

MISSALE
ROMANO-
BOHEMICUM

CONFORMATUM,

JUXTA DECRETUM

SS. CONCILII TRIDENTINI

RESOLUTIONE,

SEDV. R. M. C. S. M. A. N. I. P. N. I.

1564.

CLAUDETIUS V. L. P. R. O. M. I. A.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

1564.

MISSALE
ROMANO-
BOHEMICUM

CONFORMATUM,
JUXTA DECRETUM

SS. CONCILII TRIDENTINI

RESTITUTUM,

S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI JUSSU
EDITUM,

CLEMENTIS VIII. PRIMUM,

NUNC DENUO

URBANI PAPÆ VIII.

AUCTORITATE RECOGNITUM.

IN QUO OMNES MISSÆ PROPRIÆ, TAM DE
SANCTIS, QUI IN REGNO BOHEMIÆ AB ANTIQUO CO-
LUNTUR, QUAM QUÆ AUCTORITATE PONTIFICIA HUC-
USQUE CONCESSÆ, PRO MAJORI CELEBRANTIUM COM-
MODITATE ACCURATE POSITÆ SUNT,

EX MANDATO

REVERENDISSIMI, AC CELSISSIMI S. R. I. PRINCIPIS

D.D. JOANNIS MAURITII GUSTAVI
ARCHI-EPISCOPI PRAGENSIS.

VETERO-PRAGÆ, in Aula-Regia, excudebat Mathias Adamus Höger, Archi-
Episcopalis Typographus. ANNO MDCCXXXV.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Uo primum tempore ad Apostolatus apicem assumpti fuimus, ad ea libenter animum, viresque nostras intendimus, & cogitationes omnes direximus, quae ad Ecclesiasticum purum retinendum cultum pertinerent, eaque parare, & Deo ipso adjuvante, omni adhibito studio efficere contendimus. Cumque inter alia sacri Tridentini Concilii Decreta, nobis statuendum esset de sacris libris, Catechismo, Missali, & Breviario adendis, atque emendandis: edito jam, Deo ipso annuente, ad populi eruditionem Catechismo, & ad debitas Deo persolvendas laudes Breviario castigato, omnino, ut Breviario Missale responderet, uti congruum est & conveniens (cum unum in Ecclesia Dei psallendi modum, unum Missae celebranda ritum esse maxime deceat) necesse jam videbatur, ut, quod reliquum in hac parte esset, de ipso nempe Missali edendo, quam primum cogitaremus. Quare eruditis delectis viris onus hoc demanandum duximus: qui quidem diligenter collatis omnibus cum vetustis nostra Vaticana Bibliotheca, aliisque undique conquisitis, emendatis, atque incorruptis codicibus; nec non veterum consultis, ac probatorum auctorum scriptis, qui de sacro eorumdem rituum instituto monumenta nobis reliquerunt, ad pristinam Missale ipsum sanctorum Patrum normam, ac ritum restituerunt. Quod recognitum jam & castigatum, mature adhibita consideratione, ut ex hoc instituto, captoque labore, fructus omnes percipiant, Rome quam primum imprimi, atque impressum edi mandavimus; nempe ut sacerdotes intelligant, quibus precibus uti, quos ritus, quasque caeremonias in Missarum celebratione retinere posthac debeant. Ut autem a sacrosancta Romana Ecclesia, caterarum Ecclesiarum matre & magistra, tradita ubique amplectantur omnes & observent, ne in posterum perpetuis futuris temporibus in omnibus Christiani orbis provinciarum Patriarchalibus, Cathedralibus, Collegiatis, & Parochialibus, Secularibus, & quorumvis Ordinum, Monasteriorum, tam virorum, quam mulierum, etiam Militiarum regularibus, ac sine cura Ecclesiis, vel Capellis, in quibus Missa Conventualis alta voce cum Choro, aut demissa celebrari juxta Romana Ecclesia ritum consuevit, vel debet, alias quam juxta Missalis a nobis editi formulam decantetur, aut recitetur, etiamsi eadem Ecclesia quovis modo exempta Apostolica Sedis indulto, consuetudine, privilegio, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel aliis quibusvis facultatibus munita sint: nisi ab ipsa prima institutione a Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quae, vel ipsa institutio super ducentos annos Missarum celebrandarum in eisdem Ecclesiis assidue observata sit: a quibus, ut praefatam celebrandi constitutionem, vel consuetudinem nequaquam auferimus; sic si Missale hoc, quod nunc in lucem edi curavimus, iisdem magis placeat, de Episcopi, vel Praelati, Capituli universi consensu, ut quibusvis non obstantibus, juxta illud Missas celebrare possint, permittimus: ex aliis vero omnibus Ecclesiis praefatis eorumdem Missalium usum tollendo, illaque penitus & omnino rejiciendo, ac huic Missali nostro nuper edito, nihil umquam addendum, detrahendum, aut immutandum esse decernendo, sub indignationis nostrae poena, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus & ordinamus. Mandantes, ac districte omnibus & singulis Ecclesiarum praedictarum Patriarchis, Administratoribus, aliisque personis quacumque Ecclesiastica dignitate fulgentibus, etiamsi S. R. E. Cardinales, aut cujusvis alterius gradus & praeminentia fuerint: illis in virtute sanctae obedientiae praecipientes, ut ceteris omnibus rationibus & ritibus ex aliis Missalibus quantumvis vetustis hactenus observari consuetis, in posterum penitus omissis, ac

A

planè

plane reiectis, Missam juxta ritum, modum ac normam, qua per Missale hoc à Nobis nunc traditur, decantent, ac legant: neque in Missa celebratione alias ceremonias, vel preces, quam que hoc Missali continentur, addere, vel recitare presumant. Atque ut hoc ipsum Missale in Missa decantanda, aut recitanda, in quibusvis Ecclesiis absque ullo conscientie scrupulo, aut aliquarum poenarum, sententiarum, & censurarum incursum posthac omnino sequantur, eoque libere & licite uti possint & valeant, auctoritate Apostolica, tenore presentium, etiam perpetuo concedimus & indulgemus. Neve Praefules, Administratores, Canonici, Capellani, & alii quocumque nomine nuncupati Presbyteri seculares, aut ejusmodi Ordinarii regulares, ad Missam aliter, quam à nobis statutum est, celebrandam teneantur: neque ad Missale hoc immutandum à quolibet cogi & compelli, praesentesve littera ullo umquam tempore revocari, aut moderari possint, sed firma semper & valide in suo existant robore, similiter statuimus & declaramus. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac in provincialibus & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus & ordinationibus; nec non Ecclesiarum praedictarum usu, longissima & immemorabili praescriptione, non tamen supra ducentos annos, roborato, statutis & consuetudinibus contrariis quibuscumque. Volumus autem, & eadem auctoritate decernimus, ut post hujus nostra constitutionis ac Missalis editionem, qui in Romana adsunt Curia Presbyteri, post mensem; qui vero intra montes, post tres: & qui ultra montes incolunt, post sex menses, aut cum primum illis Missale hoc venale propositum fuerit, juxta illud Missam decantant vel legere teneantur. Quod ut ubique terrarum incorruptum, ac mendis & erroribus purgatum praeservetur, omnibus in nostro & sancta Romana Ecclesia dominio mediate vel immediate subiecto commorantibus impressoribus, sub amissionis librorum ac centum ducatorum auri, Camera Apostolica ipso facto applicandorum; aliis vero in quacumque orbis parte consistentibus sub excommunicationis lata sententia, & aliis arbitrii nostri poenis, ne sine nostra, vel specialis ad id Apostolici Commissarii in eisdem partibus à nobis constituendi, ac nisi per eundem Commissarium eidem impressori Missalis exemplum, ex quo aliorum imprimendorum ab ipso impressore erit accipienda norma, cum Missali in Urbe secundum magnam impressionem impresso collatum fuisse, & concordare, nec in ullo penitus discrepare prius plena fides facta fuerit, imprimere, vel proponere, vel recipere ullo modo audeant, vel presumant, auctoritate Apostolica, & tenore presentium similibus inhibemus. Verum, quia difficile esset praesentes litteras ad quaque Christiani orbis loca deferri, ac primo quoque tempore in omnium notitiam perferri, illas ad Basilicam Principis Apostolorum, ac Cancellariam Apostolicam, & in acie Campi Florae de more publicari & affigi, ac earundem litterarum exemplis etiam impressis, ac manu alicujus publici tabellionis subscriptis, nec non sigillo persona in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eandem prorsus indubitam fidem ubique gentium & locorum haberi praecipimus, qua praesentibus haberetur, si ostenderentur, vel exhiberentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostra permissionis, statuti, ordinationis, mandati, precepti, concessionis, indulgentiae, declarationis, voluntatis, decreti, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo, pridie Idus Julii, Pontificatus nostri Anno quinto.

Cae. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Nativitate Domini millesimo, quingentesimo, septuagesimo, Indictione decima tertia, die vero vigesima nona mensis Julii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Pii divina providentia Papae Quinti, anno ejus quinto, retrospectae litterae publicatae & affixae fuerunt ad valvas Basilicae Principis Apostolorum, ac Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, ut moris est, per nos Joannem Andream Rogerium, & Philibertum Cappuis, Cursores.

Scipio de Octavianis, Magister Cursorum.

CLE.

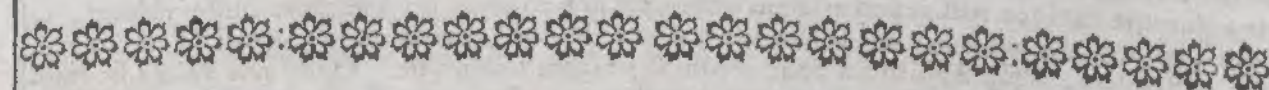
CLEMENS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Cum sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, quo nos Christus Dominus sacri sui Corporis participes effecit, atque apud nos usque ad consummationem saeculi permanere decrevit, maximum sit omnium Sacramentorum, illudque in sacra Missa conficiatur, ac pro peccatis totius populi Deo Patri offeratur: sanctè omnino conveniens est, ut qui omnes unum sumus in uno corpore, quod est Ecclesia, & de uno Corpore Christi participamus, una & eadem celebrandi ratione, uniusque officii & ritus observatione in hoc ineffabili, & tremendo sacrificio utamur. Quod cum Romani Pontifices praecessores nostri semper optarint, atque in hoc diu multumque defuderint, tum in primis fel. rec. Pius Papa V. Missale Romanum ex decreto sacri Concilii Tridentini ad veterem, & emendatorem normam restituit, Romaeque imprimi curavit. Qui etsi multis propositis poenis severissime caverit, ne quid illi vel adderetur, vel ulla ratione demeretur, tamen progressu temporis, sive Typographorum, sive aliorum temeritas, & audacia effecit, ut multi in ea quae his proximis annis excusa sunt Missalia, errores irreperirent, quibus vetustissima illa sacrorum Bibliorum versio, quae etiam ante sancti Hieronymi tempora celebris habita est in Ecclesia, & ex qua omnes ferè Missarum Introitus, & quae dicuntur Gradualia, & Offertoria accepta sunt, omnino sublata est: Epistolarum, & Evangeliorum textus, qui hucusque in Missa solemniter praelectus est, multis in locis perturbatus; ipsis Evangeliiis diversa, ac prorsus insolita praefixa initia: plurima denique passim pro arbitrio immutata sint: cujus rei praetextus fuisse videtur, ut omnia ad praescriptum sacrorum Bibliorum vulgatae editionis revocarentur, quasi id alicui propria auctoritate, atque Apostolica Sede inconsulta facere licitum sit. Quod nos animadvertentes, pro nostra Pastoralis sollicitudine, qua omnibus in rebus, ac praecipue in sacris Ecclesiae ritibus, optimam, eamque veterem normam studemus tueri, & conservare, primum praedicta Missalia impressa sic depravata prohiberi & abrogari, eorumque usum in celebratione Missarum interdicti iussimus, nisi ad praescriptum exemplaris sub ipso Pio V. editi integrè in omnibus emendarentur: deinde mandavimus nonnullis Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in sacris Litteris versatis, & Ecclesiasticae antiquitatis peritis, ut curam Missale ad pristinam, & quam maxime emendatam formam restituendi susciperent: qui pro sua erga nos fide, & in Romanam Ecclesiam pietate & studio, adhibitis etiam aliis rerum Ecclesiasticarum peritis, & eruditis viris, & veteribus Missalibus, aliisque praeterea libris, qui ad eam rem opportuni videbantur, accuratè perquisitis, & diligenter inspectis, Missale Romanum suae integritati restituere, ac ipsius Pii V. & eorum, qui ab eo delecti fuerant, laborem & diligentiam confirmare, & comprobare curarunt. Verum in eo munere peragendo factum est, ut nonnulla ex diligenti librorum antiquorum collatione in meliorem formam redacta, & in regulis, & rubricis aliqua uberior & clarius expressa sint, quae tamen ex illorum principiis, & fundamentis quasi deducta, illorum sensum imitari potius, & supplere, quam aliquid novi afferre videantur. Missale itaque quod idem Pius V. ediderat, sic recognitum, in nostra Typographia Vaticana, quam emendatissimè imprimi, & ad communem utilitatem publicari iussimus. Ut autem illius usus in omnibus Christiani orbis partibus, perpetuis futuris temporibus conservetur, ipsum Missale in alma Urbe nostra in eadem Typographia tantum, & non alibi imprimi posse decernimus: extra Urbem verò juxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, & non aliter, hac lege imprimi posse permitimus, ut nimirum Typographis quibuscumque illud imprimere volentibus, id facere liceat; requisita tamen prius, & in scriptis obtenta dilectorum filiorum Inquisitorum haereticae pravitatis in iis locis in quibus fuerint: ubi verò non fuerint, Ordinariorum locorum licentia; alioquin si absque hujusmodi licentia dictum Missale sub quacumque forma de cetero ipsi imprimere, aut Bibliopolae vendere praesumpserint, Typographi, & Bibliopolae extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes, excommunicationis latae sententiae, à qua nisi à Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant: in alma verò Urbe, ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum & typorum omnium Camerae praedictae applicandorum poenas, absque alia declaratione irremissibiliter incurant eo ipso. Et nihilominus eorundem Missalium per eos de cetero absque hujusmodi licentia imprimendorum, aut vendendorum usum ubique locorum, & gentium sub eisdem poenis perpetuo interdiciamus, & prohibemus. Ipsi autem Inquisitores, seu Ordinarii locorum, antequam hujusmodi licentiam concedant, Missalia ab ipsis Typographis imprimenda, & postquam impressa fuerint, cum hoc Missali auctoritate nostra recognito, & nunc impresso, diligentissimè conferant, nec in illis aliquid addi vel detrahi permittant, nec in pra-

missis prætextu incuriæ Typographorum, aut non factæ per Correctores, vel alios ab ipsis for-
tan deputandos diligentia, se aliquo modo excusare, quodque in infrascriptas penas non in-
currerint, allegare valeant, & in ipsa licentia originali de collatione facta, & quod omnino
concordent, manu propria attestentur: cuius licentia copia initio, vel in calce cuiusque officio-
lis semper imprimatur. Quod si secus fecerint, Inquisitores videlicet privationis suorum officio-
rum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, Antistites autem, & Ordinarii loco-
rum suspensionis à divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ; eorum verò Vicarii, privationis
similiter officiorum, & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obti-
nenda, ac præterea excommunicationis absque alia declaratione, ut præfertur, penas incurrant
eo ipso. Cæterum pauperum Ecclesiarum, Clericorum, & personarum Ecclesiasticarum, ac
Typographorum, & Bibliopolarum quorumcumque indemnitas ex benignitate Apostolica ra-
tionem habentes, eisdem Missalia hætenus impressa penes se habentibus (iis dumtaxat exceptis
quæ auctoritate nostra, ut supra dictum est, interdicta & abrogata fuerunt) ut ea retinere, &
illis uti, eaque vendere respectivè possint, similiter permittimus & indulgemus. Non obstanti-
bus licentiis, indultis, & privilegiis quibuscumque Typographis hætenus per Nos, seu Romanos
Pontifices prædecessores nostros, Missale prædictum Pii V. imprimendi concessis, quæ per præ-
sentes expressè revocamus, & revocata esse volumus; nec non constitutionibus, & ordinationi-
bus Apostolicis, generalibus vel specialibus, in contrarium præmissorum quomodocumque con-
cessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenori-
bus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi præsentibus pro
expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis
quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, vel manu alicujus
Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ muni-
tis, eadem prorsus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.
Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 7. Julii, MDCIV, Pontifica-
tus nostri Anno XIII.

M. Vestrinus Barbianus.

URBANUS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

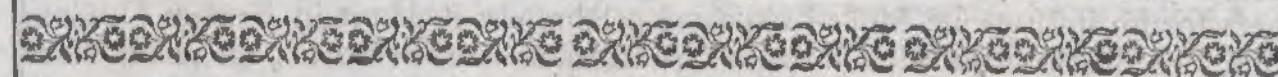
SI quid est in rebus humanis planè divinum quod nobis Superni cives (si in
eos invidia caderet) invidere possent, id certè est Sacro-sanctum Missæ Sacrificium, cu-
jus beneficio fit, ut homines quadam anticipatione possideant in terris cælum, dum
ante oculos habent, & manibus contrectant ipsum cæli terræque Conditorem. Quod
magis est mortalibus laborandum, ut hoc tantum privilegium cultu atque honore debito
tueantur, caveantque Angelos negligentia ofores, qui sunt amuli venerationis. Hinc factum
est, ut huius sacri mysterii celebrandi rationem, ac preces, quas Summi Pontifices prædeces-
sores nostri Pius V. & Clemens VIII. diligentissimè recognoscere atque instaurari curaverunt; Nos
quoque eorum vestigiis inhaerentes, iterum examinari, & si quid fortè in iis assiduus (quod ple-
rumque contingit) temporis cursus corruperit, restitui iusserimus. Quamobrem sicuti nuper
ad divini Officii nitorem reformari Breviarium, ita demum huius exemplo ad divini Sacrificii
ornamentum corrigi Missale mandavimus. Et quoniam hæc quasi alas, quas Sacerdos instar
Cherubim præfati mystici tabernaculi quotidie pandit ad verum mundi Propitiatorium, decet esse
planè geminas, atque uniformes, huius rei curam commisimus viris eruditissimis, ac piis, quorum
diligentia ita opus perfectum est, ut nihil desiderari amplius possit. Nam rubricæ, quæ sensim
ab usu ritusque vetere degeneraverant, in pristinum restitutæ; quæ verò non ita captui legen-
tium accommodatæ videbantur, clariùs explicatæ: præterea collata omnia cum codice Sacræ
Scripturæ Vulgatæ editionis, quæque diversa irroperant, ad ejus unius exemplum normamque
correcta sunt. Verumtamen parùm prodesse consuevit solertia Correctorum, nisi ad eam par-
ticipem Apostolicæ Præfecto, mandavimus, ut Missale ita expurgatum in lucem emitteret: sed quæ
in posterum extra Urbem imprimi contingerit, ea non aliter, quàm ad exemplar in dicta Typo-
graphia nunc editum imprimi posse permittimus, requisita tamen priùs, & in scriptis obtem-
perantia dilectorum filiorum Inquisitorum hæreticæ pravitate in iis locis in quibus fuerint, ubi verò non

fuerint,

fuerint, Ordinariorum locorum facultate; alioquin si absque ea dictam Missale ipsi posthac im-
primere, aut Bibliopola vendere præsumpserint, Typographi, & Bibliopola extra Statum Pon-
tificis, præterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant; in alma verò Urbe, & reli-
quo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis
librorum, & typorum omnium Camera prædictæ applicandorum penas absque alia declaratio-
ne irremissibiliter incurrant eo ipso: & nihilominus eorumdem Missalium per eos de cætero abs-
que huiusmodi licentia imprimendorum, aut vendendorum usum ubique locorum, & gentium
sub eisdem penas interdiximus, & prohibemus. Ipsi autem Inquisitores, seu Ordinarii loco-
rum, antequam huiusmodi licentiam, & facultatem concedant, Missalia ab ipsis Typographis im-
primenda, & postquam impressa fuerint, cum hoc Missali auctoritate nostra recognito diligen-
tissimè conferant, nec in illis aliquid addi, vel minui permittant. In ipsa verò licentia origi-
nali obtinenda, de collatione facta, & quod omnino concordent, manu propria attestentur:
cuius licentia copia initio, vel in fine cuiusque Missalis semper imprimatur. Quod si secus fe-
cerint, Inquisitores privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum
obtinenda; Ordinarii autem locorum suspensionis à divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ;
eorum verò Vicarii privationis similiter officiorum, & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad
illa, & alia in posterum obtinenda, ac insuper excommunicationis absque alia declaratione pe-
nas incurrant eo ipso. Cæterum pauperum Ecclesiarum, Clericorum, & personarum Eccle-
siasticarum, ac Typographorum, & Bibliopolarum quorumcumque indemnitas ex benignitate
Apostolica rationem habentes, eisdem Missalia hætenus impressa penes se habentibus, ut ea re-
tinere, & illis uti, eaque vendere respectivè possint, similiter permittimus, & indulgemus. Non
obstantibus licentiis, indultis, & privilegiis quibuscumque Typographis per Nos seu Romanos
Pontifices prædecessores nostros Missale imprimendi concessis, quæ per præsentis expressè re-
vocamus, & revocata esse volumus, nec non constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ge-
neralibus, vel specialibus, in contrarium præmissorum quomodocumque concessis, approbatis
& confirmatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica,
& expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vi-
ce dumtaxat specialiter, & expressè derogamus. Volumus autem, ut præsentium transumptis
etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in digni-
tate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus ad-
hiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Majorem
sub Annulo Piscatoris die secunda Septembris MDCXXXIV. Pontificatus Nostri Anno duo-
decimo.

M. A. Maraldus.

I. Savenier.

EX REGISTRO DECRETO- RUM SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS.

Sacra Rituum Congregatio, inhærendo Decretis aliàs
factis, prohibet omnino Missas à Sacra Rituum Congregatione
non approbatas, & signanter Missas, nuncupatas S. Gregorii pro
Vivis & Defunctis, Missas quindecim Auxiliatorum, Missam de Pa-
tre Eterno, & quascumque alias, ut supra, non approbatas; ex-
ceptis tamen Missis Rosarii, & de Monte Carmelo, quæ sunt per-
missæ Regularibus quibusdam, & iisdem dumtaxat, nec possunt ab aliis celebrari,
etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis.

Nemo audeat uti Pileolo in celebratione Missarum sine expressa licentia Sedis
Apostolicæ, non obstante quacumque contraria consuetudine.

Item prohibetur usus Rochetti, exceptis tamen quibus de jure competit; & præter hoc statuitur, & declaratur, nemini licere intervire, aut assistere in celebratione Missarum, aut divinorum Officiorum cum Rochetto, neque cum Corta habente manicas angustas ad instar Rocchetti: & idem servandum est in Concionibus.

Paramenta non debent sumi de Altari pro celebratione Missarum, cum id competat tantum Episcopis, sive solemniter, sive privatim celebrent. Inferioribus vero habentibus usum Pontificalium, non nisi quando in Pontificalibus celebrant.

Demum renovando Decreta alias facta, mandat Sacra Congregatio in omnibus, & per omnia servari Rubricas Missalis Romani, non obstante quocumque prætextu, & contraria consuetudine, quam abusum esse declarat.

Et facta relatione horum Decretorum S. D. N. Urbano VIII. Sanctitas Sua annuit, & ab omnibus ubique servari, & in Missali Romano noviter imprimendo apponi mandavit.

Julius Rossignolus Secret.

URBIS, & ORBIS.

Cum occasione Missalis typis Sacra Congregationis de Propaganda Fide summa cura ac diligentia novissime impressi, & prope diem publico usui exponendi Sacra Rituum Congregationi enixe fuerit supplicatum, ut nonnulla ejusdem Sacra Congregationis Decreta jam alias edita, & approbata, in prædicto novo Missali summam apponi, & imprimi posse, benigne concedere dignaretur, videlicet,

Missæ pro Defunctis, sive de Requiem in Festis Duplicibus contra præscriptum Rubricarum Missalis Romani nullatenus celebrari debent. Quod si ex Benefactorum institutione Missæ hujusmodi celebrandæ incidunt in Festum Duplex, tunc, ne dilatio Animabus suffragia expectantibus detrimento sit, in aliam diem non impeditam minimè transferantur, sed dicantur de Festo currenti cum applicatione Sacrificii juxta mentem eorumdem Benefactorum. Die 5. Augusti 1662. approbatum à fel. rec. Alexandro VII. eadem die.

Prædictum Decretum ab ejusdem fel. rec. Alexandro VII. speciali Brevi, quod incipit *Credite nobis* denuò fuit confirmatum, ac insuper statutum idem servandum esse, quoad Missas in Altaribus Privilegiatis ex obligatione celebrandas, & Indulgentias per ejusmodi Privilegia concessas Animabus in Purgatorio existentibus suffragari, perinde ac si celebratæ fuissent Missæ Defunctorum. Ac denique declaratum, Anniversaria, & Missas cantatas de Requiem relictas ex dispositione Testatorum quotannis in die ipsorum obitus, etiam in duplici majori contingenti in prædicto Decreto die 5. Augusti edito, minimè comprehendere, prout antea in una Novarien. 22. Novembris 1664. eadem Sacra Congregatio declaraverat. Die 22. Januarii 1667. Pontificatus XII.

Deinde fel. record. Clemens IX. eadem Sacra Congregationis Decreta, alio Brevi, cujus initium, *Cum fel. record.* iterum confirmavit, prædictamque Alexandri VII. Dispositionem ad Altaria non in perpetuum, sed ad septennium, seu aliud brevius, vel longius tempus, ac non in omnibus, sed aliquo, vel aliquibus tantum Hebdomadæ diebus nunc, & in futurum quandocumque Privilegiata extendit. Die 23. Septembris 1669. Pontificatus III.

Tandem

Tandem proposito dubio, an supradictæ Alexandri VII. & Clementis IX. declarationes sibi locum vindicarent etiam in diebus Dominicis, & infra Octavas Paschatis Resurrectionis, Pentecostes, & Corporis Christi, aliisque anni diebus, quibus licet à Festo Duplici non impediuntur, adhuc tamen Missæ Defunctorum juxta ritum Ecclesiæ celebrari nequeunt, quatenus nimirum Missæ, quas iisdem diebus celebrare licet, servata cæteroquin Privilegiatorum forma, ad Altaria privilegiata celebrarentur: eadem Sacra Rituum Congregatio die 3. Aprilis 1688. prædictorum Pontificum declarationes pro omnibus diebus, quibus juxta Rubricas Missæ Defunctorum celebrari non possunt, intelligendas esse respondit, ejusque Decretum subinde confirmatum fuit à fel. rec. Innocentio Papa XI. speciali Brevi, quod incipit, *Alias postquam.* dato die 4. Maji 1688.

Decretum à Sacra Rituum Congregatione Anno 1630. editum, quo permittitur posse in Ecclesiis recitari Officia, & Missas celebrari de illis Sanctis, quorum Corpora, vel Reliquiæ insignes in eisdem asservantur, intelligendum est de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, & dummodò constet de identitate Corporis eorumdem, vel insignis Reliquiæ, secus verò de Sanctis in eodem Martyrologio non descriptis. Quorum tamen Corporibus, & Reliquiis ab Ordinariis locorum approbatis debita à Fidelibus veneratio exhibenda est, sed absque Officio, & Missa, sub poenis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. Die 11. Augusti 1691. approbatum à fel. rec. Innocentio XIII. Die 19. Octobris.

Ad augendam Fidelium venerationem erga Augustissimum Eucharistiæ Sacramentum, ejusque cultum in toto terrarum Orbe promovendum, prohibitum est celebrari Missas votivas, vel pro Defunctis infra Octavam Corporis Christi. Die 21. Junii 1670. eademque die à fel. record. Clemente X. approbatum.

Item prohibitum est, easdem Missas celebrari infra Octavam Nativitatis Domini. In Missis verò Solemnibus pro re gravi infra eandem Octavam celebrandis, dicenda est Præfatio juxta Rubricam generalem Tit. 12. n. 4. Die 25. Septembris 1706. jam à Sanctissimo approbatum.

Re verò in Sacra Rituum Congregatione ad relationem Eminentiss. & Reverendiss. D. Card. Barberini pluries discussa, & maturè perpenſa, Sacra eadem Rituum Congregatio supradicta Decreta, tum ut Celebrantium instructioni, & usui sint, tum ut nonnulli abusus, qui in aliquibus locis irreperunt, penitus evellantur, in Missali post Rubricas generales apponi, & imprimi posse censuit, si Sanctissimo Domino Nostro visum fuerit. Die 15. Septembris 1714.

Factaque deinde per me Pro-Secretarium de prædictis Sanctissimo Domino Nostro relatione, Sanctitas sua sensum Sacra Congregationis approbavit, eademque Decreta in Missali apponi, & imprimi mandavit. Die 29. Septembris ejusdem Anni 1714.

F. Card. de Abdua Præfectus.

Loco Sigilli.

N. M. Tedeschi Episc. Liparitanus
Sac. Rit. Congr. Pro-Secr.

IOAN.

**JOANNES MAURITIUS
GUSTAVUS, DEI Gratia Archi-
Episcopus Pragensis, Sedis Apostolicæ Legatus
Natus, S. R. I. Princeps, Comes de MANDERSHEID-
BLANCKENHEIM & GEROLDSTEIN;** Liber-Baro in Junkerath,
Dominus in Pettingen, Daun, & Erp; Sac. Cæsar. Regiæq; Cath. Maj.
Consiliarius Intimus Actualis, Inclyti Regni Bohemiæ Primas, Ecclesia-
rum Metropolitanæ Colonienfis, & Cathedralis Argentinensis respectivè
Præpositus, Senior, ac Thesaurarius, Illustris Ecclesiæ Collegiatae ad S.
Gereonem intra Coloniam pariter Præpositus, nec non Carolo-
Ferdinandæ Universitatis Pragensis ac Almæ Colo-
nienfis Perpetuus Cancellarius.

**Omnibus has Literas visuris Salutem in
Domino.**

Um per Apostolicas Constitutiones Decretum sit, ne
Missale Romanum Sancti Pii V. Pontificis Maximi jussu
editum, Sac. Mem. Summorum Pontificum Clementis VIII.
primum, ac dein Urbani VIII. autoritate recognitum,
imprimatur, vel in Lucem edatur sine Licentia expressa in-
scriptis obtenta ab Ordinario Loci, ac nisi prius Authen-
ticis Exemplaribus concordare fuerit repertum: Hinc est,
quod Nos, postquam Missale Romano-Bohemicum, in folio ut vocant, Se-
minarii Nostri & Archi-Episcopalis Typis iterum absolutum conspeximus, &
per Consistorium Nostrium fuimus legitime informati, quod illud diligenti facta
collatione cum aliis approbatis Exemplaribus conveniat (novis Missis, quæ a
Sancta Sede Apostolica subsequenter ordinate fuerunt, accedentibus) dictum Mis-
sale Romano-Bohemicum in folio excusum approbaverimus, evulgandique fa-
cultatem Typographo Nostro Mathie Höger elargiti sumus, prout per presen-
tes Nostro Sigillo roboratas, & propria manu subscriptas, approbamus, ac Licen-
tiam concedimus & impertimur. Datum in Residentia Nostre Archi-Episcopali
Prage die 30. Mensis Novembris, 1734.

**JOANNES MAURITIUS
ARCHI-EPISCOPUS.**

JOANNES RITTER
Cancellarius.

DE

DE ANNO & EJUS PARTIBUS.

Nnus Menses habet duo-
decim, Hebdomadas duas &
quingenta, & diem unum:
Dies verò trecentos sexaginta
quinque, & ferè sex horas;
tanto enim temporis interval-
lo Sol Zodiacum perlustrat.

Quater autem sex horæ singulis quaternis annis
diem constituunt: hinc annus ille intercalaris,
Bissexus, vel Bissextilis dicitur.

**DE ANNI-CORRECTIONE,
ejusque necessitate, ac Calendario Gre-
goriano.**

Quod dictum est, Annum continere trecen-
tos & sexaginta quinque dies, & ferè sex
horas, intelligendum est, sex horas non
esse integras, cum ad earum complementum ali-
qua minuta deficiant.

Ex quorum minorum neglectu progressum
est, ac si annus ultra dies 365, contineret integras
sex horas: & factum est, ut minuta, quæ ultra
debitam quantitatem annis singulis tribueban-
tur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem
juncta constituerint dies decem, qui causam de-
derunt, ut Aequinoctium vernum sedem suam
mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII. non so-
lùm Aequinoctium vernum restituit in pristinam
sedem, à qua jam à Concilio Nicæno, decem cir-
citer diebus in anno correctionis 1582. proce-
dendo recesserat, quod à Concilio ad xij. Kal.
Aprilis fuerat constitutum, & xiv. Lunam Pascha-
lem suo in loco reposuit; sed viam quoque tra-
didit, & rationem, quæ cavetur, ut in posterum
& Aequinoctium vernum, & xiv. Luna Paschalis
à propriis sedibus numquam removerentur.

Ut enim Aequinoctium vernum ad xij. Kalend.
Aprilis restitueretur, statuit, ut disti decem dies
in mense Octobris ipsius Anni 1582, eximeren-
tur, ut post quartam diem Octobris S. Francisco
sacram, sequens dies non esset quinta, sed decima
quinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum
tot annorum circulis irreperat, in momento
temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne
à xij. Kal. Aprilis Aequinoctium vernum recede-
ret, statuit idem Gregorius, Bissexum quarto
quoque anno (uti mos est) continuari debere,
præterquam in centesimis Annis; qui quamvis
Bissexiles antea semper fuerint, qualem etiam
esse voluit annum 1600. anno correctionis proxi-
mum; post eum tamen, qui deinceps consequen-
tur, centesimi non omnes Bissexiles essent, sed in
quadringentis quibusque annis primi quique tres
centesimi sine Bissexto transigerentur; quartus
verò quique centesimus esset Bissextilis; ita ut
annus 1700. 1800. 1900. Bissextilis non sint: an-
no verò 2000. more consueto dies Bissextus in-
tercalaretur, Februarii dies 29. continente; idem-
que ordo intermittendi, intercalandique Bissex-
tum diem in quadringentis quibusque annis per-
petuò conservaretur.

QUATUOR TEMPORA.

Quatuor Tempora celebrantur quartâ &
sextâ Feria, ac Sabbato post tertiam Do-
minicam Adventus, post primam Domi-
nicam Quadragesimæ, post Dominicam Pente-
costes, post Festum Exaltationis Sanctæ Crucis.

NUPTIÆ

Quando celebrari non possunt, juxta De-
cretum Concilii Tridentini.

Dominica prima Adventus usque in diem
Epiphaniæ, & à Feria quarta Cinerum us-
que in Octavam Paschæ inclusivè, sancta
Synodus solemnitates nuptiarum prohibet; in
aliis verò temporibus nuptias solemniter cele-
brari permittit.

DE CYCLO DECENNOVENNALI AUREI NUMERI.

Cyclus decennovennalis Aurei numeri
est revolutio numeri 19. annorum ab 1.
usque ad 19. qua revolutione peracta,
iterum ad unitatem reditur. Verbi
gratia: Anno 1577. numerus cycli de-
cennovennalis, qui dicitur Aureus, est 1. anno se-
quenti 1578. est 2. & ita deinceps in sequenti-
bus annis, uno semper amplius, usque ad 19. qui
Aureus numerus cadet in annum 1594. post
quem iterum ad unitatem redeundum est; ita
ut anno 1596. Aureus numerus sit rursus 1. &
anno 1597. sit 2. &c.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno pro-
posito inveniat, composita est sequens tabella
Aureorum numerorum, cujus usus incipit ab
anno correctionis 1582. inclusivè, duratque in
perpetuum. Ex ea enim Aureus numerus cu-
juslibet anni post annum 1582, reperietur hoc
modo.

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	
15.	16.	17.	18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.

Anno 1582. tribuatur primus numerus tabel-
læ, qui est 6. secundus autem, qui est 7. sequenti
anno 1583. & ita deinceps in infinitum, donec
ad annum, cujus Aureum numerum queris, per-
veniat, redeundo ad principium tabellæ, quo-
tiescumque eam percurreris. Nam numerus, in
quem annus propositus cadit, dabit Aureum nu-
merum queritum.

DE EPACTIS, ET NOVILUNIIS.

Epacta nihil aliud est, quàm numerus
dierum, quibus annus Solaris commu-
nis dierum 365. annum communem Lu-
narem dierum 354. superat: ita ut Epac-
ta primi anni sit 11. cum hoc numero
annus Solaris communis Lunarem annum com-
munem excedat; atque adeò sequenti anno No-
vilunia contingant 11. diebus prius, quàm anno

B

primo.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ante Kalendarii correctionem.

Aurei numeri.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Epactæ.	xj.	xxij.	liij.	xiv.	xxv.	vj.	xvij.
	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
	xxvij.	ix.	xx.	j.	xij.	xxliij.	
	14.	15.	16.	17.	18.	19.	
	iv.	xv.	xxvj.	vij.	xvliij.	xxix.	

*Tabella Epactarum respondentium Aureis nume-
ris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582
(detractis prius decem diebus,) usque ad an-
nis 1700. exclusivè.*

Aurei numeți.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Epactæ.	xxvj.	vij.	xviiij.	xxix.	x.	xxj.
	12.	13.	14.	15.	16.	17.
	ij.	xiiij.	xxiv.	v.	xxvj.	xxvij.
	18.	19.	1.	2.	3.	4.
	viii.	xix.	j.	xij.	xxiij.	iv.
						xv.

Itaque si Epacta quocumque anno proposito
inveniendi sit, querendus est Aureus numerus
illius anni in superiori ordine illius tabellæ, quæ
illi temporis, in quo propositus annus continetur,
congruit. Mox enim sub Aureo numero in in-
teriori ordine tabellæ reperietur Epacta anni pro-
positi, vel certè hoc signum*. Ubi ergo illa Epac-
ta vel signum* in Calendario inventum fuerit,
eo die Novilunium fiet. Invenietur autem Au-
reus numerus, vel ex antecedente canone, vel ex
tabellâ Epactarum proposito temporis congruen-
te, tribuendo primum Aureum numerum illius
tabellæ illi anno, à quo usus tabellæ incipit, &
secundum Aureum numerum sequenti anno, &c.
Eodem modo reperietur Epacta sine Aureo nu-
mero, si prima Epacta tabellæ tribuitur illi anno,
à quo ejus usus incipit, & secunda Epacta sequen-
ti anno, &c.

Exemplum. Anno correctionis 1582. Aureus numerus est 6, nempe primus primæ tabellæ, cuius usus incipit ab Idibus Octob., dicti anni 1582. detractis prius x. diebus. Ergo tunc Epacta xxvj. quæ sub Aureo numero 6. collocatur: fietque Novilunium die 27. Octobris, & 26. Novembris, & 25. Decembris. Item anno 1583. jam correcto Aureus numerus est 7 cui in eadem tabellæ supposita est Epacta vij. quæ toto eo anno in Calendario Novilunia indicabit: ut in Januario die 24. in Febuario die 22. in Martio die 24. &c.

*Tabella litterarum Dominicalium ab Idibus Octo-
bris anni correctionis 1582. (detractis prius de-
cem diebus usque ad annum 1700. exclusivè.)*

c	b	A	f	e	d	c	A	g	f	e	c	b	A	
		g				b				d				
g	e	d	c	b		g	f	e	d	b	A	g	f	d
f				A					c				e	

Uſus hujus Tabellæ hic eſt. Anno correccionis 1582. poſt Idus Octobris (detrahitis prius x. diebus) tribuatur littera c, primæ cellulæ, & ſequenti anno 1583. littera b, ſecundæ, & anno 1584. dentur litteræ A, g, tertiæ cellulæ, & ſic deinceps aliis anni ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propoſitum perventum ſit, redeundo ad principium tabellæ, quotieſcumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propoſitus cadit, dimmodò minor ſit, quam annus 1700. dabit litteram Dominicalem propoſiti anni. Quæ ſi unica occurrerit, annus erit communis: ſi verò duplex, Biſſextilis: & tunc ſuperior littera Dominicam diem oſtendet in Calendario à principio anni uſque ad feſtum S. Mathiæ Apoſtoli; inferior autem ab hoc Feſto uſque ad finem anni. Exempli gratia: Sit invenienda littera Dominicalis anno 1587. numera ab anno

*Alia Tabella Epactarum respondentium Aureis
numeris ab anno 1700. inclusive, usque ad an-
num 1900, exclusive.*

Adrei numeri.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Ερατζ.	ix.	x.	i.	xij.	xxij.	iv.
	16.	17.	18.	19.	1.	2.
	xv.	xxvj.	vij.	xvij.	*	xj.
	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	iiij.	xiv.	xxv.	vj.	xvij.	xxvij.

Ad tollendam dubitationem de usu hujus novae tabellae Epactarum offendemus rem exemplis. Anno 1700. tribuitur Epacta ix. quae sub Aureo numero 10. collocatur: fietque Novilunium 22. Januarii, 20. Februarii, & 22. Martii, Item anno 1701. tribuitur Epacta xx. sub Aureo numero 11. collocata, quo toto eo anno in Calendario Novilunia monstrabit: ut in Januario die 17. in Febuario die 9. in Martio die 11. Et sic deinceps per ordinem annis progredientibus, redeundo ad principium Tabellae, quocienscumque eam percurreris. Rursus anno 1710. Epacta non signatur numero, sed hoc signo *, quod collocatur sub Aureo numero 1. & in Calendario toto eo anno Novilunia indicabit, nimirum in Januario die 1. & 31. in Martio (nam in Febuario, nullum tunc erit Novilunium, cum in eo signum hoc * non reperitur) die 1. & 31. in Aprili die 29. &c.

*Tabella litterarum Dominicalium ab anno 1700.
inclusivè, usque ad annum 1900. exclusivè.*

d	bA	g	f	dcb	A	fed	c
c			e		g		b
A	gf	e	cbA	gf	edc	b	gfe
		d		f		A	

Uſus hujus Tabellæ talis eſt. Anno 1700. tribuatur unica littera inferior c, primæ cellu-
læ, relicta littera d, ſuperiori, quia annus ille 1700.
non eſt Biſſextilis, ſed communis, & littera d,
fuit Dominicalis præcedenti anno 1699. Anno
ſequenti 1701. tribuatur littera b, ſecundæ cel-
lulæ, &c. Item anno 1704. tribuantur geminæ
litteræ f, e, quintæ cellu-
læ, & ſic deinceps aliis
annis per ordinem aliæ cellu-
læ tribuantur, do-
nec ad annum propoſitum pervenias: redeundo
ad principium Tabellæ, quotieſcumque eam
percurreris: nam cellula, in quam annus pro-
poſitus cadet, dummodo minor ſit, quàm annus
1900. dabit litteram Dominicalem propoſiti an-

DE INDICTIONIBUS.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	1.
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

Nam si anno 1582. tribuas primum numerum, qui est 10. & sequenti anno 1583. secundum numerum, qui est 11. & sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescunque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem, quæ queritur.

DE FESTIS MOBILIBUS.

Quoniam ex decreto sacri Concilii Nicæni Pascha, ex quo reliqua Festa mobilia pendunt, celebrari debet die Dominico, qui proxime succedit xiv. Luna primi mensis; (is verò apud Hebræos vocatur primus mensis, cujus xiv. Luna vel cadit in diem verni Æquinoctii, quod die 21. mensis Martii contingit, vel propius ipsum sequitur,) efficitur, ut, si Epacta cnsivus anni inventiatur, & ab ea in Calendario notata inter diem octavum Martii inclusivè, & quintum Aprilis inclusivè (hujus enim Epacta xiv. Luna cadit vel in diem Æquinoctii verni, id est, in diem 21. Martii, vel cum propius sequitur) numerentur inclusivè eorundem versus dies quatuordecim, proximus dies Dominicus diem hunc xiv. sequens (nè cum Judæis conveniamus, si fortè dies xiv. Lunæ caderet in diem Dominicum) sit dies Paschæ.

Exemplum. Anno 1605. Epacta est x. & li-
tera Dominicalis b. Et quoniam invenimus Epac-
tam x. inter diem 8. Martii, & 5. Aprilis inclu-
sivè positam esse è regione diei 21. Martii, à qua
inclusivè si deorsum versùs numerentur 14. dies,
inveniemus xiv. Lunam die 3. Aprilis, quæ est
Dominica, cum è regione illius sit littera Domini-
calis b. Nè igitur cum Judæis conveniamus,
qui Pascha celebrant die 14. Lunæ, sumenda est
littera Dominicalis b, quæ sequitur xiv. Lunam,
nempe ea quæ è regione die 10. Aprilis
collocatur: atque eo anno Pascha celebrandum
erit die 10. Aprilis. Item anno 1604. Epacta est
xxix. & duplex littera Dominicalis d, c, cum annus
ille sit bissextilis. Si igitur ab Epacta xxix.
quæ è regione diei 1. Aprilis ponitur inter diem
8. Martii, & 5. Aprilis inclusivè, numerentur dies
14. cadet xiv. Luna in diem 14. Aprilis. Et
quia tunc currit posterior littera Dominicalis,

nempe c, quæ post diem 14. Aprilis, id est, post 14. Lunam collocata est regione diei 18. Aprilis, celebrabitur eo anno Pascha die 18. Aprilis.

Cæterum ut facilius omnia Festa mobilia inveniantur, compositæ sunt duæ sequentes tabulæ Paschales, una antiqua, & nova altera. Ex antiqua ita Festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipitur Epacta currens, & in linea litterarum Dominicalium sumatur littera Dominicalis currens, infra tamen Epactam currentem, ita ut si littera Dominicalis currens reperitur e regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem littera Dominicalis proximè inferior. Nam e regione hujus litteræ Dominicalis omnia Festa mobilia continentur.

Exemplum. Anno 1606. Epacta est xxj. & littera Dominicalis A. Si igitur in tabula antiqua sumatur littera Dominicalis A, quæ primò infra Epactam xxj. occurrit, reperietur e regione hujus litteræ Dominica Septuagesimæ die 22. Januarii, dies Cinerum 8. Februarii, Pascha 26. Martii, Ascensio Domini 4. Maji, Pentecostes 14. Maji, & Festum Corporis Christi 25. Maji. Dominica autem inter Pentecosten & Adventum eo anno erunt 28. & Adventus celebrabitur die 3. Decembris. Et sic de cæteris. Item anno 1605, Epacta est x. & littera Dominicalis b, quæ in tabula reperitur e regione Epactæ x. Quare sumenda est alia littera b, quæ proximè infra Epactam invenitur; e regione cujus invenies Septuagesimam die 6. Februarii, diem Cinerum 23. Februarii, Pascha 10. Aprilis, &c.

Norandum autem est, quòd quemadmodum in anno communi, cadente littera Dominicali e regione Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem littera proxima infra Epactam, ut diximus: ita quoque in anno Bissextili, si alterutra duarum litterarum Dominicalium tunc currentium e regione Epactæ reperitur, assumenda sunt alia duæ similes litteræ proximè inferiores, ut Festa mobilia inveniantur.

Ex tabula verò Paschali nova ita eadem Festa mobilia reperientur. In cellula litteræ Dominicalis currentis quærat Epacta currens. Nam e directo omnia Festa mobilia deprehendentur. Ut anno 1609. in cellula litteræ Dominicalis d, tunc currentis e regione Epactæ xxiv. quæ eodem anno currit, habetur Septuagesima die 15. Februarii, dies Cinerum 4. Martii, Pascha 19. Aprilis, &c.

Sed sive antiqua, sive nova tabula Paschali utamur, inveniendæ sunt omnia Festa mobilia in annis Bissextilibus per litteram Dominicalem posteriorem, quæ nimirum currit post festum S. Mathiæ Apostoli; nè scilicet ambigamus utra duarum litterarum pro hoc aut illo Festo indagando accipiendæ sit: ita tamen, ut Septuagesimæ, & diei Cinerum inventæ in Januario, aut Febuario, addatur unus dies. Quod idè fit, quia ante diem S. Mathiæ currit prior littera Dominicalis, quæ in Calendario posteriorem semper sequitur: post festum autem S. Mathiæ in Febuario, licet posterior littera currat, additur tamen tunc dies intercalaris, ita ut dies 24. Februarii dicatur 25. & dies 25. dicatur 26. &c. Quòd si dies Cinerum cadat in Martium, nihil addendum est, quia tunc & littera posterior currit, & dies mensis propriis numeris respondent, cum dies intercalaris Fe-

bruario sit additus. Imò nisi per posteriorem litteram investigarentur, non inveniretur rectè Septuagesima in anno Bissextili currente Epacta xxiv. vel xxv. & littera Dominicali d, c, ut in secundo ac tertio exemplo perspicuum fiet pro annis 4088. & 3784. Exempli gratia. Anno 2096. Bissextili Epacta erit v. & litteræ Dominicales A, g. Si igitur per posteriorem litteram, quæ est g, Festa mobilia investigentur, reperietur Septuagesima die 11. Febr. & dies Cinerum 28. Febr. Si autem addatur unus dies, cadet Septuagesima in diem 12. Februarii, quæ est Dominica, & dies Cinerum in diem 29. Februarii, quæ est Feria quarta. Pascha autem, & reliqua Festa in eos dies cadent, qui in tabula expressi sunt. Item anno 4088. Bissextili Epacta erit xxiv. & litteræ Dominicales d, c. Si igitur per litteram e, quæ posterior est, inquirantur Festa mobilia, invenietur Septuagesima die 21. Febr. & si addatur unus dies, cadet in diem 22. Februarii, quæ est Dominica. Dies autem Cinerum cadet in diem 10. Martii: quare nihil additur, &c. Rursus anno 3784. Bissextili Epacta erit xxv. & litteræ Dominicales d, c. Ergo iterum per posteriorem c, reperietur Septuagesima die 21. Februarii, hoc est, addita 1, die 22. Quòd si per priorem litteram d, in utroque horum duorum annorum agendum esset, nihil efficeretur, cum infra Epactas xxiv. & xxv. littera d, indicet Septuagesimam die 14. Februarii, quòd falsum esset, cum eo anno posterior littera c, Pascha offerat die 25. Aprilis, ac proinde Septuagesima die 22. Februarii celebranda sit, ut liquido constat, si à die Paschæ, Dominicæ retrò numerentur usque ad Septuagesimam.

In priori porrò tabula Paschali antiqua reformata Epactis ad sinistram præposuimus Aureos numeros eodem ordine, quo ante emendationem Kalendarii collocari solebant, ut ex iis Festa mobilia invenirentur. Hoc autem idcirco à nobis factum est, ut Pascha, cæteraque Festa mobilia, à Concilio Nicæno usque ad annum 1582. quilibet indagare possit. Eodem autem prorsus artificio ex Aureis numeris ita distributis Festa mobilia eruantur, quo ex Epactis. Sit enim explorandum, exempli causa, quando Festa hæc celebrata fuerint anno 1450. quoniam eo anno Aureus numerus fuit 7. & littera Dominicalis d, si Aureus numerus 7. in sinistro latere accipiat, & prima littera d, infra eum occurrens, reperietur e regione hujus litteræ d, Septuagesima die 1. Februarii, dies Cinerum 18. Februarii, Pascha die 5. Aprilis, &c.

Adventus Domini celebratur semper die Dominico, qui propinquior est festo S. Andreæ Apostoli, nempe à die 27. Novembris inclusive usque ad diem 3. Decembris inclusive: ita ut littera Dominicalis currens, quæ reperitur in Calendario à die 27. Novembris, usque ad diem 3. Decembris, indicet Dominicam Adventus. Ut verbi gratia, si littera Dominicalis est g, Dominica Adventus cadet in diem 2. Decembris; quia ibi est littera g. in Calendario, &c.

Ad finem tandem tabularum Paschalium apposita est tabula temporaria multorum annorum, e regione quorum omnia Festa mobilia inveniantur: quæ quidem tabula ex tabulis Paschalibus excerpta est, ex quibus infinitæ aliæ erui possunt pro quibuscumque annis.

TABULA

TABULA PASCHALIS ANTIQUA REFORMATA.

Aureus numerus.	Cyclus Epactarum.	Litteræ Dominicalis.	Septuagesima.	Dies Cinerum.	Pascha.	Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Dominica post Pentecostem.	Prima Dominica Adventus.
16	xxiij		Jan.	Febr.	Martii	April.	Maji	Maji		
5	xxij	d	18	4	22	30	10	21	28	29. Nov.
13	xxj	e	19	5	23	1. Maji	11	22	28	30
2	xx	f	20	6	24	2	12	23	28	1. Dec.
	xix	g	21	7	25	3	13	24	28	2
10	xviii	A	22	8	26	4	14	25	28	3
	xvij	b	23	9	27	5	15	26	27	27. Nov.
	xvj	c	24	10	28	6	16	27	27	28
18	xv	d	25	11	29	7	17	28	27	29
7	xiv	e	26	12	30	8	18	29	27	30
	xiii	f	27	13	31	9	19	30	27	1. Dec.
15	xij	g	28	14	1. Apr.	10	20	31	27	2
4	xi	A	29	15	2	11	21	1. Jun.	27	3
	x	b	30	16	3	12	22	2	26	27. Nov.
12	ix	c	31	17	4	13	23	3	26	28
1	viii	d	1. Febr.	18	5	14	24	4	26	29
	vij	e	2	19	6	15	25	5	26	30
9	vi	f	3	20	7	16	26	6	26	1. Dec.
	v	g	4	21	8	17	27	7	26	2
17	iv	A	5	22	9	18	28	8	26	3
6	iii	b	6	23	10	19	29	9	25	27. Nov.
	ij	c	7	24	11	20	30	10	25	28
14	i	d	8	25	12	21	31	11	25	29
3		e	9	26	13	22	1. Jun.	12	25	30
	xxix	f	10	27	14	23	2	13	25	1. Dec.
11	xxviii	g	11	28	15	24	3	14	25	2
	xxvij	A	12	1. Mar.	16	25	4	15	25	3
19	xxvj	b	13	2	17	26	5	16	24	27. Nov.
8	xxv. xxiv	c	14	3	18	27	6	17	24	28
		d	15	4	19	28	7	18	24	29
		e	16	5	20	29	8	19	24	30
		f	17	6	21	30	9	20	24	1. Dec.
		g	18	7	22	31	10	21	24	2
		A	19	8	23	1. Jun.	11	22	24	3
		b	20	9	24	2	12	23	23	27. Nov.
		c	21	10	25	3	13	24	23	28

B 3

TABULA

TABULA PASCHALIS

Litteræ Domini- cales.	Cyclus Epactarum.	Septuage- sima.	Dies Ci- nerum.	Pascha.
D	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. *. 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	18. Jan. 25. Jan. 1. Febr. 8. Febr. 15. Febr.	4. Febr. 11. Febr. 18. Febr. 25. Febr. 4. Mart.	22. Mart. 29. Mart. 5. April. 12. April. 19. April.
E	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. *. 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	19. Jan. 26. Jan. 2. Febr. 9. Febr. 16. Febr.	5. Febr. 12. Febr. 19. Febr. 26. Febr. 5. Mart.	23. Mart. 30. Mart. 6. April. 13. April. 20. April.
F	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. *. 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	20. Jan. 27. Jan. 3. Febr. 10. Febr. 17. Febr.	6. Febr. 13. Febr. 20. Febr. 27. Febr. 6. Mart.	24. Mart. 31. Mart. 7. April. 14. April. 21. April.
G	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. *. 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	21. Jan. 28. Jan. 4. Febr. 11. Febr. 18. Febr.	7. Febr. 14. Febr. 21. Febr. 28. Febr. 7. Mart.	25. Mart. 1. April. 8. April. 15. April. 22. April.
A	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. *. 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	22. Jan. 29. Jan. 5. Febr. 12. Febr. 19. Febr.	8. Febr. 15. Febr. 22. Febr. 1. Mart. 8. Mart.	26. Mart. 2. April. 9. April. 16. April. 23. April.
B	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. *. 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	23. Jan. 30. Jan. 6. Febr. 13. Febr. 20. Febr.	9. Febr. 16. Febr. 23. Febr. 2. Mart. 9. Mart.	27. Mart. 3. April. 10. April. 17. April. 24. April.
C	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. *. 29. 28. 27. 26. 25. 25. 24.	24. Jan. 31. Jan. 7. Febr. 14. Febr. 21. Febr.	10. Febr. 17. Febr. 24. Febr. 3. Mart. 10. Mart.	28. Mart. 4. April. 11. April. 18. April. 25. April.

NOVA

NOVA REFORMATA.

Ascen- sio.	Penteco- stes.	Corpus Christi.	Dominica in- ter Pentecosten ad Adventum.	Prima Dominica Adventus.
30. Apr. 7. Maji 14. Maji 21. Maji 28. Maji	10. Maji 17. Maji 24. Maji 31. Maji 7. Junii	21. Maji 28. Maji 4. Junii 11. Junii 18. Junii	28 27 26 25 24	29. Novemb. 29. 29. 29. 29.
1. Maji 8. Maji 15. Maji 22. Maji 29. Maji	11. Maji 18. Maji 25. Maji 1. Junii 8. Junii	22. Maji 29. Maji 5. Junii 12. Junii 19. Junii	28 27 26 25 24	30. Novemb. 30. 30. 30. 30.
2. Maji 9. Maji 16. Maji 23. Maji 30. Maji	12. Maji 19. Maji 26. Maji 2. Junii 9. Junii	23. Maji 30. Maji 6. Junii 13. Junii 20. Junii	28 27 26 25 24	1. Decemb. 1. 1. 1. 1.
3. Maji 10. Maji 17. Maji 24. Maji 31. Maji	13. Maji 20. Maji 27. Maji 3. Junii 10. Junii	24. Maji 31. Maji 7. Junii 14. Junii 21. Junii	28 27 26 25 24	2. Decemb. 2. 2. 2. 2.
4. Maji 11. Maji 18. Maji 25. Maji 1. Junii	14. Maji 21. Maji 28. Maji 4. Junii 11. Junii	25. Maji 1. Junii 8. Junii 15. Junii 22. Junii	28 27 26 25 24	3. Decemb. 3. 3. 3. 3.
5. Maji 12. Maji 19. Maji 26. Maji 2. Junii	15. Maji 22. Maji 29. Maji 5. Junii 12. Junii	26. Maji 2. Junii 9. Junii 16. Junii 23. Junii	27 26 25 24 23	27. Novemb. 27. 27. 27. 27.
6. Maji 13. Maji 20. Maji 27. Maji 3. Junii	16. Maji 23. Maji 30. Maji 6. Junii 13. Junii	27. Maji 3. Junii 10. Junii 17. Junii 24. Junii	27 26 25 24 23	28. Novemb. 28. 28. 28. 28.

TA.

TABELLA TEMPORARIA

Anni Do- mini.	Litteræ Domini- cales.	Aureus numerus.	Epactæ.	Septuagesima.	Dies Cine- rum.	Pascha.
1735	b	7	vj	6. Februarii.	23. Februarii.	10. Aprilis.
1736	A g	8	xvij	29. Januarii.	1. Februarii.	1. Aprilis.
1737	f	9	xxviii	17. Februarii.	6. Martii.	21. Aprilis.
1738	e	10	ix	8. Februarii.	19. Februarii.	6. Aprilis.
1739	d	11	xx	25. Januarii.	11. Februarii.	29. Martii.
1740	c b	12	j	14. Februarii.	2. Martii.	17. Aprilis.
1741	A	13	xij	29. Januarii.	15. Februarii.	2. Aprilis.
1742	g	14	xxiij	21. Januarii.	7. Februarii.	25. Martii.
1743	f	15	iv	10. Februarii.	27. Februarii.	14. Aprilis.
1744	e d	16	xv	2. Februarii.	19. Februarii.	5. Aprilis.
1745	c	17	xxvj	14. Februarii.	3. Martii.	18. Aprilis.
1746	b	18	vii	6. Februarii.	23. Februarii.	10. Aprilis.
1747	A	19	xvliij	29. Januarii.	1. Februarii.	2. Aprilis.
1748	g	1	*	11. Februarii.	28. Februarii.	14. Aprilis.
1749	e	2	xj	8. Februarii.	19. Februarii.	6. Aprilis.
1750	d	3	xxij	25. Januarii.	11. Februarii.	29. Martii.
1751	c	4	ij	7. Februarii.	24. Februarii.	11. Aprilis.
1752	b A	5	xiv	30. Januarii.	16. Februarii.	2. Aprilis.
1753	g	6	xxv	18. Februarii.	7. Martii.	22. Aprilis.
1754	f	7	vj	10. Februarii.	27. Februarii.	14. Aprilis.
1755	e	8	xvij	26. Januarii.	12. Februarii.	30. Martii.
1756	d c	9	xxviii	15. Februarii.	3. Martii.	18. Aprilis.
1757	b	10	ix	6. Februarii.	23. Februarii.	10. Aprilis.
1758	A	11	xx	22. Januarii.	8. Februarii.	26. Martii.
1759	g	12	j	11. Februarii.	28. Februarii.	15. Aprilis.
1760	f	13	xij	3. Februarii.	20. Februarii.	6. Aprilis.
1761	e	14	xxiij	18. Januarii.	4. Februarii.	21. Aprilis.
1762	d	15	iv	7. Februarii.	24. Februarii.	11. Aprilis.
1763	c b	16	xv	30. Januarii.	16. Februarii.	3. Aprilis.
1764	A g	17	xxvj	19. Februarii.	7. Martii.	22. Aprilis.
1765	f	18	vij	1. Februarii.	20. Februarii.	7. Aprilis.
1766	e	19	xviiij	26. Januarii.	12. Februarii.	30. Martii.
1767	d	1	*	11. Februarii.	4. Martii.	19. Aprilis.
1768	c b	2	xj	31. Januarii.	17. Februarii.	3. Aprilis.
1769	A	3	xxij	22. Januarii.	8. Februarii.	26. Martii.
1770	g	4	ij	11. Februarii.	28. Februarii.	15. Aprilis.
1771	f	5	xiv	27. Januarii.	13. Februarii.	31. Martii.
1772	e d	6	xxv	16. Februarii.	4. Martii.	19. Aprilis.
1773	c	7	vj	7. Februarii.	24. Februarii.	11. Aprilis.
1774	b A	8	xvij	30. Januarii.	16. Februarii.	3. Aprilis.
1775	g	9	xxviii	12. Februarii.	1. Martii.	16. Aprilis.
1776	f	10	ix	4. Februarii.	21. Februarii.	7. Aprilis.
1777	e	11	xx	26. Januarii.	7. Aprilis.	30. Martii.
1778	d	12	j	15. Februarii.	4. Martii.	19. Aprilis.
1779	c	13	xij	31. Januarii.	17. Februarii.	4. Aprilis.
1780	b A	14	xxiij	23. Januarii.	9. Februarii.	26. Martii.
1781	g	15	iv	11. Februarii.	28. Februarii.	15. Aprilis.
1782	f	16	xv	27. Januarii.	13. Februarii.	31. Martii.
1783	e	17	xxvj	16. Februarii.	5. Martii.	20. Aprilis.
1784	d c	18	vij	8. Februarii.	25. Februarii.	11. Aprilis.
1785	b	19	xviiij	23. Januarii.	27. Martii.	16. Aprilis.
1786	A	1	*	12. Februarii.	1. Martii.	16. Aprilis.
1787	g	2	xj	4. Februarii.	21. Februarii.	8. Aprilis.
1788	f c	3	xxij	20. Januarii.	6. Februarii.	23. Martii.
1789	e	4	ij	8. Februarii.	25. Februarii.	12. Aprilis.
1790	d	5	xiv	31. Januarii.	17. Februarii.	4. Aprilis.
1791	c b	6	xxv	20. Februarii.	9. Martii.	24. Aprilis.
1792	A g	7	vj	1. Februarii.	22. Februarii.	8. Aprilis.
1793	f	8	xvij	27. Januarii.	13. Februarii.	31. Martii.
1794	e	9	xxviii	16. Februarii.	5. Martii.	20. Aprilis.
1795	d	10	ix	1. Februarii.	18. Februarii.	5. Aprilis.
1796	c b	11	xx	24. Februarii.	10. Februarii.	27. Martii.
1797	A	12	j	13. Februarii.	1. Martii.	16. Aprilis.
1798	g	13	xij	4. Februarii.	21. Februarii.	8. Aprilis.
1799	f	14	xxiij	20. Januarii.	6. Februarii.	24. Martii.

FESTO-

FESTORUM MOBILIIUM.

Anni Do- mini.	Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Indictio.	Domini- ca post Pentec.	Domini- ca 1. Adventus.
1735	19. Maji.	29. Maji.	9. Junii.	13	25	27. Novemb.
1736	10. Maji.	20. Maji.	31. Maji.	14	26	1. Decemb.
1737	30. Maji.	9. Junii.	20. Junii.	15	27	1. Decemb.
1738	15. Maji.	25. Maji.	5. Junii.	1	26	30. Novemb.
1739	7. Maji.	17. Maji.	28. Maji.	2	27	29. Novemb.
1740	26. Maji.	5. Junii.	16. Junii.	3	28	27. Novemb.
1741	11. Maji.	21. Maji.	1. Junii.	4	29	3. Decemb.
1742	3. Maji.	13. Maji.	24. Maji.	5	28	3. Decemb.
1743	23. Maji.	2. Junii.	13. Junii.	6	25	1. Decemb.
1744	14. Maji.	24. Maji.	4. Junii.	7	26	29. Novemb.
1745	27. Maji.	6. Junii.	17. Junii.	8	24	28. Novemb.
1746	19. Maji.	29. Maji.	9. Junii.	9	25	27. Novemb.
1747	11. Maji.	21. Maji.	1. Junii.	10	27	3. Decemb.
1748	23. Maji.	2. Junii.	13. Junii.	11	25	1. Decemb.
1749	15. Maji.	25. Maji.	5. Junii.	12	26	30. Novemb.
1750	7. Maji.	17. Maji.	28. Maji.	13	27	29. Novemb.
1751	20. Maji.	30. Maji.	10. Junii.	14	25	28. Novemb.
1752	11. Maji.	21. Maji.	1. Junii.	15	27	1. Decemb.
1753	31. Maji.	10. Junii.	21. Junii.	1	24	3. Decemb.
1754	23. Maji.	2. Junii.	13. Junii.	2	25	1. Decemb.
1755	8. Maji.	18. Maji.	29. Maji.	3	27	30. Novemb.
1756	27. Maji.	6. Junii.	17. Junii.	4	24	28. Novemb.
1757	19. Maji.	29. Maji.	9. Junii.	5	25	27. Novemb.
1758	4. Maji.	14. Maji.	25. Maji.	6	28	3. Decemb.
1759	24. Maji.	3. Junii.	14. Junii.	7	25	2. Decemb.
1760	15. Maji.	25. Maji.	5. Junii.	8	26	30. Novemb.
1761	30. Aprilis.	10. Maji.	21. Maji.	9	28	29. Novemb.
1762	20. Maji.	30. Maji.	10. Junii.	10	25	28. Novemb.
1763	12. Maji.	22. Maji.	8. Junii.	11	26	27. Novemb.
1764	31. Maji.	10. Junii.	21. Junii.	12	24	1. Decemb.
1765	16. Maji.	26. Maji.	6. Junii.	13	26	1. Decemb.
1766	8. Maji.	18. Maji.	29. Maji.	14	27	30. Novemb.
1767	28. Maji.	7. Junii.	18. Junii.	15	24	29. Novemb.
1768	12. Maji.	22. Maji.	2. Junii.	1	26	27. Novemb.
1769	4. Maji.	14. Maji.	25. Maji.	2	28	3. Decemb.
1770	24. Maji.	3. Junii.	14. Junii.	3	25	2. Decemb.
1771	9. Maji.	19. Maji.	30. Maji.	4	27	1. Decemb.
1772	28. Maji.	7. Junii.	18. Junii.	5	24	29. Novemb.
1773	20. Maji.	30. Maji.	10. Junii.	6	25	28. Novemb.
1774	12. Maji.	22. Maji.	8. Junii.	7	26	27. Novemb.
1775	25. Maji.	4. Junii.	15. Junii.	8	25	3. Decemb.
1776	16. Maji.	26. Maji.	6. Junii.	9	26	1. Decemb.
1777	8. Maji.	18. Maji.	29. Maji.	10	27	30. Novemb.
1778	28. Maji.	7. Junii.	18. Junii.	11	24	29. Novemb.
1779	13. Maji.	23. Maji.	3. Junii.	12	26	28. Novemb.
1780	4. Maji.	14. Maji.	25. Maji.	13	28	3. Decemb.
1781	24. Maji.	3. Junii.	14. Junii.	14	25	2. Decemb.
1782	9. Maji.	19. Maji.	30. Maji.	15	27	1. Decemb.
1783	29. Maji.	8. Junii.	19. Junii.	1	24	30. Novemb.
1784	20. Maji.	30. Maji.	10. Junii.	2	25	28. Novemb.
1785	5. Maji.	15. Maji.	26. Maji.	3	27	27. Novemb.
1786	25. Maji.	4. Junii.	15. Junii.	4	25	3. Decemb.
1787	17. Maji.	27. Maji.	7. Junii.	5	26	2. Decemb.
1788	1. Maji.	11. Maji.	22. Maji.	6	28	30. Novemb.
1789	21. Maji.	31. Maji.	11. Junii.	7	25	29. Novemb.
1790	13. Maji.	23. Maji.	3. Junii.	8	26	28. Novemb.
1791	2. Junii.	12. Junii.	23. Junii.	9	23	27. Novemb.
1792	17. Maji.	27. Maji.	7. Junii.	10	26	1. Decemb.
1793	9. Maji.	19. Maji.	30. Maji.	11	27	1. Decemb.
1794	29. Maji.	8. Junii.	19. Junii.	12	24	30. Novemb.
1795	14. Maji.	24. Maji.	4. Junii.	13	26	29. Novemb.
1796	5. Maji.	15. Maji.	26. Maji.	14	27	27. Novemb.
1797	25. Maji.	4. Junii.	15. Junii.	15	25	3. Decemb.
1798	17. Maji.	27. Maji.	7. Junii.	1	26	2. Decemb.
1799	2. Maji.	12. Maji.	23. Maji.	2	28	1. Decemb.

C

JA.

r ychus 1 re. Tues
 1.24.18 Dom. Thurs.

exclus. 1 an.	Pres
1 part 1 an.	Minis.

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

18

Year	Lat.	Dies
Month	Dom.	Month
1870	1871	1872
1873	1874	1875
1876	1877	1878
1879	1880	1881
1882	1883	1884
1885	1886	1887
1888	1889	1890
1891	1892	1893
1894	1895	1896
1897	1898	1899
1900	1901	1902
1903	1904	1905
1906	1907	1908
1909	1910	1911
1912	1913	1914
1915	1916	1917
1918	1919	1920
1921	1922	1923
1924	1925	1926
1927	1928	1929
1930	1931	1932
1933	1934	1935
1936	1937	1938
1939	1940	1941
1942	1943	1944
1945	1946	1947
1948	1949	1950
1951	1952	1953
1954	1955	1956
1957	1958	1959
1960	1961	1962
1963	1964	1965
1966	1967	1968
1969	1970	1971
1972	1973	1974
1975	1976	1977
1978	1979	1980
1981	1982	1983
1984	1985	1986
1987	1988	1989
1990	1991	1992
1993	1994	1995
1996	1997	1998
1999	2000	2001
2002	2003	2004
2005	2006	2007
2008	2009	2010
2011	2012	2013
2014	2015	2016
2017	2018	2019
2020	2021	2022
2023	2024	2025
2026	2027	2028
2029	2030	2031
2032	2033	2034
2035	2036	2037
2038	2039	2040
2041	2042	2043
2044	2045	2046
2047	2048	2049
2050	2051	2052
2053	2054	2055
2056	2057	2058
2059	2060	2061
2062	2063	2064
2065	2066	2067
2068	2069	2070
2071	2072	2073
2074	2075	2076
2077	2078	2079
2080	2081	2082
2083	2084	2085
2086	2087	2088
2089	2090	2091
2092	2093	2094
2095	2096	2097
2098	2099	2100

2017

Cyclus	Litt:	Dies
1. uost	Dom	Mar. 6.

100

MAJUS.

Cyclus	Litt.	Die	Men
1	a	1	1
2	b	2	2
3	c	3	3
4	d	4	4
5	e	5	5
6	f	6	6
7	g	7	7
8	a	8	8
9	b	9	9
10	c	10	10
11	d	11	11
12	e	12	12
13	f	13	13
14	g	14	14
15	a	15	15
16	b	16	16
17	c	17	17
18	d	18	18
19	e	19	19
20	f	20	20
21	g	21	21
22	a	22	22
23	b	23	23
24	c	24	24
25	d	25	25
26	e	26	26
27	f	27	27
28	g	28	28
29	a	29	29
30	b	30	30
31	c	31	31

JUNIUS.

Cyclus	Litt.	Die	Men
1	a	1	1
2	b	2	2
3	c	3	3
4	d	4	4
5	e	5	5
6	f	6	6
7	g	7	7
8	a	8	8
9	b	9	9
10	c	10	10
11	d	11	11
12	e	12	12
13	f	13	13
14	g	14	14
15	a	15	15
16	b	16	16
17	c	17	17
18	d	18	18
19	e	19	19
20	f	20	20
21	g	21	21
22	a	22	22
23	b	23	23
24	c	24	24
25	d	25	25
26	e	26	26
27	f	27	27
28	g	28	28
29	a	29	29
30	b	30	30
31	c	31	31

JULIUS.

Cyclus	Litt.	Die	Men
1	a	1	1
2	b	2	2
3	c	3	3
4	d	4	4
5	e	5	5
6	f	6	6
7	g	7	7
8	a	8	8
9	b	9	9
10	c	10	10
11	d	11	11
12	e	12	12
13	f	13	13
14	g	14	14
15	a	15	15
16	b	16	16
17	c	17	17
18	d	18	18
19	e	19	19
20	f	20	20
21	g	21	21
22	a	22	22
23	b	23	23
24	c	24	24
25	d	25	25
26	e	26	26
27	f	27	27
28	g	28	28
29	a	29	29
30	b	30	30
31	c	31	31

AUGUSTUS.

Cyclus	Litt.	Die	Men
1	a	1	1
2	b	2	2
3	c	3	3
4	d	4	4
5	e	5	5
6	f	6	6
7	g	7	7
8	a	8	8
9	b	9	9
10	c	10	10
11	d	11	11
12	e	12	12
13	f	13	13
14	g	14	14
15	a	15	15
16	b	16	16
17	c	17	17
18	d	18	18
19	e	19	19
20	f	20	20
21	g	21	21
22	a	22	22
23	b	23	23
24	c	24	24
25	d	25	25
26	e	26	26
27	f	27	27
28	g	28	28
29	a	29	29
30	b	30	30
31	c	31	31

SEPTEMBER:

Cyclus	Litt.	Die	Memor.
Epact.	Dom.		
xxij	f	Kal.	1 Angelus Caroli. duplex, cum Octava in Bohemia. quod festum celebratur Dominica I. Septembris, vel II. post festum S. Bartholomaei. 624.
xxij	g	iv	2 Agidii Abbatis. duplex in Bohemia. 625. & commemorat. SS. duodecim Fratrum Martyrum. 626.
xxij	A	viij	3 Stephani Hungariae Regis Confessoris. semid. 627.
xxij	b	viij	4 Rosaliae Virginis Panormitanae. dupl. in Regia & Provinc. S. C. M. 628.
xxij	c	Non.	5 Victorini Episcopi & Mart. duplex in Bohemia. 628.
xxij	d	viij	6 Item Laurentii Iustiniani Episc. Confess. semid. ad libit. 628.
xxij	e	viij	7
xxij	f	viij	8
xxij	g	v	9 De Octava Nativitatis B. Mariae. semid. pl. & con. in S. Gorgonii Mart. & in Bohemia S. Kunegundis V. 632.
xxij	A	iv	10 Nicolai de Tolentino Confess. dupl. cum commemorat. Octavae Nativit. B. Mariae. 633.
xxij	b	viij	11 De Octava. & commemorat. SS. Proti & Hyacinthi Mart. 634.
xxij	c	viij	12 De Octava.
xxij	d	viij	13 De Octava.
xxij	e	viij	14 Exaltatio Sanctae Crucis. duplex, cum commemorat. Octavae B. Mariae 633. & in Boh. S. Martini Episc. Conf. 634.
xxij	g	viij	15 Octava Nativit. B. Mariae. duplex cum commemorat. S. Nicomedis Mart. 635.
xxij	A	xv	16 Ludmilla Vid. Mart. dupl. in Boh. 636. Item Corneli & Cypriani Pontif. Mart. semid. 637.
xxij	b	xv	17 Lamberti Episc. & Mart. duplex in Bohemia. 637.
xxij	c	xv	18 Item Impressio Stigmatum S. Francisci. semid. 639.
xxij	d	xv	19 Thomas de Villa Nova Episc. Confess. semid. 640.
xxij	e	xv	20 Januarii Episcopi & Sociorum Mart. duplex 640.
xxij	f	xv	21 Eustachii & Sociorum Mart. dupl. cum commemorat. Vigilae. 640.
xxij	g	xv	22 MAURITII (Apo.) & Evag. dupl. 642.
xxij	A	xv	23 Mauriti & Sociorum Martyrum. dupl. cum commemorat. S. Emmeranii Episc. Mart. in Bohemia. 643.
xxij	b	xv	24 Lini Papae & Mart. semid. 644. cum commemorat. S. Thecla V. & M. 645.
xxij	c	xv	25 B. Virginis Mariae de Mercede. dupl. 646.
xxij	d	xv	26 Cypriani & Iustinae Martyrum. 647.
xxij	e	xv	27 Cosmae & Damiani Mart. duplex in Bohemia. 647. cum commemorat. Translat. S. Sigismundi. 648.
xxij	f	xv	28 WENCESLAI Mart. Duca. Patroni Regni. dupl. cum Oct. in Boh. 649.
xxij	g	xv	29
xxij	A	xv	30 Hieronymi Presbyt. Confess. & Eccles. Doct. dupl. & commemorat. Oct. in Bohemia. 652.

OCTOBER.

Cyclus	Litt.	Die	Memor.
Epact.	Dom.		
xxij	A	Fal.	1 Dominica I. Octobris non impedita per Dedicationem Ecclesiae Metropolitaneae festum SS. Rosarii B. V. M. duplex. 653. secus Dominica sequenti celebratur.
xxij	b	v	2 De Octava S. Wenceslai M. in Bohemia. commemorat. S. Remigii Episcopi Confessoris. 654.
xxij	c	v	3 De Octava. in Bohemia.
xxij	d	v	4 Francisci Confessoris. duplex & in Bohemia. commemorat. Octavae. 654.
xxij	e	v	5 Octava S. Wenceslai Mart. duplex. in Bohemia. & commemorat. SS. Placidi & Sociorum Martyrum. 655.
xxij	f	v	6 Brunonis Confessoris. duplex. 656.
xxij	g	v	7 Marci Papae & Confessoris. dupl. commemorat. SS. Sergii, Bacchi, Marcelli, & Apuleii Martyris. 657.
xxij	A	v	8 Birgitta Viduae. duplex. 657.
xxij	b	v	9 Dionysii, Rustici & Eleutherii Martyrum. duplex in Bohemia. 658.
xxij	c	v	10 Geronis & Sociorum Martyrum. duplex in Bohemia. 659.
xxij	d	v	11 Item Francisci Borgiae Confess. semid. 659.
xxij	e	v	12
xxij	f	v	13
xxij	g	v	14
xxij	A	v	15
xxij	b	v	16
xxij	c	v	17
xxij	d	v	18
xxij	e	v	19
xxij	f	v	20
xxij	g	v	21
xxij	A	v	22
xxij	b	v	23
xxij	c	v	24
xxij	d	v	25
xxij	e	v	26
xxij	f	v	27
xxij	g	v	28
xxij	A	v	29
xxij	b	v	30
xxij	c	v	31

NOVEMBER.

Cyclus	Litt.	Die	Memor.
Epact.	Dom.		
xxij	d	Kal.	1 DE OMNIBUS SANCTORUM. duplex. 677.
xxij	e	iv	2
xxij	f	iv	3
xxij	g	iv	4
xxij	A	iv	5
xxij	b	iv	6
xxij	c	iv	7
xxij	d	iv	8
xxij	e	iv	9
xxij	f	iv	10
xxij	g	iv	11
xxij	A	iv	12
xxij	b	iv	13
xxij	c	iv	14
xxij	d	iv	15
xxij	e	iv	16
xxij	f	iv	17
xxij	g	iv	18
xxij	A	iv	19
xxij	b	iv	20
xxij	c	iv	21
xxij	d	iv	22
xxij	e	iv	23
xxij	f	iv	24
xxij	g	iv	25
xxij	A	iv	26
xxij	b	iv	27
xxij	c	iv	28
xxij	d	iv	29
xxij	e	iv	30
xxij	f	iv	31

DECEMBER.

Cyclus	Litt.	Die	Memor.
Epact.	Dom.		
xxij	f	Kal.	1 De Octava S. Andreae. & commemorat. Octavae S. Catharinae in Bohemia.
xxij	g	iv	2 Octava S. Catharinae. duplex. & commemorat. Octavae S. Andreae in Bohemia.
xxij	A	iv	3 Item Bibiana Virg. Mart. semid. 414.
xxij	b	iv	4 Francisci Xaverii Confess. duplex. & commemorat. Octav. S. Andreae in Bohemia. 415.
xxij	c	iv	5 Barbara Virg. & Mart. duplex in Bohemia. & commemorat. Octav. S. Andreae. 416.
xxij	d	iv	6 Item Petri Chrysologi Episc. Confess. duplex. 416.
xxij	e	iv	7 Sabbae Abbatis. duplex in Bohemia cum commemorat. Oct. S. Andreae. 416.
xxij	f	iv	8 Nicolai Episcopi & Confess. duplex. commemorat. Oct. S. Andreae in Bohemia. 416.
xxij	g	iv	9 Octava S. Andreae. duplex in Bohemia. Item Ambrosii Episc. Confess. & Ecclesiae Doct. duplex. 418.
xxij	A	iv	10
xxij	b	iv	11
xxij	c	iv	12
xxij	d	iv	13
xxij	e	iv	14
xxij	f	iv	15
xxij	g	iv	16
xxij	A	iv	17
xxij	b	iv	18
xxij	c	iv	19
xxij	d	iv	20
xxij	e	iv	21
xxij	f	iv	22
xxij	g	iv	23
xxij	A	iv	24
xxij	b	iv	25
xxij	c	iv	26
xxij	d	iv	27
xxij	e	iv	28
xxij	f	iv	29
xxij	g	iv	30
xxij	A	iv	31

Hac Epacta nigra nunquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrat cum aureo numero 11.

RUBRI.

NO.

RUBRICÆ GENERALES MISSALIS.

Missa quotidie dicitur secundum ordinem Officii de Festo Duplici, vel Semiduplici, vel Simplicis: de Dominica, vel Feria, vel Vigilia, vel Octava: & extra ordinem Officii, Votiva, vel pro Defunctis.

De Duplici. I.

Missa dicitur de Duplici illis diebus, quibus in Calendario ponitur hæc nota *Duplex*, & in Festis mobilibus, quodcumque Officium est Duplex. In Duplicibus dicitur una tantum Oratio, nisi aliqua commemoratio fieri debeat. Alia omnia dicuntur ut in propriis Missis assignatum est. Quando dici debeat, *Gloria in excelsis*, & *Credo*, inferiis ponitur in propriis Rubricis.

De Semiduplici, & Simplicis. II.

Missa de Semiduplici dicitur, quando in Calendario ponitur hæc vox *Semiduplex*, præterea in Dominicis, & diebus infra Octavas. In Semiduplicibus tam Festis, quam Dominicis, & infra Octavas, dicuntur plures Orationes, ut infra dicitur in Rubrica de Orationibus. Infra Octavam dicitur Missa sicut in die Festi, nisi propria Missam habuerit: in Dominicis vero, sicut in propriis locis assignatur. De Simplicis dicitur Missa sicut de Semiduplici, ut suis locis ponitur.

De Feria, & Vigilia. III.

Missa de Feria dicitur, quando non occurrit Festum, vel Octava, vel Sabbatum, in quo fiat Officium B. Mariæ. In Feriis tamen Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationum, & Vigiliarum, etiam si Duplex, vel Semiduplex, vel Octava occurrat, in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis cantantur duæ Missæ, una de Festo post Tertiam, alia de Feria post Nonam.

In Vigiliis autem & Feriis Quatuor Temporum, vel Feria secunda Rogationum, quæ veniunt infra Octavam, Missa dicitur de Vigilia, vel Feriis supradictis, cum commemoratione Octavæ: præterquam infra Octavam Corporis Christi, in qua in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis cantantur duæ Missæ, una de Octava post Tertiam, alia de Vigilia post Nonam: in Missis autem privatis dicitur Missa de Octava, cum commemoratione Vigiliæ. Si autem in die Vigiliæ, vel prædictis Feriis, fiat Officium de aliquo Festo, tunc dicitur Missa de Festo, cum commemoratione Octavæ, & Vigiliæ, vel Feriarum prædictarum. Quod si Vigilia occurrat in die alicujus Festi ex majoribus primæ classis, in Missa non fit commemoratio de ea, sicut nec in Officio.

Si Festum habens Vigiliam celebretur Feriæ secundæ, Missa Vigiliæ dicitur in Sabbato, sicut etiam de ea fit Officium: excepta Vigiliæ Nativitatis Domini, & Epiphaniæ.

Missa Vigiliæ in Adventu occurrentis dicitur cum commemoratione Feriæ Adventus, licet de ea non sit factum Officium: Vigilia Nativitatis excepta.

Si in Quadragesima, & Quatuor Temporibus occurrat Vigilia, dicatur Missa de Feria cum commemoratione Vigiliæ.

Tempore Paschali non dicitur Missa de Vigilia, nisi in Vigilia Ascensionis, quæ tamen non jejunatur, sicut nec Vigilia Epiphaniæ.

De Missis Votis S. Mariæ, & aliis. IV.

In Sabbatis non impeditur Festo Duplici, Semiduplici, Octava, Vigilia, Feria Quadragesimæ, vel Quatuor Temporum, vel Officio alicujus Dominicæ quæ superfit, in præcedens Sabbatum translato, dicitur Missa de S. Maria secundum varietatem temporum, ut in fine Missalis ponitur.

In Adventu autem, licet Officium non fiat de S. Maria in Sabbato, dicitur tamen Missa principalis de ea, cum commemoratione de Adventu, nisi fuerint Quatuor Tempora, vel Vigilia, ut supra.

Aliis diebus infra Hebdomadam, quando Officium fit de Feria, & non est resumenda Missa Dominicæ præcedentis, quæ fuerit impedita (exceptis Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationum, & Vigiliarum) dici potest aliqua ex Missis Votis, etiam in principali Missa, quæ vocatur Conventualis, secundum ordinem dierum in fine Missalis assignatum, cum commemoratione Feriæ, de qua factum est Officium. Quæ tamen Missæ, & omnes alie Votivæ, in Missis privatis dici possunt pro arbitrio Sacerdotum, quocumque die Officium non est duplex, aut Dominica, cum commemoratione ejus, de quo factum est Officium, & commemoratione item Festi Simplicis, si de aliquo occurrat eo die fieri commemorationem in Officio. Id vero passim non fiat, nisi rationabili de causa. Et quoad fieri potest, Missa cum Officio conveniat.

De Missis Defunctorum. V.

Prima die cujusque mensis (extra Adventum, Quadragesimam, & tempus Paschale) non impeditur Officio Duplici vel Semiduplici, dicitur Missa principalis generaliter pro Defunctis Sacerdotibus, Benefactoribus, & aliis. Si vero in ea fuerit Festum Simplex, vel Feria quæ propriam habeat Missam, aut resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis, quæ fuit impedita: & infra Hebdomadam non occurrat alius dies in quo resumari possit: in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis dicantur duæ Missæ, una pro Defunctis, alia de Festo simplici, vel Feria prædicta. Sed in Ecclesiis non Cathedralibus, nec Collegiatis dicatur Missa de die cum commemoratione generaliter pro Defunctis.

Præterea Feriæ secundæ cujusque Hebdomadæ, in qua Officium fit de Feria, Missa principalis

dici

Rubricæ generales Missalis

dici potest pro Defunctis. Si autem fuerit propria Missa de Feria, vel de Festo Simplicis, vel resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis, ut supra, in Missa de die fiat commemoratio (ut dictum est) pro Defunctis. Excipitur tamen Quadragesima, & totum tempus Paschale, & quando per annum Officium est Duplex, vel Semiduplex: quibus temporibus non dicitur Missa Conventualis pro Defunctis (nisi in die Depositionis defuncti, & in Anniversario pro Defunctis) neque pro eis fit commemoratio. Missæ autem privatæ pro Defunctis quocumque die dici possunt, præterquam in Rubricis Duplicibus, & Dominicis diebus.

In die Commemorationis omnium Defunctorum, & in die Depositionis, & in Anniversario defuncti, dicitur una tantum Oratio; & similiter in die Tertia, Septima, Trigesima, & quodcumque pro Defunctis solemniter celebratur: in aliis Missis plures, ut de Feriis & Simplicibus dicitur infra in Rubrica de Orationibus.

Sequentia pro Defunctis dicitur in die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum, & Depositionis defuncti, & quodcumque in Missa dicitur una tantum oratio: in aliis autem Missis pro Defunctis dicitur ad arbitrium Sacerdotis.

De Translatione Festorum. VI.

In dicendis Missis servetur ordo Breviarii de Translatione Festorum Duplicium & Semiduplicium, quando majori aliquo Festo, seu Dominica impediuntur. In Ecclesiis autem, ubi titulus est Ecclesiæ, vel concursus populi ad celebrandum Festum, quod transferri debet, possunt cantari duæ Missæ, una de die, alia de Festo: excepta Dominica primæ Adventus, Feriæ quartæ Cinerum, Dominica primæ Quadragesimæ, Dominica Palmarum cum tota Hebdomada majori, Dominica Resurrectionis, & Dominica Pentecostes cum duobus diebus sequentibus, die Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, & Festo Corporis Christi.

De Commemorationibus. VII.

Commemorationes in Missis fiunt sicut in Officio. De Festo Simplicis fit commemoratio in Missa, quando de eo in Officio facta est commemoratio in primis Vesperis. Quando autem de eo fit commemoratio tantum ad Laudes, in Missa solemniter non fit commemoratio de eo, sed in Missis tantum privatis. Excipitur Dominica Palmarum, & Vigilia Pentecostes, in quibus nulla fit commemoratio, etiam in Missis privatis de Festo Simplicis occurrente, licet facta sit in Officio. De Dominica fit commemoratio, quando in ea agitur de Festo Duplici. De Octava fit commemoratio, quando infra Octavam celebratur aliquod Festum, nisi illud Festum fuerit de exceptuatis in Rubrica Breviarii de Commemorationibus. Item, quando infra Octavam fit de Dominica.

De Feria fit commemoratio in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, Rogationibus, & Vigiliis, quando Missa dicenda est de Festo illis temporibus occurrente. Sed in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis, ubi plures Sacerdotes quotidie celebrant, in Feriis, Rogationibus, & Vigiliis prædictis, quæ habent Missas proprias, dicun-

tur duæ Missæ, una de Festo, alia de Feria, Rogationibus, & Vigilia, absque ulla utrorumque commemoratione: in Festis tamen majoribus primæ classis nihil fit de Vigilia occurrente, ut dictum est supra.

Quando infra Hebdomadam dicuntur Missæ Votivæ, post primam Orationem semper dicatur Oratio ejus de quo fit Officium, ut supra explicatum est in propria Rubrica.

Quando fit commemoratio de Feria Quatuor Temporum, pro Feriæ commemoratione dicitur prima Oratio, quæ concordat cum Officio.

In faciendis Commemorationibus servetur ordo ut in Breviario. De Dominica, ante diem infra Octavam: de die infra Octavam, ante Ferias prædictas: de Feriis prædictis, ante Festum Simplex: de Festo Simplicis, ante Orationes quæ secundo vel tertio loco dicendæ assignantur: & hæc dicantur ante Orationes Votivas: in quibus Votivis servetur deinde dignitas Orationum, ut de S. Trinitate, de Spiritu Sancto, de Sacramento, de Sancta Cruce ante Votivam de B. Maria, & de Angelis, & S. Joanne Baptista ante Apostolos, & similiter in aliis.

Si facienda sit commemoratio pro Defunctis, semper ponitur penultimo loco. In Missis autem Defunctorum nulla fit commemoratio pro vivis, etiam si Oratio esset communis pro vivis & defunctis.

Quando dicuntur plures Orationes, prima tantum & ultima cum sua conclusione terminantur: & ante primam & secundam Orationem tantum dicitur *Oremus*: ante primam dicitur diem, *Domini vobiscum*.

Cum vero dicuntur plures Orationes, & una Oratio eadem sit cum alia ibidem dicenda, oratio hujusmodi, illa scilicet quæ eadem est, non alia, commutetur cum alia de Communi, vel Proprio, quæ sit diversa. Idem servetur in Secretis, & Orationibus post Communionem.

De Introitu, Kyrie eleison, & Gloria in excelsis. VIII.

Introitus semper eodem modo dicitur cum Gloria Patri, ut in Ordinario, præterquam tempore Passionis, & in Missis Defunctorum, ut etiam ibi annotatum est.

Kyrie eleison, dicitur novies post Introitum, alternatim cum ministro, id est, ter Kyrie eleison, ter Christe eleison, ter Kyrie eleison.

Gloria in excelsis dicitur, quodcumque, in Matutino dictus est Hymnus, *Te Deum*, præterquam in Missa Feriæ quintæ in Cena Domini, & Sabbati Sancti, in quibus Gloria in excelsis dicitur quamvis in Officio non sit dictum, *Te Deum*.

In Missis Votis non dicitur, etiam tempore Paschali, vel infra Octavas, nisi in Missa B. Mariæ in Sabbato, & Angelorum: & nisi Missa Votiva solemniter dicenda sit pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa, dummodò non dicatur Missa cum paramentis violaceis. Neque dicitur in Missis Defunctorum.

De Orationibus. IX.

In Festis Duplicibus dicitur una tantum Oratio, nisi facienda sit aliqua commemoratio, ut dictum est supra.

D

In

Rubricæ generales Missalis.

2. In Festis Semiduplicibus occurrentibus ab Octava Pentecostes usque ad Adventum, & à Purificatione usque ad Quadragesimam, dicitur secunda Oratio, *A cunctis*, tertia ad libitum.
3. In Festis Semiduplicibus occurrentibus ab Octava Epiphaniæ usque ad Purificationem, dicitur secunda Oratio, *Deus qui salutis*, tertia *Ecclesiæ*, vel pro Papa, *Deus omnium fidelium*.
4. In Festis Semiduplicibus, à Feria iv. Cinerum usque ad Dominicam Passionis, secunda Oratio de Feria, tertia *A cunctis*.
5. In Festis Semiduplicibus, à Dominica Passionis usque ad Dominicam Palmarum, secunda Oratio de Feria, tertia *Ecclesiæ*, vel pro Papa.
6. In Festis Semiduplicibus, ab Octava Paschæ usque ad Ascensionem, secunda Oratio de S. Mariæ, tertia *Concede nos*, tertia *Ecclesiæ*, vel pro Papa.
7. In Festis Semiduplicibus infra Octavas occurrentibus, secunda Oratio dicitur de Octava, tertia, quæ secundo loco infra Octavam ponitur.
8. Infra Octavas Paschæ, & Pentecostes, in Missa de Octava dicuntur duæ tantum Orationes, una de die, alia *Ecclesiæ*, vel pro Papa.
9. Infra alias Octavas, & in Vigiliis quæ jejunantur (exceptâ Vigilâ Nativitatis Domini, & Pentecostes) dicuntur tres Orationes; una de die, secunda de S. Mariæ, tertia *Ecclesiæ*, vel pro Papa. Sed infra Octavas S. Mariæ, & in Vigiliis, & infra Octavam Omnium Sanctorum, secunda Oratio dicitur de Spiritu Sancto, *Deus qui corda*, tertia *Ecclesiæ*, vel pro Papa.
10. In Dominicis infra Octavas occurrentibus dicuntur duæ Orationes, una de Dominica, secunda de Octava: & in die Octava dicitur una tantum Oratio, nisi faciendâ sit aliqua commemoratio.
11. In Dominicis Orationes dicuntur tres, ut in Ordinario assignantur, quibusdam exceptis, ut suis etiam locis notatur.
12. In Festis Simplicibus, & Feriis per annum, nisi aliter in propriis locis notetur, dicuntur tres, ut in Semiduplicibus, aut quinque: possunt etiam dici septem ad libitum.
13. In Feriis Quatuor Temporum, & ubi plures leguntur Lectiones, hujusmodi plures Orationes dicuntur post ultimam Orationem ante Epistolam, ut suis locis in Proprio Missarum de Tempore.
14. In Missis Votis, quando solemniter dicuntur pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa, dicitur una tantum Oratio: sed in Missa pro gratiarum actione additur alia Oratio, ut in proprio loco notatur. In aliis autem dicuntur plures, ut in Festis Simplicibus.
15. In Votis B. Mariæ secunda Oratio dicitur de Officio illius diei, & tertia de Spiritu Sancto: sed in Sabbato, quando de ea factum est Officium, secunda Oratio erit de Spiritu Sancto, tertia *Ecclesiæ*, vel pro Papa. In Votis de Apostolis, quando ponitur Oratio, *A cunctis*, ejus loco dicitur Oratio de Sancta Maria, *Concede nos famulos*.
16. Si, cum plures dicuntur Orationes, occurrat fieri commemorationem alicujus Sancti, ea ponitur secundo loco, & tertia Oratio dicitur, quæ aliâ secundo loco dicenda erat.

In Conclusione Orationum hic modus servatur. Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur, *Per Dominum nostrum, &c.* Si ad Filium, *Qui vivis & regnas cum Deo Patre.* Si in principio Orationis fiat mentio Filii concluditur, *Per eundem Dominum nostrum.* Si in fine Orationis ejus fiat mentio, *Qui tecum vivit.* Si facta sit mentio Spiritus Sancti, in conclusione dicitur, *In unitate ejusdem Spiritus Sancti, &c.* Alia quoque in dicendis Orationibus servantur, quæ superius in Rubrica de Commemorationibus dicta sunt.

De Epistola, Graduali, Alleluja, & Tractu, ac de Evangelio. X.

Post ultimam Orationem dicitur Epistola, quâ finita, à ministris respondetur, *Deo gratias.* Et similiter quando leguntur plures Lectiones, post singulas dicitur, *Deo gratias*, præterquam in fine quintæ Lectionis Danielis in Sabbatis Quatuor Temporum, & in fine Lectionum Feriæ sextæ in Parasceve, & Sabbati Sancti.

Post Epistolam dicitur Graduale, quod semper dicitur, præterquam tempore Paschali, cujus loco tunc dicuntur duo Versus, ut habetur in Rubrica in Sabbato in Albis.

Post Graduale dicuntur duo Alleluja, deinde Versus, & post Versum unum Alleluja. Tempore Paschali, quando non dicitur Graduale, dicitur aliud Alleluja post secundum Versum: & quando dicitur Sequentiæ, non dicitur post ultimum Versum, sed post Sequentiæ.

A Septuagesima usque ad Sabbatum sanctum non dicitur Alleluja, neque dicitur in Missis de Feria in Adventu, Quatuor Temporibus, & Vigiliis quæ jejunantur, exceptis Vigiliis Nativitatis Domini, si venerit in Dominica, & Vigilia Paschæ & Pentecostes, ac Quatuor Temporibus Pentecostes. Nec dicitur in Festo SS. Innocentium, nisi venerit in Dominica.

A Septuagesima usque ad Pascham, ejus loco dicitur Tractus, qui Tractus prædicto tempore in aliquibus Festis non dicitur, ut suis locis ponitur: nec dicitur in Feriis à Septuagesima usque ad Quadragesimam, quando reperitur Missa Dominica.

De Symbolo. XI.

Symbolum dicitur post Evangelium in omnibus Dominicis per annum, etiam si illis fiat de Festo, in quo aliâ non diceretur, vel Dominica vacet. In tribus Missis de Nativitate Domini, & deinceps usque ad Octavam B. Joannis Apostoli inclusivè. In Epiphania, & per Octavam, Feriâ V. in Cœna Domini, In Paschate Resurrectionis, & per Octavam. In Ascensione Domini, & per Octavam. In Pentecoste, & per Octavam. In Festo Corporis Christi, & per Octavam. In omnibus Festis B. Mariæ, & per Octavas. In Festis duodecim Apostolorum, & Evangelistarum,

Rubricæ generales Missalis.

& per Octavas. In utraque Cathedra S. Petri, & in Festo S. Petri ad Vincula. In Festis Conversionis & Commemorationis S. Pauli Apostoli. In Festo S. Joannis ante Portam Latinam. In Festo S. Barnabæ Apostoli. In Festis Inventionis & Exaltationis Sanctæ Crucis. In Transfiguratione Domini. In Festis Angelorum. In Festo S. Mariæ Magdalene. In Festis quatuor Doctorum, videlicet: Gregorii, Ambrosii, Augustini, & Hieronymi, addito Festo S. Thomæ de Aquino, & S. Bonaventuræ. Item in Festis Doctorum, Athanasii, Basilii, Gregorii Nazianzeni, & Joannis Chrysostomi. In die Octavarum S. Joannis Baptiste, & S. Laurentii. In Festo Omnium Sanctorum, & per Octavam. In Dedicationibus Sancti Salvatoris, & SS. Apostolorum Petri & Pauli. In Anniversario Dedicationis propriæ Ecclesiæ, & per Octavam. In die Consecrationis Ecclesiæ, vel Altaris. In Festis Sanctorum quibus dedicata est Ecclesia, & ubi habetur corpus vel insignis reliquia Sancti, de quo agitur. In die Creationis & Coronationis Summi Pontificis, & in Anniversario ejusdem diei. In die & in Anniversario Electionis & Consecrationis Episcopi. Item in omnibus Festis, quæ in Dominicis, & infra Octavas celebrantur: in quibus ratione Dominicæ & Octavæ dici debet. Item in Festo Patroni alicujus loci, vel tituli Ecclesiæ (non autem alicujus Capellæ, vel Altaris) & in Festis Principalibus Ordinum, & per eorum Octavas, in Ecclesiis tantum illius Ordinis. Item dicitur *Credo*, in Missis Votis, quæ solemniter pro re gravi, vel pro publica Ecclesiæ causa celebrantur, etiam si dicantur in paramentis violaceis in Dominica.

De Offertorio, Secretis, & Præfationibus, & Canone. XII.

Post Symbolum, vel si non sit dicendum, post Evangelium, dicitur *Dominus vobiscum. Oremus*, deinde Offertorium: postea fit oblatio cum Orationibus, ut in Ordine Missæ. Quæ oblatione facta, dicuntur *Orationes Secretæ*, secundum numerum Orationum, quæ clara voce in principio dictæ sunt: sed ante primam Orationem non dicitur, *Dominus vobiscum*, nec aliquid aliud, sed dicto, *Incipiat Dominus sacrificium*, absolute dicuntur, neque etiam ante secundam Orationem dicitur, *Oremus*. Terminatur autem prima & ultima Oratio, ut dictum est supra in Rubrica de Orationibus: & secretò dicuntur usque ad illa verba in conclusione, *Per omnia secula seculorum*, quæ clara voce proferruntur, & incipitur *Præfatio*.

Præfationes autem dicuntur ut in Ordine Missæ annotatum est: & quæ in Quadragesima, tempore Passionis, & Paschali, & infra Octavas propriæ assignantur, dicuntur etiam in Dominicis & Festis quæ illis temporibus celebrantur: nisi illa Festa propriam Præfationem habeant.

Si infra Octavam alicujus Festi, quod habet Præfationem propriam, occurrat Festum ex majoribus non habens propriam Præfationem, dicitur Præfatio de Octava, quamvis de ea nulla fiat commemoratio in Missa.

In Missis Votis dicitur etiam Præfatio propria, si propriam habeant: si verò non habuerint, dicitur Præfatio de i tempore, vel Octava infra quam contigerit hujusmodi Missas celebrari: alioquin Præfatio communis. Et quando aliqua Missa Votiva pro causa publica solemniter celebratur, dicitur in cantu solemniter, ut in Duplicibus. In Missis Defunctorum quocumque tempore, semper dicitur Præfatio communis.

Post Præfationem incipitur *Canon Missæ* secretò: in quo servantur omnia ut in Ordine Missæ. Ubi verò infra actionem, *Communicantes*, & *Hanc igitur*, vel alia variari contingit, suo loco in propriis Missis adnotatur.

De Communionem, Orationibus post Communionem, Ite Missa est, Benedicamus Domino, de Benedictione, & Evangelio Sancti Joannis. XIII.

Expleto Canone, & aliis omnibus usque ad Communionem, ea peractâ dicitur *Communio*, & *Orationes post Communionem*, eodem modo & ordine ut in principio Missæ: & repetito, *Dominus vobiscum*, dicitur, *Ite Missa est*, vel *Benedicamus Domino*, pro temporis ratione. *Ite Missa est*, dicitur quodcumque dictum est, *Gloria in excelsis*. Cum non dicitur, ejus loco dicitur, *Benedicamus Domino*, & *Deo gratias*. In Missis Defunctorum dicitur, *Requiescant in pace*, & *Amen*.

Dicto *Placeat*, datur *Benedictio*, quæ à Celebrante semper datur in Missa, præterquam in Missis Defunctorum. Deinde legitur Evangelium S. Joannis, in principio præmissa *Dominus vobiscum*, & *Inquit*, ut moris est: quod Evangelium numquam prætermittitur in Missa, nisi quando fit de Festo in aliqua Dominica, vel Feria quæ habet Evangelium proprium: quod legitur ejus loco. Excipitur Dominica iv. Adventus, cujus Evangelium non legitur in fine Missæ, quando in ea occurrit Vigilia Nativitatis Domini, quia nec in Officio lectum est. In tertia Missa de die Nativitatis Domini legitur in fine Evangelium de Epiphania, *Cum natus esset Jesus*. Et in Dominica Palmarum in Missis privatis legitur Evangelium quod ponitur in benedictione Palmarum, quod etiam lectum est in Officio. In Vigiliis, quæ occurrunt in Quadragesima, vel Quatuor Temporibus, non legitur Evangelium Vigiliæ in fine Missæ. Et similiter in Missis Votis numquam legitur in fine aliud Evangelium, nisi S. Joannis.

De ordinanda Missa ex supradictis Rubricis. XIV.

Supradictis Rubricis cognitâ, si quis velit ordinare Missam diei, recurrat ad Ordinarium Missarum de Tempore, vel de Sanctis, secundum qualitatem Officii. Si proprium non habeat, recurrat ad Commune Sanctorum. Si de Feria agendum sit, & propria Missa non fuerit de Feria, dicatur Missa præcedentis Dominicæ, omittis *Gloria in excelsis*, & *Symbolo*: præterquam tempore Paschali, in quo semper dicitur *Gloria in excelsis*, ut supra, exceptâ Missa Rogationum: & in Adventu prætermittitur Alleluja, post Graduale, cum suo Versu. Si dicenda sit Missa Votiva, requiratur post Commune Sanctorum suo loco. Si plures Orationes dicendæ sint, requirantur post Missas Votivas, suo loco de singulis rebus singula.

Rubricæ generales Missalis.

la. Si pro Defunctis dicenda sit Missa, habetur post Missas Votivas, cum Collectis diversis, circa finem Missalis. Ordo totius Missæ, cum Præfationibus, Canonem, & aliis dicendis, habetur suo loco, cum Proprio Missarum de Tempore.

De Hora celebrandi Missam XV.

1. **M**issa privata saltem post Matutinum & Laudes quæcumque hora ab aurora usque ad meridiem dici potest.

2. **M**issa autem Conventualis & Solemnis sequenti ordine dici debet. In Festis Duplicibus, & Semiduplicibus, in Dominicis, & infra Octavas, dicta in Choro Hora Tertia. In Festis Simplicibus, & Feriis per annum, dicta Sexta. In Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, etiam infra Octavam Pentecostes, & Vigiliis quæ jejuntantur, quævis sint dies solemnes, Missa de Tempore debet cantari post Nonam.

3. **M**issa autem Defunctorum dici debet post Primam diei: ubi verò dicuntur eorum Vigiliae, non post Matutinum diei, dictis hujusmodi Vigiliis cum Laudibus, immediate dici potest Missa pro Defunctis. Sed in die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum Missa Conventualis dicitur post Nonam, quia eo die est principalis. In die etiam Depositionis Defuncti, vel Tertio, Septimo Trigesimo, aut Anniversario solemni, in quo si concursus populi, poterit similiter dici ultimo loco post Nonam.

4. Excipiuntur ab hoc ordine dicendi Missam Conventualem Missa in Nativitate Domini: quarum prima dicitur post mediam noctem, finit **Te Deum** laudamus. in Matutino, secunda in Aurora, dictis Laudibus & Prima; tertia verò in die post Tertiam, vel ubi aliter ex dispensatione Apostolica disponatur.

5. **M**issa votiva, quia non correspondens Officio, si solemniter celebrantur pro re gravi, vel publica Ecclesie causa, cum populi frequentia, dicantur post Nonam.

De his quæ clara voce aut secreto dicenda sunt in Missa XVI.

1. **I**n Missa privata clara voce dicuntur Antiphona & Psalmus ad Introitum, Confessio, & quæ sequuntur, excepta Oratione, Ausus a nobis, & Oramus te Domine per merita Sanctorum tuorum, &c. Item Introitus, Kyrie eleison, Gloria in excelsis, Dominus vobiscum, Oremus, Hæcamus genua, Levare. Oratio, vel Orationes, Prophetæ, Epistola, Graduale, Versus, Tractus, Sequentia, Evangelium, Credo, Offertorium, Orationes fratres, solum hæc duo verba, Præfatio, Nobis quoque peccatoribus, solum hæc tria verba. Item per omnia secula seculorum, &c. cum Pater noster, Per omnia secula seculorum, cum Pax Domini, Agnus Dei, Domine non sum dignus, hæc quatuor verba tantum, Communio, Orationes, vel Orationes post Communionem, Humiliate capita vestra Deo, Ite Missa est, vel Benedicamus Domino, vel Requiescant in pace, Benedictio, & Evangelium. In principio, vel aliud Evangelium. Alia omnia dicuntur secreto.

2. Sacerdos autem maximè curare debet, ut ea quæ clara voce dicenda sunt, distinctè & appositè proferat; non admodum festinanter, ut advertere possit quæ legit, nec nimis morosè, nè audien-

tes tardio afficiat: neque etiam voce nimis elata, nè perturbet alios, qui fortasse in eadem Ecclesia tunc temporis celebrant; neque tam submissa, ut à circumstantibus audiri non possit; sed mediocri & gravi, quæ devotionem moveat, & audientibus ita sit accommodata, ut quæ leguntur, intelligant. Quæ verò secretè dicenda sunt ita pronuntiet, ut & ipsemet se audiat, & à circumstantibus non audiat.

3. **I**n Missa solemni quando dici debent à Celebrante Gloria in excelsis, & Credo, intonantur & cantantur Dominus vobiscum, & Orationes ante Epistolam Dominus vobiscum, Oremus, ante Orationes & ante Offertorium, Præfatio, Per omnia secula seculorum, Pater noster, Per omnia secula seculorum, & cum Pax Domini, & Orationes post Communionem. Alia quæ in Missa privata dicuntur clara voce, in Missa solemni à Celebrante dicuntur submissa voce.

De ordine genu flectendi, sedendi, & standi in Missa privata, & solemni XVII.

1. **I**n Missa privata Sacerdos genuflectit, quando legit Evangelium S. Joannis. In principio, ad illa verba, **Et verbum caro factum est**: & in Evangelio Epiphaniæ, Cum natus esset Jesus, ad illa verba, **Et proclatens adoraverunt eum**. Item in Evangelio Perie iv. post Dominicam quartam Quadragesimæ, ad illa verba in fine, **Et proclatens adoravit eum**. Item genuflectit Dominica Palmarum, & in Missis de Cruce, ad illa verba in Epistola, **In nomine Jesu omne genu flectatur**, &c. & quando legitur Passio, ad illa verba, **expiravit, velemus spiritum**, ut suis locis notatur. Item genuflectit cum dicit, **Hæcamus genua**. Item quando in Quadragesima dicit in Tractu **Adjua nos Deus**, &c. & in omnibus Missis de Spiritu Sancto, cum dicit **Veni Sancte Spiritus, reple**, &c. Item quando Sacramentum in Altari discooperit, apparet, genuflectit quoties ante illud transit in medio Altaris: & quandoque in ordine Missæ, & in ritu servando in celebratione Missæ notatur quod debeat genuflectere.

2. Circumstantes autem in Missis privatis semper genua flectunt, etiam tempore Paschali, præterquam dum legitur Evangelium.

3. **I**n Missa solemni Celebrans genuflectit ad omnia supradicta, præterquam ad **Hæcamus genua**: & tunc ipse solus stat, Diaconus verò & Subdiaconus, & omnes alii genuflectunt. Ad **Versum vero, Adjua nos Deus**, &c. & ad **Versum, Veni Sancte Spiritus**, &c. genuflectit usque ad finem. Item genuflectit in die Annuntiationis B. Mariæ, & in tribus Missis Nativitatis Domini, quando cantatur in Choro, **Et incarnatus est**, &c. Aliis diebus si sedeat cum cantantur ea verba, non genuflectit, sed caput tantum profunde inclinat a pertum: si non sedet, genuflectit.

4. Ministri semper genuflectunt cum Celebrante, præterquam Subdiaconus tenens librum ad Evangelium, & Acolyti tenentes candelabra, qui tunc non genuflectunt. Et cum Diaconus cantat illa verba ad quæ est genuflectendum, ipse versus librum, Celebrans & omnes alii versus Altare genuflectunt.

Rubricæ generales Missalis.

1. **I**n Choro genuflectitur ab eis qui non sunt velati, ad Confessionem cum suo Psalmo. In Missis autem Feriarum Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporibus & Vigiliis quæ jejuntantur, ac in Missis Defunctorum, genuflectunt omnes etiam ad Orationes, & dicto per Celebrantem, **Sanctus, usque ad Pax Domini**, & ad Orationes post Communionem, & super Populum, excepta Vigilia Paschæ & Pentecostes, ac Nativitatis Domini, & Quatuor Temporibus Pentecostes. Et similiter ab omnibus genuflectitur quando elevatur Sacramentum.

6. **I**n Missa item solemni Celebrans medius inter Diaconum & Subdiaconum sedere potest à cornu Epistolæ juxta Altare cum cantatur, **Kyrie eleison, Gloria in excelsis**, & Credo: alio tempore stat ad Altare, vel genuflectit, ut supra.

7. **I**n Choro non sedent qui alii cantant; reliqui autem possunt sedere quando Celebrans sedet, & præterea dum cantantur Epistola, & Prophetia, Graduale, Tractus, vel Alleluja, cum Versu, ac Sequentia, & ab Offertorio, usque ad incensationem Chori, & si non incensatur, usque ad Præfationem, & ad Antiphonam, quæ dicitur Communio. Ad alia stant, vel genuflectunt, ut supra.

De Coloribus Paramentorum XVIII.

1. **P**aramenta Altaris, Celebrantis, & ministrorum, debent esse coloris convenientis Officio, & Missæ diei, secundum usum Romanæ Ecclesie: quæ quinque coloribus uti consuevit, Albo, Rubeo, Viridi, Violaceo, & Nigro.

2. Albo colore utitur à Vesperis Vigiliæ Nativitatis Domini usque ad Octavam Epiphaniæ inclusive, exceptis Festis Martyrum, quæ infra eam veniunt. Feriâ v. in Cena Domini, & Sabbato sancto in Officio Missæ, & ab illo die usque ad Sabbatum in Vigilia Pentecostes ad Nonam, in Officio de Tempore, præterquam in Missa Litaniarum, & Rogationum. In Festo S. Trinitatis, In Festo Corporis Christi. In Festo Transfigurationis Domini. In Festis beatæ Mariæ Virginis præterquam in benedictione Candelarum, & Processione quæ fit in Festo Purificationis ejusdem. In Festis Angelorum. In Nativitate S. Joannis Baptiste. In principali Festo S. Joannis Evangeliste, quod celebratur infra Octavam Nativitatis Domini. In praeque Cathedra S. Petri. In Festo S. Petri ad Vincula. In Conversione S. Pauli. In Festo Omnium Sanctorum. In Festis Confessorum Pontificum, & non Pontificum, & Doctorum. In Festis SS. Virginum non Martyrum, & nec Virginum nec Martyrum. In Dedicatione & Consecratione Ecclesie vel Altaris, ac in Consecratione Summi Pontificis, & in Anniversario Creationis & Coronationis ejusdem, & Electionis & Consecrationis Episcopi. Item per Octavas prædictorum Festorum, quæ Octavas habent, quando dicitur Missa de Octava, & in Dominicis infra eas occurrentibus, quando in eis fit Officium de Dominica, præterquam in illis Dominicis, quibus tribuitur est color Violaceus. In Missis Votivis supradictorum Festorum, quocumque tempore dicantur: & in Missa pro ponsis & sponsa.

3. Rubeo colore utitur à Vigilia Pentecostes in Missa usque ad Sabbatum sequens finitâ Nonâ & Missâ. In Festis Sanctæ Crucis. In Decollatione S. Joannis Baptiste. In Natali Apostolorum Petri & Pauli, & in Festis aliorum Apostolorum (exceptis Festo principali S. Joannis Evangeliste post Nativitatem, & Festis Conversionis S. Pauli, & Cathedræ S. Petri, & ejus Vinculorum.) In Festo S. Joannis ante Portam Latinam. In Commemoratione S. Pauli Apostoli. In Festis Martyrum, excepto Festo Sanctorum Innocentium, quando non venerit in Dominica: si autem in Dominica venerit, utitur Rubeo: in ejus verò die Octava semper utitur Rubeo, quocumque die occurrat. In Festis SS. Virginum Martyrum, & Martyrum non Virginum. Item per Octavas prædictorum Festorum quæ Octavas habent, quando fit de Octava, & in Dominicis infra eas Octavas occurrentibus, eodem modo ut dictum est supra de colore Albo. Item in Missis Votivis supradictorum Festorum, & in Missa pro eligendo Summo Pontifice.

4. Viridi colore utitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Septagesimam, & ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive, in Officio de Tempore, exceptâ Dominicâ Trinitatis, ut supra: ac exceptis Dominicis infra Octavas occurrentibus, in quibus color Octavarum servatur: exceptis etiam Vigiliis, & Quatuor Temporibus, ut infra.

5. Violaceo colore utitur à prima Dominica Adventus in primis Vesperis, usque ad Missam Vigiliæ Nativitatis Domini inclusive: & à Septuagesima usque ad Sabbatum Sanctum ante Missam inclusive, in Officio de Tempore: exceptâ Feriâ quintâ in Cena Domini, in qua utitur Albo: & feriâ sextâ in Parasceve, in qua utitur Nigro, ut infra: & benedictione Cerei in Sabbato sancto, in qua Diaconus, illius Præfationem dicens, solus utitur Albo: eâ autem finitâ, Violaceo utitur prius. Item in Vigilia Pentecostes ante Missam, à prima Prophetia usque ad benedictionem Fontis inclusive. In Quatuor Temporibus, & Vigiliis quæ jejuntantur, exceptis Vigiliâ & Quatuor Temporibus Pentecostes. In Missa Litaniarum, in die S. Marci Evangeliste, & Rogationum, & in Processionibus quæ his diebus fiunt. In Festo Sanctorum Innocentium, quando non venerit in Dominica. In benedictione Candelarum in die Purificationis beatæ Mariæ, & in benedictione Cinerum, ac Palmarum, & ipsa Dominica in Palmis, & in eorundem, ac generaliter in omnibus Processionibus: exceptis Processionibus Sanctissimi Sacramenti, & quæ fiunt in diebus solemnibus, vel pro gratiarum actione. In Missis de Passione Domini, pro quacumque necessitate, pro peccatis, pro infirmis, ad postulandam gratiam bene moriendi, ad tollendum schisma, contra Paganos, tempore belli, pro pace, pro vitanda mortalitate, pro iter agentibus, & pro infirmis.

6. Nigro colore utitur Feriâ sextâ in Parasceve, & in omnibus Officiis & Missis Defunctorum.

De qualitate Paramentorum XIX.

1. **I**n Officio Missæ Celebrans semper utitur Planâ super Albam.

Rubricæ generales Missalis.

2. Si autem sit Episcopus, & solemniter celebret, super Dalmaticam & Tunicellam.
3. Pluviali utitur in Processionibus, & Benedictionibus, quæ sunt in Altari. Item in Officio Laudum & Vesperarum, quando solemniter dicuntur. Eodem utitur assistens Celebranti in Missa Pontificali. Item quando Celebrans post Missam Defunctorum facit in fine Absolutionem.
4. Cum Celebrans utitur Pluviali, semper deponit Manipulum; & ubi Pluviale haberi non potest, in Benedictionibus quæ sunt in Altari, Celebrans stat sine Planeta cum Alba & Stola.
5. Dalmaticæ & Tunicellæ utuntur Diaconus & subdiaconus in Missa solemni, & Processionibus, & Benedictionibus, quando Sacerdos ministrant.
6. In diebus vero jejuniorum (præterquam in Vigiliis Sanctorum) & in Dominicis & Feriis Adventus & Quadragesimæ, ac in Vigiliis Pentecostes ante Missam (exceptis Dominicis Gaudete, etiam si ejus Missa infra Hebdomadam repetatur, & Dominicis Letare, Vigiliis Nativitatis Domini, Sabbato sancto in Benedictione Ceret, & in Missa, ac Quatuor Temporibus Pentecostes) item in Benedictione Candelarum, & Processione in die purificationis beate Mariæ, & in Benedictione Cinerum, ac Benedictione Palmarum & Processione in Cathedralibus & præcipuis Ecclesiis utuntur Planetis plicatis ante pectus: quam Planetam Diaconus dimittit cum lecturus est Evangelium, eaque tunc super sinistram humerum super Stola complicatur: aut ponitur aliud genus Stola latioris in modum Planeta plicata, & facta Communionis, resumit Planetam ut prius. Similiter Subdiaconus dimittit eam cum lecturus est Epistolam, quam legit in Alba; & eâ finitâ, osculatur quæ Celebrantis manu, Planetam resumit ut prius.
7. In minoribus autem Ecclesiis, prædictis diebus jejuniorum Albâ tantum amicti ministrant: Subdiaconus cum Manipulo, Diaconus etiam cum Stola ab humero sinistro pendente sub dextrum.

De præparatione Altaris, & ornamento ejus, XX.

Altare, in quo sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrandum est, debet esse lapideum, & ab Episcopo consecratum: vel saltem ara lapidea, similiter ab Episcopo consecrata, in eo inserta, quæ tam ampla sit, ut Hostiam, & majorem partem Calicis capiat. Hoc Altare operiatur tribus mappis, seu tobaleis mundis, ab Episcopo vel alio habente potestatem benedictis, superiori saltem oblonga, quæ usque ad terram pertingat, duabus aliis brevioribus, vel una duplicata. Pallio quoque ornetur, coloris, quoad fieri potest, diei Festo vel Officio convenientis. Super Altare collocetur Crux in medio, & Candelabra saltem duo cum candelis accensis hinc & inde in utroque ejus latere. Ad Crucis pedem ponatur tabella Secretarum appellata. In cornu Epistolæ cussinus supponendus Missali: & ab eadem parte Epistolæ paretur cereus, ad elevationem Sacramenti accendendus, parva campanula, ampullæ vitæ & aquæ, cum pellicula, & manutergio mundo, in fenestella, seu in parva mensa ad hæc præparata. Super Altare nihilominus ponatur, quod ad Missæ Sacrificium, vel ipsius Altaris ornatum, non pertineat.

RITUS SERVANDUS IN CELEBRATIONE MISSÆ.

De præparatione Sacerdotis celebraturi.

Sacerdos celebraturus Missam, prævia Confessione sacramentali, quando opus est, & saltem Matutino cum Laudibus absoluto, orationi aliquantulum vacet, & Orationes inferius positas pro temporis opportunitate dicat. Deinde accedit ad locum in Sacraria, vel alibi præparatum, ubi paramenta, aliæque ad celebrationem necessaria habentur: accipit Missale, perquirat Missam, perlegit, & si gnacula ordinat ad ea quæ dicturus est. Postea lavat manus, dicens Orationem inferius positam. Deinde præparat Calicem (qui debet esse vel aureus, vel argenteus, aut saltem habere cuppam argenteam intus inauratam, & simul cum Patena itidem inaurata, ab Episcopo consecratus: super ejus os ponit purificatorium mundum, & super illud Patenam cum Hostia integrâ, quam leviter extergit, si opus est, à fragmentis, & eam regit parva palla lineâ, cum velo serico, super velo ponit burfam coloris paramentorum, intus habentem Corporale plicatum, quod ex lino tantum esse debet, nec serico vel auro in medio in rextum, sed totum album, & ab Episcopo, vel alio habente facultatem, simul cum palla benedictum.

Quibus ita dispositis accedit ad paramenta, quæ non debent esse lacera, aut scissa, sed integrâ, & decenter munda ac pulchra, & ab Episcopo item, vel alio facultatem habente, benedicta: ubi calceatus pedibus, & indutus vestibus sibi convenientibus, quarum exterior saltem talum pedis attingat; induit se, si sit Prælati secularis, supra Rochettum, si sit Prælati regularis, vel alius Sacerdos secularis, supra superpellicem, si commodè haberi possit, alioquin sine eo supra vestes communes, dicens ad singula singulas Orationes inferius positas.

Ac primum accipiens Amictum circa extremitates & chordulas, osculatur illud in medio, ubi est Crux, & ponit super caput, & mox declinat ad collum, & eo vestium collaria circumtegens, ducit chordulas sub brachiis, & circumducens per dorsum, ante pectus reducit & ligat. Tum Albâ induitur, caput submittens, deinde manicam dextram brachio dextro, & sinistram sinistro imponens, Albam ipsam corpori adaptat, elevat antè, & à lateribus hinc inde, & Cingulo per ministrum à tergo sibi porrecto se cingit. Minister elevat Albam super Cingulum circumcirca, ut honestè dependeat, & regat vestes; ac ejus fimbrias diligenter aptat, ut ad latitudinem digiti, vel circiter super terram equaliter fluat. Sacerdos accipit Manipulum, osculatur Crucem in medio, & imponit brachio sinistro. Deinde ambabus manibus accipiens Stolam, simili modo deosculatur, & imponit medium ejus collo, ac transversando eam ante pectus in modum Crucis, ducit partem à sinistro humero pendentem

ad

Ritus celebrandi Missam.

ad dextram, & partem à dextro humero pendentem ad sinistram. Sicque utramque partem Stola extrematibus Cinguli hinc inde ipsi Cingulo conjungit.

4. Si Celebrans sit Episcopus vel Abbas ut supra, non ducit Stolam ante pectus in modum Crucis, sed finis hinc inde utraque extremitates pendere, & antequam accipiat Stolam, accipit parvam Crucem pectoralem, quam osculatur, & collo impostam sinit ante pectus chordulis pendere. Manipulum quoque non accipit ante Stolam, nisi in Missis Defunctorum, sed accipit ad Altare, cum in Confessione dicit, indulgentiam, illamque prius osculatur.

Postremo Sacerdos accipit Planetam. Si sit Episcopus, vel Abbas ut supra habens usum Pontificalium, & solemniter celebret, accipit paramenta, & alia ut in Pontificali & Ceremoniali.

De ingressu Sacerdotis ad Altare. II.

1. Sacerdos omnibus paramentis indutus, accipit manu sinistra Calicem ut supra præparatum, quem portat elevatum ante pectus, burfam manu dextra super Calice tenens, & factâ reverentiâ Crucis, vel imagini illi, quæ in Sacraria erit; capite cooperto accedit ad Altare, ministro cum Missali & aliis ad celebrandum necessariis (nisi antè fuerint præparata) præcedente superpellicem induto. Procedit autem oculis demissis, incesu gravi, erecto corpore. Si verò contigerit eum transire ante Altare majus, capite cooperto faciat ad illud reverentiam: si ante locum Sacramenti, genuflectat: si ante Altare ubi celebretur Missa, in qua elevatur vel tunc ministratur Sacramentum, similiter genuflectat, & detecto capite illud adoret, nec ante surgat, quam Celebrans deposuerit Calicem super Corporale.

2. Cum pervenerit ad Altare, stans ante illius infimum gradum, caput detegit, biretum ministro porrigit, & Altari, seu imagini Crucifixi desuper positæ, profundè inclinat. Si autem in eo sit tabernaculum sanctissimi Sacramenti, genuflectens debitam facit reverentiam. Tunc ascendit ad medium Altaris: ibi ad cornu Evangelii sinit Calicem, extrahit Corporale de burfa, quod extendit in medio Altaris, & super illud Calicem velo coopertum collocat, burfam autem ad cornu Evangelii. Si in Altari paramenta accepit, hoc idem facit antequam descendat ab Altari ut Missam inchoet.

3. Si est consecraturus plures Hostias pro Communione faciendâ, quæ ob quantitatem super Patena manere non possint, locat eas super Corporale ante Calicem: aut in aliquo Calice consecrato, vel vase mundo benedictio ponit eas retrò post Calicem, & aliâ Patenâ seu pallâ cooperit.

4. Collocato Calice in Altari, accedit ad cornu Epistolæ, Missale super cussino aperit, reperit Missam, & signacula suis locis accommodat. Deinde rediens ad medium Altaris, factâ primum Cruci reverentiâ, vertens se ad cornu Epistolæ, descendit post infimum gradum Altaris, ut ibi faciat Confessionem.

5. In Missa solemni Missale apertum super Altare, Calix vero & alia necessaria præparantur in Cre-

dentiâ cooperta linteo, antequam Sacerdos veniat ad Altare. Ipse autem procedit cum Diacono & Subdiacono, qui capite cooperto, simul cum eo tenent manus junctas ante pectus; Acolythi vero ante eos deferunt candelabra cum candelis accensis, quæ deinde collocantur super Credentia: cum pervenerit ante infimum gradum Altaris, ibi medius inter Diaconum à dextris, & Subdiaconum à sinistru, antequam ascendat ad Altare, facit cum ipsis (ut infra) Confessionem.

In Missa Pontificali omnia servantur, ut in Pontificali, & Ceremoniali Romano ordinatur: cuius Pontificalis ordinem Episcopus sive Abbas ut supra nunquam prætermittat, quandoqueque cum Diacono & Subdiacono paratis celebrat.

De principio Missæ & Confessione facienda. III.

1. Sacerdos cum primum descenderit sub infimum gradum Altaris, convertit se ad ipsum Altare, ubi stans in medio, junctis manibus ante pectus, extensis & junctis pariter digitis, & pollice dextro super sinistram posito in modum Crucis, (quod semper servatur quando junguntur manus, præterquam post consecrationem) detecto capite, factâ prius Cruci vel Altari profunda reverentiâ, vel, si in eo sit tabernaculum Sanctissimi Sacramenti, factâ genuflectione, erectus, incipit Missam.

2. Si celebraturus sit coram Summo Pontifice, sinit se ante infimum gradum Altaris à cornu Evangelii ante ipsum Pontificem, ubi genuflectus expectat: accepta benedictione erigit se, & stans aliquantulum versus ad Altare, incipit Missam. Si autem sit coram Cardinali, Legato Sedis Apostolicæ, aut Patriarcha, Archi-Episcopo, & Episcopo in eorum Residentiis, vel loco jurisdictionis, stans ante infimum gradum à cornu Evangelii ut supra expectat: dato signo facit profundam reverentiam Prælato, & versus ad Altare incipit Missam.

3. Si autem solemniter celebrat coram Summo Pontifice, aut alio ex Prælati prædicti in Ecclesiâ eorum jurisdictionis, stans à sinistru Prælati, facit cum eo Confessionem, & alia servat, ut in Pontificali, & Ceremoniali Romano ordinatur.

4. Stans igitur Celebrans ante infimum gradum Altaris, ut supra, producit manu dextra à fronte ad pectus signum Crucis, dicit intelligibili voce, In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Amen. Et postquam id dixerit, non debet advertere quemcumque in alio Altari celebrantem, etiam si Sacramentum eleve, sed continuatè proseguat Missam suam usque ad finem. Quod item observatur in Missa solemni, & simul etiam à ministris.

5. Cum seipsum signat, semper sinistram ponit infra pectus: in aliis benedictionibus cum est ad Altare, & benedicit oblata, vel aliquid aliud, ponit eam super Altare, nisi aliter notetur. Seipsum benedicens, vertit ad se palmam manûs dextræ, & omnibus illius digitis junctis & extensis, à fronte ad pectus, & ab humero sinistro ad dextrum, signum Crucis format. Si verò alios, vel rem aliquam benedicit, parvum dignum vertit ei cui benedicit; ac benedicens, totam manum dextram extendit, omnibus illius digitis pari-

ter

Ritus celebrandi Missam.

- ter junctis & extensis: quod in omni benedictione observatur.
6. Postquam dixerit, **in nomine Patris**, &c. ut supra; jungens iterum manus ante pectus, pronunciat clara voce Antiphonam, **Introibo ad Altare Dei**. Minister retrò post eum ad sinistram genuflexus, & in Missa solemni ministrum hinc inde stantes prosequuntur, Ad Deum qui sanctificat juventutem meam. Deinde sacerdos eodem modo stans incipit, & prosequitur cum ministro, vel ministris alternatim Psalmum, **Judica me Deus**, usque ad finem, cum **Gloria Patri**. Quo finito repetit Antiphonam, **Introibo**, cum ministris ut supra. Qui Psalmus numquam prætermittitur, nisi in Missis Defunctorum, & in Missis de Tempore, à Dominica Passionis inclusive usque ad Sabbatum sanctum exclusive: in quibus semel tantum dicta Antiphona, **Introibo**, cum ministris ut supra, Sacerdos statim subiungit **Antiphonam nostram**, &c. ut infra. Cum in fine Psalmi dicit, **Gloria Patri**, &c. caput Cruci inclinat.
7. Repetit Antiphonam, **Introibo**, dextra manu producens signum Crucis à fronte ad pectus, dicit **Adjutorium nostrum in nomine Domini**. **Qui fecit celum & terram**. Deinde Altari se profundè inclinans, junctis manibus dicit, **Confiteor Deo**, ut in ordine Missæ: & prosequitur eodem modo stans inclinatus, donec à ministro vel ministris dictum sit, **Misereatur**. Cum incipit à ministris, **Confiteor**, se erigit. Cum dicit **mea culpa**, ter pectus dextra manu percutit, sinistram intra pectus positam.
8. Si est coram Pontifice, Cardinale, Legato Sedis Apostolicæ, vel Patriarcha, Archi-Episcopo, & Episcopo, in eorum provincia, civitate, vel diocesi, constitutus, ubi dicit, **vobis fratres**, dicat, ubi pater: **similiter in fine**, ubi dicit, **vos fratres**, dicat, **te pater**, quod dicens Summo Pontifici genuflectit, aliis Prælati profunde se inclinat.
9. Cum minister, & qui interfunt (etiam si ibi fuerit Summus Pontifex) respondent, **Confiteor**, dicunt tibi pater, & te pater, aliquantulum conversi ad Celebrantem.
10. Facta à circumstantibus Confessione, Celebrans stans respondet, **Misereatur vestri**, &c. Deinde producens manu dextra à fronte ad pectus signum Crucis, dicit, **Indulgentiam**, &c. & si est Episcopus, vel Abbas ut supra, accipit manipulum, osculando illum in medio. Et stans inclinatus junctis manibus prosequitur, **Deus tu convertens**, & quæ sequuntur in Ordine Missæ, clara voce usque ad Orationem, **Audi à nobis**, &c. & cum dicit, **Oremus**, extendit & jungit manus.
11. Et tunc si coram Summo Pontifice, aut aliis Prælati, ut supra, celebret, facta Summo Pontifici genuflectione, aliis Prælati profundè reverentiâ, accedit ad medium Altaris ante infimum gradum, & ibi incipit secretò, **Aufer à nobis**, ut in Ordine Missæ.

De Introitu, Kyrie eleison, & Gloria in excelsis. IV.

1. Dum dicit, **Aufer à nobis**, &c. Celebrans junctis manibus ascendit ad medium Altaris, & ibi inclinatus, minibusque item junctis

super eo positus, ita ut digiti parvi dumtaxat frontem seu medium anterioris partis tabulæ, seu mensæ Altaris tangerent, residuo manuum inter Altare & se retento, pollice dextro super sinistram in modum Crucis posito (quæ omnia semper observantur cum manus junctæ super Altare ponuntur.) secretò dicit, **Oremus te Domine**, &c. & cum dicit, **Quorum reliquæ hic sunt**, osculatur Altare in medio, manibus extensis æqualiter hinc inde super eo positus: quod semper servatur quando osculatur Altare: sed post Consecrationem pollices ab indicibus non disjunguntur. In omni etiam deoscalatione sive Altaris, sive libri, sive alterius rei, non producit signum Crucis pollice vel manu super id quod osculandum est.

Osculato Altari accedit ad cornu ejus sinistram, id est Epistolæ: ubi stans versus Altare, & producens à fronte ad pectus signum Crucis, incipit intelligibili voce **Introitum Missæ**, & prosequitur junctis manibus. Cum dicit, **Gloria Patri**, tenens junctas manus, caput inclinat versus Crucem. Cum repetit **Introitum**, non signat se ut prius: & eo repetito, junctis manibus ante pectus accedit ad medium Altaris: ubi stans versus illud similiter manibus junctis, dicit eadem voce ter **Kyrie eleison**, ter **Christe eleison**, & iterum ter **Kyrie eleison**, alternatim cum ministro. Si minister vel qui interfunt Celebranti non respondeant, ipse solus novies dicit.

Dicto ultimo **Kyrie eleison**, Sacerdos stans in medio Altaris, & manus extendens, elevansque usque ad humeros (quod in omni manuum elevatione observatur) voce prædicta incipit, si dicendum sit, **Gloria in excelsis**. Cum dicit, **Deo**, jungens manus, caput Cruci inclinat: quo erecto, stans junctis manibus ante pectus, prosequitur usque ad finem. Cum dicit, **Adoramus te**, **Gratias agimus tibi**, & **Jesu Christe**: sumpe deprecationem nostram, & iterum, **Jesu Christe**, caput Cruci inclinat. Cum dicit in fine, **Cum Sancto Spiritu**, seipsum à fronte ad pectus signat, interim absolvens, **In gloria Dei Patris, Amen**.

In Missa solemni Sacerdos facta Confessione ascendit cum ministris ad medium Altaris: ubi dicto, **Oremus te Domine**, & osculato Altari, ponit incensum in Thuribulum, ministrante Diacono naviculam, & Thuriferario Thuribulum. Diaconus parum inclinatus versus Celebrantem, dicit: **Benedicite Pater Reverende**, & osculatur cochlear & manum Celebrantis ante & post. Celebrans ter incensum ponit in Thuribulum, dicens interim: **Ab illo benedicaris**, & deposito cochleari, producens manu dextra signum Crucis super thuribulo, illud benedixit. Postea Diaconus dimissa navicula, accipit Thuribulum, & dat Celebranti, osculata prius catenularum summitate, & manu illius dextra: qui facta Cruci profunda reverentiâ, eam ter incensat, nihil dicens: & facta iterum Cruci reverentiâ, incensat Altare, ter ducens Thuribulum æquali distantia, prout distribuuntur candelabra, à medio ejus usque ad cornu Epistolæ: ubi demissa manu, thurificat illius postremam partem inferiorem, mox superiorem, bis ducto Thuribulo: & conversus ad Altare, elevans manum incensat

ejus

Ritus celebrandi Missam.

- ejus plantam, seu mensam in parte anteriori, ter ducens Thuribulum usque ad medium: ubi facta Cruci reverentiâ, procedendo thurificat aliud latius Altaris triplici ductu, usque ad cornu Evangelii, & pariter incensata inferiori & superiori parte ipsius cornu Evangelii duplici ductu, adhuc stans ibidem, elevat Thuribulum, & ter incensat superiorem tabula partem versus medium Altaris, ut fecit in cornu Epistolæ: deinde manu aliquantulum demissa, incensat anteriorem ejus partem seu frontem, ter ducens Thuribulum dum procedit à cornu Evangelii usque ad medium Altaris: & facta Cruci reverentiâ incensat similiter triplici ductu reliquam partem anteriorem usque ad cornu Epistolæ: ubi reddito Thuribulo ipsi Diacono, ab eo ipse incensatur.
5. Si verò in Altari fuerint Reliquiæ, seu Imagines Sanctorum, incensata Cruci, & facta ei reverentiâ, antequam discedat à medio Altaris, primum incensat eas quæ à dextris sunt, id est à parte Evangelii prope Crucem, bis ducens Thuribulum, & iterum facta Cruci reverentiâ, similiter incensat bis alias quæ sunt à sinistris, hoc est à parte Epistolæ: deinde prosequitur incensationem Altaris ut supra, ter ducens Thuribulum in unoquoque latere, etiamsi in eo essent plures Reliquiæ vel Imagines, seu etiam plura vel pauciora candelabra.
6. Si in Altari fuerit Tabernaculum Sanctissimi Sacramenti, accepto Thuribulo, antequam incipiat incensationem, genuflectit: quod item facit, quotiescumque transit ante medium Altaris.
7. Diaconus & Subdiaconus hinc inde assistunt Celebranti cum incensat, & cum transeunt ante Crucem, semper genuflectunt. Deinde Celebrans, Diacono à dextris ejus, Subdiacono à dextris Diaconi stantibus in cornu Epistolæ, legit **Introitum** & **Kyrie eleison**. Cum verò intonat Hymnum, **Gloria in excelsis Deo**, Diaconus & Subdiaconus, unus post alterum stant à tergo Celebrantis: postea ascendunt ad Altare, & hinc inde, Diaconus à dextris, Subdiaconus à sinistris, cum Celebrante Hymnum submissa voce prosequuntur usque ad finem. Quod etiam servatur cum dicitur **Credo**, & cum dicitur **Dominus vobiscum**, **Oratio**, **Præfatio**, & **Pater noster**, Diaconus & Subdiaconus similiter stant unus post alterum à tergo Celebrantis.

De Oratione. V.

1. Dicto Hymno, **Gloria in excelsis**, vel, si non sit dicendus, eo omisso, Celebrans osculatur Altare in medio, manibus hinc inde super eo, ut supra, extensis, tum illis ante pectus junctis, & demissis ad terram oculis, vertit se à sinistro latere ad dextrum versus populum, hoc est, per eam partem quæ respicit cornu Epistolæ, & extendens, ac jungens manus ante pectus, ut prius, dicit voce prædicta, **Dominus vobiscum**, vel, si sit Episcopus, **Pax vobis**, quod dicitur, tantum hoc loco, quando dictus est Hymnus, **Gloria in excelsis**. Et cum spiritu tuo, & junctis ut prius manibus, revertitur per eandem viam ad librum, ubi eas extendens & jungens ante pectus, caputque Cruci inclinans, dicit, **Oremus**, tum extendit manus ante pectus, ita ut palma unius manus respiciat alteram, & di-

gitis simul junctis, quorum summitas humerorum altitudinem distantiamque non excedat: quod in omni extensione manuum ante pectus servatur. Stans autem, ut supra, extensis manibus, dicit **Orationem**. Cum dicit, **Per Dominum nostrum**, jungit manus, easque junctas tenet usque ad finem. Si aliter concluditur Oratio, **Qui tecum**, vel **Qui vivis**, cum dicit, in unitate, jungit manus.

Cum nominatur nomen **Jesus**, caput versus Crucem inclinat: quod etiam facit cum nominatur in Epistola. Et similiter ubicumque nominatur nomen beatæ Mariæ vel Sanctorum, de quibus dicitur Missa, vel sit commemoratio: item in Oratione pro Papa, quando nominatur, semper caput inclinat, non tamen versus Crucem. Si plures Orationes sint dicendæ, idem in eis, in voce, extensione manuum, & capitis inclinatione, quod supra dictum est, observatur.

Si Altare sit ad Orientem versus populum, Celebrans versa facie ad populum, non vertit humeros ad Altare, cum dicturus est, **Dominus vobiscum**, **Orate fratres**, **Ite Missa est**, vel daturus benedictionem: sed osculato Altari in medio, ibi expansis & junctis manibus, ut supra, salutat populum, & dat benedictionem.

In Quatuor Temporibus, vel aliis quando dicendæ sunt plures Orationes cum Prophetiis, dicto **Kyrie eleison**, in medio Altaris, revertitur ad cornu Epistolæ, ubi stans ante librum extensis & junctis ante pectus manibus, & caput Cruci inclinans, dicit, **Oremus**, **Flectamus genua**, & illico manibus super Altare extensis, ut seipsum ad Altare sustineat, genuflectit, & sine mora surgens, eadem voce ministro respondente, **Levate**, manibus extensis dicit **Orationem**, ut supra, & in conclusione eas jungit. Dum autem legit Prophetias, tenet manus super librum vel Altare positas, ut mox dicetur de Epistola.

In Missa solemni cum dicitur, **Dominus vobiscum**, & **Oratio**, Diaconus & Subdiaconus stant retrò post Celebrantem. **Flectamus genua**, dicitur à Diacono, à Subdiacono verò **Levate**, illo primum genuflectente, hoc primum surgente; Celebrans verò non genuflectit.

De Epistola, Graduali, & aliis usque ad Offertorium. VI.

Dictis Orationibus, Celebrans positus super librum, vel super Altare manibus, ita ut palmæ librum tangerent; vel (ut placuerit) librum tenens, legit **Epistolam**, intelligibili voce, & respondetur à ministro, **Deo gratias**, & similiter stans eodem modo, prosequitur **Graduale**, **Alleluja**, & **Tractum**, ac **Sequentiam**, si dicenda sint. Quibus dictis, Sacerdos si privatim celebret, ipsemet, seu minister portat librum Missalis ad alteram partem Altaris in cornu Evangelii; & dum transit ante medium Altaris, caput Cruci inclinat, & Missale sic locat, ut posterior pars libri respiciat ipsum cornu Altaris, & non ad parietem, sive ad partem ejus contra se directam.

Locato Missali in Altari, Celebrans redit ad medium Altaris, ibique stans junctis manibus ante pectus, levatisque ad Deum oculis, & statim demissis, tum profundè inclinatus, dicit secretò,

E

Munda

Ritus celebrandi Missam.

Altera cor meum, **Subdiacono** benedicere, Dominus sit in corde meo, ut in ordinario. Quibus dictis vadit ad librum Missalis, ubi stans versus illum junctis manibus ante pectus, dicit intelligibili voce, **Dominus vobiscum**. **R.** Et cum spiritu tuo. Deinde pollice dextræ manû signo Crucis signat, primo librum super principio Evangelii, quod est lecturus, postea seipsum in fronte, ore, & pectore, dicens, **Sequentia**, vel, **In nomine sancti Evangelii**, &c. **R.** Gloria tibi Domine. Tum junctis iterum manibus ante pectus, stans ut supra, prosequitur Evangelium usque ad finem. Quo finito, minister stans in cornu Epistolæ post infimum gradum Altaris, respondet, **Laudus tibi Christe**, & Sacerdos elevans parumper librum, osculatur principium Evangelii dicens: **Per Evangelica dicta**, &c. præterquam in Missis Defunctorum, & nisi celebret coram Summo Pontifice, Cardinali, & Legato Sedis Apostolicæ, vel Patriarcha, Archi-Episcopo, & Episcopo, in eorum residentis; quo casu deferretur cuilibet prædictorum osculandus liber, & Celebrans tunc non osculatur illum, nec dicit, **Per Evangelica dicta**. Cum autem nominatur Jesus, caput versus librum inclinat, & eodem modo versus librum genuflectit, eum in Evangelio est genuflectendum.

3. Dicto Evangelio stans in medio Altari versus Crucem, elevans & extendens manus, incipit (si dicendum sit) **Credo**, cum dicit in unum Deum, jungit manus, & caput Cruci inclinat: quo erectus, stans ibidem junctis ante pectus manibus, ut prius, prosequitur usque ad finem. Cum dicit, **Jesus Christum**, caput Cruci inclinat. Cum dicit, **Et incarnatus est**, usque ad, **Et homo factus est**, inclusive, genuflectit. Cum dicit, **Similiter adoratur**, caput Cruci inclinat. Cum dicit, **Et vitam venturi sæculi Amen**, Producit sibi manu dextra signum Crucis à fronte ad pectus.

4. In Missa solemni Subdiaconus circa finem ultimæ Orationis accipit ambabus manibus librum Epistolarum, deferens illum supra pectus, & facta Altari genuflectione in medio, vadit ad partem Epistolæ contra Altare, & cantat Epistolam, quam etiam Celebrans interim submissa voce legit, assistente sibi Diacono à dextris, & item Graduale, Tractum, &c. usque ad **Munda cor meum**, Epistolâ cantatâ, Subdiaconus facit iterum genuflectionem Altari in medio, ac redit ad Celebrantem, & genuflectens osculatur ejus manum, & ab eo benedicitur, præterquam in Missis Defunctorum.

5. Postea idem Subdiaconus accipit Missale Celebrantis, deferens ad cornu Evangelii in Altari, & ibi ministrat Celebranti: qui in medio Altari submissa voce dicto, **Munda cor meum**, &c. & deinde lecto Evangelio, quod in fine non osculatur, delato etiam per Diaconum libro Evangeliorum ad Altare, imponit incensum in Thuribulum. Postea Diaconus genuflexus ante Altare dicit, **Munda cor meum**, & accipiens librum Evangeliorum de Altari, petit benedictionem à Celebrante similiter genuflexus in superiori gradu Altaris: & osculata illius manu præcedentibus Thuriferario & duobus Acolythis cum candelis accensis de Credentia sumptis, vadit cum

Subdiacono à sinistru ad locum Evangelii contra Altare versus populum; ubi Subdiacono librum tenente, medio inter duos Acolythis tenentes candelabra accensa dicit, **Dominus vobiscum**, junctis manibus. Cum dicit **Sequentia**, &c. signat librum in principio Evangelii, frontem, os, & pectus: postea ter librum incensat, hoc est, in medio, à dextris & à sinistris; & prosequitur Evangelium junctis manibus. Interim Celebrans post datam Diacono benedictionem retrahens se ad cornu Epistolæ, ibi stat junctis manibus. Et cum Diaconus dicit **Sequentia sancti Evangelii**, Sacerdos etiam signat se; & cum nominatur Jesus, caput inclinat versus Altare. Finito Evangelio Sacerdos osculatur librum à Subdiacono sibi delatum, dicens, **Per Evangelica dicta**, &c. & à Diacono ter incensatur. Si sit coram Præbato in sua residentia, liber deferretur ad Præbatum, ut supra. & ille incensatur, ut in Cæminali. Postea stans in medio Altari versus ad Crucem, incipit, si dicendum sit, **Credo**, hantibus post eum Diacono & Subdiacono: deinde ad Altare accedentibus, & cum eo prosequentibus, ut dictum est ad **Gloria in excelsis**.

6. Si autem sit prædicandum, Concionator finito Evangelio prædicet, & sermone sive concione expleta, dicatur **Credo**, vel, si non sit dicendum, cantetur **Offertorium**.

7. Cum vero in Symbolo cantatum fuerit, Et incarnatus est, Diaconus acceptâ burâ de Credentia, ambabus manibus eam deferens elevatam cum solitis reverentiis ad medium Altaris, in quo explicat Corporale, & revertitur ad Celebrantem. Cum non dicitur **Credo**, Subdiaconus deferens burâ simul cum Calice, ut infra dicitur.

8. Si quandoque Celebrans cantas Missam sine Diacono & Subdiacono, Epistolam cantat in loco consueto aliquis Lector superpelliceo indutus, qui in fine non osculatur manum Celebrantis: Evangelium autem cantas ipse Celebrans ad cornu Evangelii, qui & in fine Missæ cantat, Ite Missa est, vel Benedicamus Domino, aut Requiescant in pace, pro temporis diversitate.

De Offertorio, & calis usque ad Canonem. VII.

1. Dicto Symbolo, vel, si non sit dicendum, post Evangelium Celebrans osculatur Altare in medio, & junctis manibus ante pectus, ibidem à manu sinistra ad dextram (ut dictum est supra) vertit se ad populum, & extendens ac jungens manus dicit, **Dominus vobiscum**, & junctis manibus revertitur per eandem viam ad medium Altaris, ubi extendens & jungens manus, caputque Cruci inclinat, dicit **Oremus**, tum junctis ut prius manibus dicit **Offertorium**, & omnia, quæ usque ad finem Missæ in medio Altaris dicenda sunt, dicit ibidem stans versus ad Altare, nisi ubi aliter ordinatur.

2. Dicto **Offertorio**, discooperit Calicem, & ad cornu Epistolæ sitit, & manu dextra amovet parvam pallam desuper Hostiam, accipit Patenam cum Hostia, & ambabus manibus usque ad pectus eam elevatam tenens, oculis ad Deum elevatis, & statim demissis, dicit, **Suscipe Sancte Pater**, &c.

Si

Ritus celebrandi Missa.

3. Si fuerint aliæ Hostiæ non super Patenam, sed super Corporale, vel in alio Calice seu vase pro Communionem populi consecrandæ, Calicem illum seu vas dextrâ discooperit, & intentionem suam etiam ad illas offerendas & consecrandas dirigens, dicit ut supra, **Suscipe**, &c. ut in Ordine Missæ. Quo dicto, Patenam utraque manu tenens, cum ea facit signum Crucis super Corporale, & deponit Hostiam circa medium anterioris partis Corporalis ante se, & Patenam ad manum dextram aliquantulum subtus Corporale; quam, exterso Calice, ut dicitur, cooperit purificatorio. Si autem addit vas seu Calix cum aliis Hostiis, ipsum cooperit aliâ patenâ vel pallâ.

4. Deinde in cornu Epistolæ accipit Calicem, purificatorio extergit, & sinistra tenens illius nodum, accipit ampullam vini de manu ministri (qui osculatur ipsam ampullam, non autem manum Celebrantis) & ponit vinum in calicem. Deinde eodem modo tenens Calicem, producit signum Crucis super ampullam aquæ, & dicit, **Deus qui humanæ substantiæ**, & infundens parum aquæ in Calice prosequitur, **Da nobis per hujus aquæ & vini mysterium**, &c. Si verò celebrat pro Defunctis, non facit signum Crucis super aquam, sed imponit absque benedictione, dicens Orationem, ut supra.

5. Impositâ aquâ in Calice, & finita Oratione prædictâ, accipit manu dextra Calicem discooperit, & stans ante medium Altaris, ipsum ambabus manibus elevatum tenens, videlicet cum sinistra pedem, cum dextra autem nodum infra cuppam, intensis ad Deum oculis offert, dicens, **Offerimus tibi Domine**, &c. qua Oratione dictâ, facit signum Crucis cum Calice super Corporale, & ipsum in medio post Hostiam collocat, & palla cooperit. Deinde junctis manibus super Altare positis, aliquantulum inclinatus dicit secretò, **In spiritu humilitatis**, &c. Postea erectus, elevans oculos, manusque expandens, & statim jungens ante pectus (quod semper facit quando aliquid est benedicendum) dicit, **Veni sanctificator**, &c. cum dicit, **& benedic**, signat manu dextra communiter super Hostiam & Calicem, sinistra posita super Altare.

6. Tunc junctis ante pectus manibus, accedit ad cornu Epistolæ, ubi stans, ministro aquam fundente lavat manus, id est, extremitates digitorum pollicis & indicis, dicens Psalmum, **Lavabo in nocentes**, cum **Gloria Patri**, &c. qui Versus **Gloria Patri**, prætermittitur in Missis Defunctorum, & in Missis de Tempore à Dominica de Passione usque ad Sabbatum sanctum exclusive.

7. Celebrans lotis manibus eas tergit, & illis ante pectus junctis revertitur ad medium Altaris, ubi stans, oculosque ad Deum elevans, & statim demittens, manibus junctis super Altare, aliquantulum inclinatus dicit secretò Orationem, **Suscipe Sancta Trinitas**, &c. Quâ dictâ, manibus hinc inde extensis, & super Altare positis, osculatur illud in medio: tum junctis manibus ante pectus, demissisque oculis ad terram, à sinistra manu ad dextram vertit se ad populum, & versus eum extendens & jungens manus, dicit voce aliquantulum elata, **Orate fratres**, & secre-

tò prolequens, ut mem ac vest am. &c. &c. perficit circulum, revertens junctis manibus ante pectus à manu dextra ad medium Altaris. Et responso à ministro vel à circumstantibus, **Suscipiat Dominus sacrificium de manibus nostris**, &c. (alioquin per seipsum, dicens, **Suscipiat de manibus meis**), ipse Celebrans submissa voce dicit, **Amen**, & manibus ante pectus extensis, ut sit ad Orationem, stans in medio Altaris versus librum dicit absolute sine **Oremus**, & sine alia interpositione **Orationem**, vel **Orationes secretas**. Cum dicit, **Per Dominum**, jungit manus: cum dicit, **Jesus Christum**, caput inclinat: quod facit in prima Oratione, & in ultima, si plures sint dicendæ.

8. Perventò autem in conclusione ultimæ Secretæ ad verba illa, **Per omnia sæcula sæculorum**, exclusive, Sacerdos stans in medio Altaris, depositis super eo manibus hinc inde extensis, dicit convenienti & intelligibili voce **Præfationem**. Cum dicit, **Sursum corda**, elevat manus hinc inde extensas usque ad pectus: ita ut palma unius manus respiciat alteram. Cum dicit, **Gratias agimus tibi Domine**, jungit manus: cum dicit, **Deo nostro**, oculos elevat, & statim Cruci caput inclinat. Responso, **Dignum & iustum est**, elevatis, & extensis ut prius manibus, prosequitur **Præfationem** propriam, vel communem, ut tempus requirit. Cum dicit, **Sanctus**, junctis ante pectus manibus, & inclinatus, voce mediocri prosequitur, ministro interim parvam campanulam pulsan- te. Cum dicit, **Penedictus qui venit in nomine Domini**, &c. erigit se, & signum Crucis sibi producit à fronte ad pectus.

9. In Missa solemni dicto **Oremus**, Diaconus & Subdiaconus accedunt ad Altare in cornu Epistolæ: Diaconus amovet Calicem, si est in Altari, vel si est in Credentia, ut magis decet, accipit eum de manu Subdiaconi; qui illum cum Patena & Hostia, coopertum pallâ & velo à collo sibi pendente, manu sinistra tenens, & alteram manum superponens velo, ne aliquid decidat, de Credentia detulit, comitatus ab Acolythis ampullas vini & aquæ portante: ipse Diaconus Calicem detegit, & dat Patenam cum Hostia Celebranti, osculando ejus manum: Subdiaconus extergit Calicem purificatorio, Diaconus acceptâ ampullâ vini de manu Subdiaconi, imponit vinum in Calice; Subdiaconus interim ampullam aqua ostendens Celebranti, dicit, **Benedicite Pater Reverende**, qui factò versus eam signo Crucis, dicit Orationem, **Deus qui humanæ**, &c. interim Subdiaconus infundit paulatim aqua in Calicem; Diaconus illum Celebranti dat, & pedem Calicis tangens, seu brachium dextrum Celebrantis sustentans, cum eo dicit, **Offerimus tibi Domine**, &c. quem postea positum in Altari ut supra, pallâ cooperit. Subdiacono deinde stanti in cornu Epistolæ ponit in dextra manu Patenam, quam cooperit extremitate veli ab ejus humero pendenti: qui vadit post Celebrantem ante medium Altaris, & facta genuflectione ibi stat, sustinens eam elevatam usque ad finem Orationis Dominice, ut dicitur. In Missis autem Defunctorum, & in Feria sexta Parasceves, Patena non tenetur à Subdiacono.

E 2

Dicto,

Ritus celebrandi Missam.

10. *Dico, Veni Sanctificator, ut supra, Celebrans, ministrante Diacono naviculam, & dicente, Be-*
ne dicit: Pater reverende, ponit incensum in
Thuribulum, dicens, Per intercessionem, &c. ut
in ordine Missae. Deinde accepto Thuribulo per
manum Diaconi, nullam tunc faciens Cruci re-
verentiam, incensat oblata, ter ducens Thuribu-
lum super Calicem & Hostiam simul in modum
Crucis, & ter circum Calicem & Hostiam, scilicet
bis à dextra ad sinistram, & semel à sin-
istra ad dextram (Diacono interim pedem Cali-
cis tenente manu dextra) dispensans verba in
qualibet incensatione, hoc modo. In prima in-
ensatione, Incensum istud, in secunda, à te be-
dictum, in tertia, ascendet ad te Domine, in
quarta, & descendat super nos, in quinta &
sexta, misericordia tua. Deinde facta reveren-
tia, incensat Crucem, & Altare, ut dictum est su-
pra, assistente eodem Diacono, interim dicens,
Dirigatur Domine oratio mea, &c. & cum in-
ensatur Crux, Diaconus amovet Calicem ad par-
tem Epistolae, & incensata Cruce reponit in loco
suo. Cum reddis Thuribulum Diacono, dicit,
Accendat in nobis, &c. & incensatur ab eo.
Deinde Diaconus incensat Chorum, & postremo
Subdiaconum tenentem Patenam, & ipse Dia-
conus incensatur à Thuriferario, & Thuriferarius
vultu incensat Acolythos & populum. Celebrans
postquam incensatus fuerit, lavat manus, mi-
nistrantibus Acolythis ampullam aquae cum pelvi-
cula & manutergio.

11. *Cum dicitur Prefatio, Diaconus & Subdia-*
conus stant retro post Celebrantem: & paulo an-
tequam dicatur Sanctus, accedunt ad Altare, ubi
cum Celebrante hinc inde dicunt Sanctus, & qua-
sequuntur usque ad Canonem. Deinde Dia-
conus accedit ad sinistram Celebrantis, ei assistens
dum dicitur Canon, nisi alius Sacerdos assistat,
quia tunc ipse staret ad dextram aliquantum post
Celebrantem. Subdiaconus vero tunc stat post
Celebrantem.

De Canone Missae usque ad Consecratio-

1. *Inita Praefatione, ut supra, Sacerdos stans an-*
te medium Altaris versus ad illud, aliquan-
tulum elevat manus, oculisque elevatis ad Deum,
& sine mora devotè demissis, ac manibus junctis,
& super Altare positis, profundè inclinatus in-
cipit Canonem, secretò dicens: Te igitur, &c.
ut in Ordine Missae. Cum dicit, uti accepta ha-
beris, &c. prius osculatur Altare in me-
dio, deinde erigit se, & stat junctis manibus ante
pectus. Cum dicit, Hæc dona, hæc munera,
hæc sancta & sanctissima, dextera manu signat
ter communiter super Hostiam & Calicem. De-
inde extensis manibus ante pectus, prosequitur,
In primis, qui tui omni munus, &c.

2. *Ubi dicit, cum tui totum Papa nostro N,*
exprimit nomen Papæ: Sede autem vacante ver-
ba prædicta omittuntur. Ubi dicitur, Antiphi-
li, N. specificatur nomen Patriarchæ, Ar-
chi-Episcopi, vel Episcopi ordinarii in propria
Dioecesi, & non alterius Superioris, etiam si Cele-
brans sit omnino exemptus, vel sub alterius Epi-
scopi jurisdictione. Si verò Episcopus ordinarius
illius loci, in quo Missa celebratur, sit vita fun-

ctus, prædicta verba omittuntur: quæ etiam o-

mittuntur ab iis qui Romæ celebrant. Si Celè-

brans est Episcopus, Archi-Episcopus, vel Pa-

triarcha, omittis prædictis verbis, eorum loco di-

cit, Et me indigno servo tuo. Summus autem

Pontifex cum celebrat, omittis verbum cum

famulo tuo Papa nostro N. & Antiphite nostro N.

dicit, una cum me indigno famulo tuo, quem

regi tuo præesse voluisti. Et continent omnes

ut sequitur, Et omnibus orthodoxis, &c.

Cum dicit, Memento Domine, elevans & jun-

gens manus usque ad faciem vel pectus, sic jun-

ctis manibus stat paulisper in quiete, demisso ali-

quantulum capite, faciens commemorationem

vivorum Christi fidelium ad suam voluntatem,

quorum nomina, si vult, secretò commemoret:

non tamen necesse est ea exprimere, sed mente

tantum eorum memoriam habeat. Potest enim

Celebrans, si pro pluribus orare intendit, nè cir-

cumstantibus sit molestus, ante Missam in animo

proponere sibi omnes illos tam vivos quam de-

functos, pro quibus in ipsa Missa orare intendit,

& hoc loco generaliter unico contextu ipsorum

vivorum commemorationem agere, pro quibus

ante Missam orare proposuit in Missa.

Commemoratione vivorum facta, demissis &

extensis ut prius manibus, continuat, Et omni-

um circumstantium, &c. Similiter stans prose-

quitur Communicantes. Cum dicit, Ipsi

Christi, caput Cruci inclinat: in conclusione,

quando dicit, Per eundem, jungit manus. Cum

dicit, Hanc igitur oblationem, expandit manus

simul super oblata, ita ut palmae sint apertæ versùs

ac supra Calicem & Hostiam, quas sic tenet usque

ad illa verba, Per Christum Dominum nostrum.

unc enim jungit manus, & sic prosequitur,

Quam oblationem tu Deus in omnibus, quasi-

mus, & cum dicit, Bene dictam, adiciit & panem

& calicem, communiter signat ter super Hostiam &

Calicem simul, deinde cum dicit, ut nobis cor-

pus separatim signat semel super Hostiam tan-

tum: & cum dicit, & sanguis: semel super Ca-

licem tantum: deinde elevans & jungens ma-

nus ante pectus, prosequitur, fiat discipulum tu-

um tui Domini nostri Jesu Christi, & inclinans

caput Cruci, extergit, si opus fuerit, pollices &

indices super Corporale, & dicit secretò ut prius,

Qui pridie quam pateretur, & accipiens pollice

& indice dextræ manus Hostiam, & eam cum il-

lis ac indice & pollice sinistræ manus tenens, stans

erectus ante medium Altaris, dicit, accipiemus

nam in sanctas ac venerabiles manus tuas, ele-

vansque ad cælum oculos, & statim demittens,

dicit, & elevatis oculis in cælum ad te Deum Pa-

trém tuum omnipotentem, caputque aliquanto-

tum inclinans, dicit, tui propitiæ agens: & tenens

Hostiam inter pollicem & indicem sinistræ ma-

nus, dextrâ producit signum Crucis super eam,

dicens, bene dictam, fecit, & tunc dicit, accip-

is nunc, dicens: Accipite & manducate ex hoc

Si adit vas cum aliis Hostiis consecratis, an-

tequam accipiat Hostiam, discooperit manu dex-

tra Calicem, seu vas aliarum Hostiarum. Cum

autem finient prædicta verba, cubitis super Al-

tare positus, stans capite inclinato, distinctè, re-

verenter,

Ritus celebrandi Missam.

verenter, & secretò profert verba consecrationis

super Hostiam, & simul super omnes, si plures

sint consecrandæ, & Hostiam suis pollicibus &

indicibus tantum tenens, dicit: Hoc est enim

corpus meum. Quibus prolatis, Celebrans te-

nens Hostiam inter pollices, & indices prædictos

super Altare, reliquis manum digitis extensis, &

simul junctis (& Hostiis, si plures sint consecra-

tæ, in loco, in quo à principio Missæ positæ sunt,

super Corporali, vel in alio vase aut Calice de-

missis) genuflexus eam adorat. Tunc se erigens,

quantum commodè potest, elevat in altum Ho-

stiam, & intentis in eam oculis (quod & in ele-

vatione Calicis facit) populo reverenter ostendi-

torondam, & mox sola manu dextra ipsam re-

verenter reponit super Corporale in eodem lo-

co, unde eam levavit, & deinceps pollices & indi-

ces non disjungit, nisi quando Hostiam conse-

cratam tangere, vel tractare debet, usque ad ablu-

tionem digitorum post Communionem.

6. Reposita Hostia consecrata super Corporale,

genuflexus ipsam veneratur: si adit vas aliarum

Hostiarum, patenâ, vel palli cooperit ut supra.

Interim dum Celebrans elevat Hostiam, accenso

viridis intorticio (quod non extinguitur, nisi post-

quam Sacerdos Sanguinem sumpserit, vel alios

communicaverit, si qui erunt communicandi in

Missâ) minister manu sinistra elevat simbras

posteriores Planetæ, nè ipsum Celebrantem im-

pediat in elevatione brachiorum; quod & facit

in elevatione Calicis: & manu dextra pulsat

campanulam ter ad unamquamque elevationem,

vel continuat quosque Sacerdos deponat Ho-

stiam super Corporale, & similiter postmodum

ad elevationem Calicis.

7. Celebrans adorato Sacramento surgit, & dis-

cooperit Calicem, in quem, si opus sit, extergit

digitos: quod semper faciat, si aliquod fragmen-

tum digitis adhæreat; & stans erectus dicit, Si-

milis modo postquam cœnatum est: & ambabus

manibus accipiens Calicem juxta nodum infra

cuppam, & aliquantum illum elevans, ac statim

deponens, dicit, accipiens & hunc præclarum

Calicem, &c. cum dicit, item tibi gratias agens,

caput inclinat, cum dicit, benedixit, sinistra

Calicem infra cuppam tenens, dextrâ signat su-

per eum, & prosequens, deducit discipulis suis,

&c. & ambabus manibus tenens Calicem, vide-

licet sinistra pedem, dextra nodum infra cup-

pam, cubitis super Altare positus, & capite incli-

nato, profert attentè, continuatè, & secretò, ut

supra, verba consecrationis Sanguinis: Ille est

enim calix, &c. Quibus dictis, reponit Calicem

super Corporale, & dicens secretò, Hæc quo-

destumque feceritis, &c. genuflexus Sanguinem

reverenter adorat. Tum se erigit, & accipiens

Calicem discooperit cum Sanguine ambabus

manibus, ut prius, elevat eum, & erectum, quan-

tum commodè potest, ostendit populo adorand-

um, mox ipsum reverenter reponit super Cor-

porale in locum pristinum, & manu dextra pal-

li cooperit, ac genuflexus Sacramentum vene-

ratur.

8. In Missa solemnè ad finem Praefationis accen-

duntur duo saltem intorticia ab Acolythis, quæ

extinguuntur post elevationem Calicis, nisi ali-

qui sint communicandi, & tunc extinguuntur

post Communionem. In diebus etiam jejuniorum,

& in Missis pro Defunctis, tenentur accensa usque

ad Communionem. Cum autem Celebrans dicit,

Quam oblationem, &c. Diaconus accedit ad ejus

dextram, & ibi in superiori gradu Altaris ge-

nuflexus, cum Sacramentum elevatur, simbras

Planetæ elevat, & quando opus est, se erigens,

Calicem discooperit & cooperit, & cum Celebran-

te genuflexus. Subdiaconus genuflexus in loco

suo. Thuriferarius genuflexus in cornu Episto-

le ter incensat Hostiam, cum elevatur, & simili-

ter Calicem, postea incenso in Thuribulum absque

benedictione. Reposito Calice, Diaconus redit ad

librum, nisi alius assistat. Ceteri surgunt, &

stant in locis suis.

De Canone post Consecrationem usque

ad Orationem Dominicam. IX.

1. Reposito Calice, & adorato, Sacerdos stans an-

te Altare extensis manibus ante pectus, dicit

secretò, Unde & memores, &c. Cum dicit, de

tuis donis, ac datis, jungit manus ante pectus:

& cum dicit, Hostiam puram, Hostiam immaculatam,

Hostiam immaculatam, manu sinistra

posita super Altare intra Corporale, dextra signat

ter communiter super Hostiam & Calicem, & se-

mel super Hostiam tantum, & semel super Cali-

cem tantum, dicens, Panem sanctum vivæ eter-

nae, & Calicem salutis perpetuæ, deinde stans

ut prius, extensis manibus prosequitur, Supra

qua propitius, &c. Cum dicit, Sanguis tuus

gamus, &c. inclinat se ante medium Altaris ma-

nibus junctis super illo positus. Cum dicit, ex

hac Altaris participatione, osculatur Altare, ma-

nibus hinc inde super Corporale positus. Cum

dicit, sacrosanctum Filii tui, jungit manus: &

dextrâ signans semel super Hostiam tantum &

semel super Calicem, sinistra super Corporale

posita, dicit, Corpus, & Sanguinem sumptio-

simus: & cum dicit, omni benedictione & o-

mnipotenti, seipsum signat à fronte ad pectus signo Cru-

cis, sinistra posita infra pectus, & prosequitur,

& gratia repleamur, Cum dicit, Per eundem,

jungit manus.

Cum dicit, Memento Domine famulorum, fa-

mularumque tuarum, &c. extensis & junctis ma-

nibus ante pectus, & usque ad faciem elevatis, &

intentis oculis ad Sacramentum super Altare, fa-

cit commemorationem fidelium Defunctorum,

de quibus sibi videtur, eodem modo ut dictum

est de commemoratione vivorum. Qua commemo-

ratione facta, stans ut prius extensis manibus

prosequitur, Ipsi Domine, & omnibus in Chri-

sto, &c. & in fine ad eundem, jungit manus,

& caput inclinat.

Cum dicit: Nobis quoque peccatoribus, vo-

cem aliquantulum elevat, & dextra manu pectus

sibi percutit, sinistra posita super Corporale, &

prosequitur secretò, famulis tuis, &c. stans ma-

nibus extensis ut prius. Cum dicit, Per Christum

Domini nostri, Per quem hæc omnia dona

semper bona creas, jungit manus ante pe-

ctus: deinde manu dextra ter signans communi-

ter super Hostiam, & Calicem, dicit, & hæc

est, vivi & ficæ, bene & dicit, & præstas nobis.

Postea discooperit manu dextra Calicem, & ge-

nuflexus Sacramentum adorat: tum se erigit,

Ritus celebrandi Missam.

& reverenter accipit Hostiam inter pollicem & indicem dextræ manus, & cum ea super Calicem, quem manus sinistra tenet circa nodum infra cuppam, signat ter à labio ad labium, dicens, *Per ipsum, & cum spiritu tuo, & in ipsum.* Et similiter cum Hostia signat bis inter Calicem & pectus, incipiens à labio Calicis, & dicit: *est tibi Deo Patri omni potenti, in unitate spiritus sancti.* Deinde tenens manu dextra Hostiam super Calicem, sinistra Calicem, elevat eum aliquantulum simul cum Hostia, dicens, *omnis honor & gloria & statim utrumque deponens, Hostiam collocat super Corporale, & si opus sit, digitos extergit, ut supra, ac pollices & indices ut prius jungens; Calicem pallà cooperit, & genuflexus Sacramentum adorat.*

4. *In Missa solemni cum Celebrans dicit, Per quem hæc omnia, &c. Diaconus factum Sacramento genuflexione, accedit ad dextram Celebrantis & quando opus est, discooperit Calicem, & cum Celebrante adorat: similiter cooperit, & iterum genuflexit. Cum incipit, Pax nobis, idem vadit retrò post Celebrantem, facta prius Sacramento genuflexione, ubi stat, dum dicitur Oratio Dominica.*

De Oratione Dominica, & aliis usque ad factam Communionem. X.

1. Celebrans, cooperto Calice, adoratoque Sacramento, erigit se, & manibus extensis hinc inde super Altare intra Corporale positus, dicit intelligibili voce, *Per omnia sæcula sæculorum, & cum dicit, Oremus, jungit manus, caput Sacramento inclinans. Cum incipit, Pater noster, extendit manus, & stans oculis ad Sacramentum intentis, prosequitur usque ad finem. Responso à ministro, Amen. manu dextra, pollice & indice non disjunctis, Patenam aliquantulum purificatorio extergens, eam accipit inter indicem & medium digitos; quam tenens super Altare erectam, sinistra super Corporale positâ, dicit secretò, *Liberâ nos quæsumus, &c.**

2. Antequam Celebrans dicat, *Da propitius pater,* elevat manu dextra Patenam de Altari, & seipsum cum ea signat signo Crucis, dicens: *Da propitius pacem in diebus nostris.* Cum signat se, manum sinistram ponit infra pectus: deinde Patenam ipsam osculatur, & prosequens, *ut opus fuerit, &c.* submittit Patenam Hostiæ, quam indice sinistro accommodat super Patenam, discooperit Calicem, & genuflexus Sacramentum adorat: tum se erigens, accipit Hostiam inter pollicem & indicem dextræ manus, & cum illis, ac pollice, & indice sinistra manus eam super Calicem tenens, reverenter frangit per medium, dicens: *Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum filium tuum, & mediam partem, quam inter pollicem & indicem dextræ manus tenet, ponit super Patenam: de alia media, quam sinistra manu tenet, frangit cum pollice & indice dextræ manus particulam, prosequens, Qui tecum vivit & regnat, &c. & eam inter ipsos dextræ manus pollicem & indicem retinens, partem majorem, quam sinistra tenet adjungit mediam super Patenam positâ, interim dicens, in nomine spiritus sancti Deus, & particulam Ho-*

stiam, quam in dextra manu retinuit, tenens super Calicem, quem sinistra per nodum infra cuppam retinet, intelligibili voce dicit, *Per omnia sæcula sæculorum, R. Amen.* & cum ipsa particula signans ter à labio ad labium Calicis, dicit: *Pax Domini sit semper vobiscum.* Responso per ministrum, *Et cum spiritu tuo,* particulam, quam dextra manu tenet, immittit in Calicem, dicens secretò, *Hæc commixtio & consecratio Corporis, &c.* Deinde pollices & indices super Calicem aliquantulum tergit & jungit, Calicem pallà cooperit, & genuflexus Sacramentum adorat, surgit, & stans junctis manibus ante pectus, capite inclinato versus Sacramentum, dicit intelligibili voce, *Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, & dextrâ percutiens sibi pectus, sinistra super Corporale positâ, dicit, miserere nobis, & deinde non jungit manus, sed iterum percutit sibi pectus, cum dicit secundò, miserere nobis, quod & tertio facit, cum dicit, domine non peccat.*

Tunc manibus junctis super Altare positus, oculisque ad Sacramentum intentis, inclinatus dicit secretò, *Domine Jesu Christe, &c.* Qua oratione finita, si est daturus pacem, osculatur Altare in medio, & instrumentum pacis ei porrectum à ministro juxta ipsum ad dextram, hoc est, in cornu Epistolæ genuflexo, & dicit, *Pax vobis.* Minister respondet, *L. cum spiritu tuo.* Si non adsit qui hujusmodi instrumento pacem recipiat à Celebrante, pax non datur, etiam si illius datio Missæ conveniat: nec osculatur Altare, sed dicta præmissa Oratione, statim subjungit alias orationes, ut in ordine Missæ.

Si verò celebret pro Defunctis, non percutit pectus ad *Agnus Dei*, quia dicit, *dona eis requiem, nec dicit primam Orationem, Domine Jesu Christe, qui dixisti Apollolis tuis, &c. non dat pacem, sed dicit alias duas sequentes Orationes, Domine Jesu Christe Fili Dei vivi, & Perceptio Corporis tui. Quibus Orationibus dictis, genuflexus Sacramentum adorat, & se erigens dicit secretò, *Panem celestem accipiam, &c.* quo dicto, dextra manu accipit de Patena reverenter ambas partes Hostiæ, & collocat inter pollicem & indicem sinistra manus, quibus Patenam inter eundem indicem & medium digitos supponit, & eadem manu sinistra tenens partes hujusmodi super Patenam inter pectus & Calicem, parum inclinatus, dextra tribus vicibus percutit pectus suum, interim etiam tribus vicibus dicens voce aliquantulum elevata, *Domine non sum dignus, & secretò prosequitur, ut intres, &c.* Quibus tertio dictis, ex sinistra accipit ambas partes prædictas Hostiæ inter pollicem & indicem dextræ manus, & cum illa super Patenam signat seipsum signo Crucis, ita tamen, ut Hostia non egrediatur limites Patenæ, dicens: *Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam, Amen.* & se inclinans, cubitis super Altare positus, reverenter easdem ambas partes sumit: quibus sumptis, deponit Patenam super Corporale, & erigens se, junctis indicibus & pollicibus, ambas quoque manus ante faciem jungit, & aliquantulum quiescit in meditatione sanctissimi Sacramenti. Deinde depositis manibus dicit secretò, *Quid retribuam Domino pro omnibus que retribuit mihi? & interim discoo-**

perit

Ritus celebrandi Missam.

perit Calicem, genuflexit, surgit, accipit Patenam, inspicit Corporale, colligit fragmenta cum Patena, si qua sint in eo, Patenam quoque diligenter cum pollice & indice dextræ manus super Calicem extergit, & ipsos digitos, nè quid fragmentorum in eis remaneat.

5. Si verò adsint Hostiæ consecratæ super Corporale positæ pro alio tempore conservandæ, facta prius genuflexione reponit eas in vas ad hoc ordinatum, & diligenter advertit, nè aliquod fragmentum, quantumcumque minimum, remaneat super Corporale: quodsi fuerit, accuratè reponit in Calicem. Post extensionem Patenæ, junctis pollicibus & indicibus Calicem dextra manu infra nodum cuppæ accipit, sinistra Patenam, dicens, *Calicem salutatis, &c.* & signans se signo Crucis cum Calice, dicit, *Sanguis Domini nostri, &c.* & manu sinistra supponens Patenam Calici, stans reverenter sumit totum Sanguinem cum particula in Calice posita. Quibus sumptis dicit secretò, *Quod ore sumpimus, &c.* & super Altare porrigit Calicem ministro in cornu Epistolæ, quo vinum fundente, se purificat: deinde vino & aqua abluit pollices & indices super Calicem, quos abstergit purificatorio, interim dicens: *Corpus tuum Domine, quod sumpsi, &c.* Ablutionem sumit, & extergit os & Calicem purificatorio: quo facto, purificatorium extendit super Calicem, & desuper Patenam, ac super Patenam parvam pallam; & plicato Corporali, quod reponit in bursam, cooperit Calicem velo, & bursam desuper ponit, & collocat in medio Altaris, ut in principio Missæ.

6. Si qui sunt communicandi in Missa, Sacerdos post sumpcionem Sanguinis, antequam se purificet, facta genuflexione ponat particulas consecratas in pyxide, vel, si pauci sint communicandi, super Patenam, nisi à principio positæ fuerint in pyxide, seu alio Calice. Interim minister ante eos extendit linteam, seu velum album, & pro eis facit Confessionem, dicens, *Confiteor Deo, &c.* Tum Sacerdos iterum genuflexit, & manibus junctis vertens se ad populum in cornu Evangelii, dicit, *Miserere vestri, &c.* Indulgentiam, absolutionem & remissionem peccatorum vestrorum, &c. & manu dextra facit signum Crucis super eos. Postea genuflexus, accipit manu sinistra pyxidem seu Patenam cum Sacramento, dextra verò sumit unam particulam, quam inter pollicem & indicem tenet aliquantulum elevatam super pyxidem seu Patenam, & conversus ad communicandos in medio Altaris dicit: *Eccce Agnus Dei, ecce qui tollis peccata mundi.* Deinde dicit: *Domine non sum dignus, ut intres sub testum meum, sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.* Quibus verbis tertio repetitis, accedit ad eorum dextram, hoc est, ad latus Epistolæ, & unicuique porrigit Sacramentum, faciens cum eo signum Crucis super pyxidem, vel Patenam, & simul dicens: *Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam, Amen.* Omnibus communicatis revertitur ad Altare, nihil dicens: & non dat eis benedictionem, quia illam daturus est in fine Missæ. Si particulæ positæ erant super Corporale, extergit illud cum

Patena, & si qua in eo fuerint fragmenta, in Calicem immittit. Deinde dicit secretò: *Quod ore sumpimus Domine, &c.* & se purificat, dicens: *Corpus tuum Domine quod sumpsi, & alia facit ut supra.* Minister autem dextra manu tenens vas cum vino & aqua, sinistra verò mappulam, aliquantò post Sacerdotem eis porrigit purificationem, & mappulam ad os abstergendum.

Si in Altari remaneant particulæ in Calice, seu in alio vase usque ad finem Missæ; serventur ea quæ in Feria quinta Cena Domini præscribuntur circa finem Missæ.

7. *In Missa solemni Diaconus stans retrò post Celebrantem, cum in Oratione Dominica dicitur, & dimitte nobis debita nostra, facta ibidem genuflexione vadit ad dextram Celebrantis, & Subdiaconus circa finem Orationis Dominicæ, facta item genuflexione revertitur ad Altare, & stans in cornu Epistolæ porrigit Patenam Diacono, qui eam discooperit, & purificatorio abstergens dat Celebranti, illius manum osculando, & quando opus est, discooperit, & cooperit Calicem, & cum Celebrante adorat. Subdiaconus reddita Patena, & deposito velo quod ab humeris ejus pendebat, genuflexit, & descendit retrò post Celebrantem, & cum dicitur, Pax Domini, iterum genuflexus accedit ad sinistram Celebrantis, & simul dicunt, Agnus Dei: deinde facta ibidem Sacramento genuflexione, vadit post Celebrantem Diaconus verò à dextris genuflexus expectat pacem: & cum Celebrans osculatur Altare, ipse se erigens simul osculatur illud extra Corporale, & à Celebrante dicens, Pax tecum, complexus accipit pacem, sinistra genis sibi invicem appropinquantibus, & ei respondet, Et cum spiritu tuo. Postea iterum Sacramento in Altari adorato, vertit se ad Subdiaconum retrò post Celebrantem, & similiter dat ei pacem. Subdiaconus accepta pace à Diacono, & facta Altari genuflexione, comitatus ab Acolythis vadit ad chorum, & dat pacem primo cujusque ordinis, dignioribus prius, deinde minus dignis, & reversus ad Altare, facta genuflexione dat pacem Acolythis, qui ipsum comitaverat, qui & alii Acolythis circa Altare dat pacem: deinde Subdiaconus vadit ad dextram Celebrantis, & quando opus est, discooperit Calicem, accipit ampullam vini, & infundit quando Celebrans vult purificare. Diaconus post datam pacem Subdiacono vadit ad librum, & dum Celebrans se communicat, stant ipse & Subdiaconus profunde inclinati versus Altare.*

8. *In Missa Pontificali, Assistens accipit & defert pacem, ut in Cæremoniali habetur. Si in Missa solemni fiat Communio, omnia servantur ut supra, sed prius communicet Diaconus & Subdiaconus, deinde alios per ordinem: & Diaconus purificationem eis ministrat. Interim à Choro cantatur Antiphona, qua dicitur Communio.*

9. De Communione, & Orationibus post Communionem dicendis. XI.

1. Celebrante purificato, dum Calicem collocat in Altari, liber Missalis deferitur per ministrum ad cornu Epistolæ, & collocatur ut in Introitu. Ipse autem minister genuflexit juxta cornu

cornu

Ritus celebrandi Missam.

cornu Evangelii, ut in principio Missæ. Deinde Celebrans stans iunctis manibus, legit **Antiphonam**, quæ dicitur **Communio**: qua lecta, iunctis idem manibus ante pectus vadit ad medium Altaris, & eo osculato vertit se ad populum à manu sinistra ad dextram, & dicit, **Dominus vobiscum**, & per eandem viam redit ad librum, dicit **Orationes post Communionem**: eisdem modo, numero, & ordine, ut supra dicta sunt Collectæ. Quibus finitis, claudit librum, & iungens manus ante pectus, reuertitur ad medium Altaris, ubi eo osculato vertit se ad populum, & dicit ut supra, **Dominus vobiscum**, quo dicto, stans iunctis manibus ante pectus versus populum, dicit, si dicendum est, **Ite Missa est**, & per eandem viam reuertitur ad Altare. Si verò non sit dicendum, dicto **Dominus vobiscum**, reuertitur eodem modo per eandem viam ad medium Altaris; stans versus ad illud, iunctis ante pectus manibus dicit, **Benedicamus Domino**. In Missis autem Defunctorum eodem modo stans versus Altare, dicit, **Requiescant in pace**.

2. In Quadragesima autem à Feria quarta Cinerum usque ad Feriam quartam maioris Hebdomadæ, in feriali Officio postquam Celebrans dixit **Orationes post Communionem** cum suis solitis conclusionibus, antequam dicit, **Dominus vobiscum** stans in eodem loco ante Altarum dicit, **Oremus, Humiliate capita vestra Deo**, caput inclinans, & extentis manibus subjungit eandem voce **Orationem super populum**, ibidem positam: qua finita, osculatur Altare, & vertens se ad populum dicit, **Dominus vobiscum**, & alia ut supra.

3. In Missa solemnè Diaconus deferret librum Missalis ad cornu Epistolæ, deinde vadit retrò post Celebrantem: Subdiaconus verò vadit ad cornu Evangelii, ubi Calicem mundat, aptat cum purificatorio, Patena & palla cooperit, plicat Corporale, reponit in bursum, & illam ponit super Calicem cooperitum velo; quem collocat in Altari, vel super credentia ut prius: postea redit ad locum suum retrò post Diaconum, qui cum dicit, **Ite Missa est**, cum Celebrante vertit se ad populum, & in Quadragesima dicto per Celebrantem **Oremus**, Diaconus in cornu Epistolæ vertens se ad populum, iunctis manibus dicit ut supra, **Humiliate**, &c. quo dicto vertit se versus Altare à tergo Celebrantis, & Celebrans dicit **Orationem super populum**.

De Benedictione in fine Missæ, & Evangelio S. Joannis. XII.

1. **D**icto, **Ite Missa est**, vel **Benedicamus Domino**, ut supra, Celebrans ante medium Altaris stans iunctis manibus super eo, & capite inclinato, dicit secretò, **Placeat tibi Sancta Trinitas**, &c. quo dicto extentis manibus hinc inde super Altare positus, ipsum in medio osculatur: tum erigens se, adhuc stans versus illud, elevat ad cælum oculos & manus, quas extendit, & iungit, caputque Cruci inclinans, dicit voce intelligibili, **Benedicat vos omnipotens Deus**, & iunctis manibus, ac demissis ad terram oculis, vertens se ad populum à sinistro latere ad dextrum, extensa manu dextra, iunctisque digitis, & manu sinistra infra pectus posita, semel be-

nedicit populo, dicens: **Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus. R. Amen.** & circulum perficiens accedit ad cornu Evangelii, ubi dicto **Dominus vobiscum**, & r. **Et cum Spiritu tuo**, pollice dextro signans primum signo Crucis Altare seu librum in principio Evangelii, deinde frontem, os, & pectus, dicit: **Initium sancti Evangelii secundum Joannem**, vel, **Sequentia sancti Evangelii**, ut dictum est in Rubricis generalibus, & r. **Gloria tibi Domine**, iunctis manibus legit Evangelium, **In principio**, vel aliud ut convenit. Cum dicit, **Et Verbum caro factum est**, genuflectit versus cornu Evangelii, & surgens profectur ut prius: quo finito, minister stans à parte Epistolæ respondet, **Deo gratias**.

Si Celebrans in Altari vertit faciem ad populum, non vertit se, sed stans ut erat, benedicit populo, ut supra, in medio Altaris; deinde accedit ad cornu Evangelii, & dicit Evangelium S. Joannis.

Si celebravit coram Summo Pontifice, Cardinale, & Legato Sedis Apostolicæ, vel Patriarcha, Archi-Episcopo, & Episcopo in provincia, civitate, vel diocesi sua existente, Celebrans dicto, **Placeat tibi Sancta Trinitas**, &c. dicit: **Benedicat vos omnipotens Deus**, & convertens se ad Summum Pontificem genuflectens, ad Cardinalem verò & Legatum, vel alium ex supra dictis Prælati, capite inclinato quasi licentiam benedicendi petens, profectur, **Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus**, benedicens affantes à parte ubi non adest Pontifex, Cardinalis, Legatus aut Prælati prædicti. Si autem celebravit coram Patriarcha, Archi-Episcopo, & Episcopo, extra eorum provinciam, civitatem, vel diocesim constitutis, eis absque alio respectu, ut cæteris qui interfunt, more consueto benedicit.

Si autem celebravit pro Defunctis, dicto **Placeat tibi Sancta Trinitas**, ut supra, & osculato Altari, accedit ad cornu Evangelii, & dicit Evangelium S. Joannis, prætermittit benedictionem, quæ in Missis Defunctorum non datur.

Finis Evangelio in fine Missæ, si celebravit coram Summo Pontifice, Cardinale, & Legato Sedis Apostolicæ, vel Patriarcha, Archi-Episcopo, & Episcopo, convertit se ad illud, coram quo ex prædictis celebravit, & facit reverentiam convenientem. Si non celebravit coram aliquo prædictorum, huiusmodi reverentiam prætermittit.

Quibus omnia absolutis, extinguuntur per ministrum candelæ: interim Sacerdos accipit sinistra Calicem, dextram ponens super bursum, ne aliquid cadat, descendit ante infimum gradum Altaris, & ibi in medio vertens se ad illud, caput inclinat (vel, si in eo est tabernaculum sanctissimi Sacramenti, genuflectit) & factâ reverentiâ, accipit biretum à ministro, caput cooperit, ac precedente eodem ministro, caput quoque venerat, redit ad Sacristiam, interim dicens Antiphonam, **Trium puerorum**, & Capricum **Benedicite**. Si verò sit dimissurus paramenta apud Altare ubi celebravit, finito Evangelio prædicto, ibidem illis se exuit, & dicit Antiphonam, **Trium puerorum**, cum Cantico, & aliis Orationibus, ut suo loco ponuntur.

Ritus celebrandi Missam.

7. In Missa solemnè Celebrans eadem voce & modo quo in Missis privatis, semel tantum benedicit populo, nisi sit Episcopus, vel Abbas ut supra, & dicto Evangelio secundum Joannem, vel alio ut supra, ministrante Subdiacono librum, si opus est, discedis cum ministris ordine & modo, quo venerat.

8. Episcopus autem ter benedicit populo, etiam in Missis privatis, ut in Cæmoniali habetur.

De his, quæ omittuntur in Missis pro Defunctis. XIII.

1. **I**N Missa pro Defunctis ante Confessionem non dicitur Psalmus, **Judica me Deus**: sed pronuntiata Antiphona, **Intrabo ad Altare Dei**, & responso à ministro, **Ad Deum qui iustificat**, &c. dicitur, **Adjutorium nostrum**, & Confessio, cum reliquis ut supra. Cum Celebrans ad Altare incipit Introitum, non signat se, sed manu dextra extensa, facit signum Crucis super librum, quasi aliquem benedicens. Non dicitur Gloria Patri, sed post Psalmum repetitur, **Requiem æternam**, nec dicitur Gloria in excelsis, nec Antiphona, nec Iube domine benedicere, nec Dominus in corde meo: nec osculatur librum in fine. Non dicitur Credo, non benedicitur aqua in calicem fundenda; dicitur tamen Oratio, **Deus, qui humanæ substantiæ**, &c. Cum lavat manus, in fine Psalmi, **Lavabo inter Innocentes**, non dicitur, Gloria Patri. Ad Agnus Dei, non dicitur **Miserere nobis**, cujus loco dicitur, **dona eis requiem**, nec tertio, **dona nobis pacem**, cujus loco dicitur, **dona eis requiem sempiternam**, neque percutitur pectus. Non dicitur prima Oratio ante Communionem, scilicet, **Domine Jesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis**, &c. nec datur pax. In fine non dicitur, **Ite Missa est**, nec **Benedicamus Domino**, sed **Requiescant in pace**. Et non datur benedictio: sed dicto **Placeat**, & osculato Altari, dicitur, ut supra: **In principio erat Verbum**, &c. alia omnia ut in aliis Missis.

2. In Missa solemnè non incensatur Altare ad Introitum, & Subdiaconus finitâ Epistolâ non osculatur manum Celebrantis, nec benedicitur: Diaconus non petit benedictionem, nec osculatur Celebrantis manum: non tenentur luminaria ad Evangelium, nec portatur incensum, sed duntaxat Acolybi sine candelabris stant unus à dextris & alter à sinistris Subdiaconi & nent librum Evangeliorum. Non incensatur liber, nec in fine Celebrans; nec deferretur liber Evangeliorum osculandus. Oblata & Altare incensantur ut supra; incensatur solus Celebrans, & non incensantur alii. Subdiaconus non tenet Patenam post Celebrantem: sed tempore elevationis Sacramenti genuflectus in cornu Epistolæ illud incensat. Ministri cum aliquid porrigunt Celebranti, in hac Missa non osculantur ejus manum, neque rem qua porrigitur.

3. Si distribuenda sunt candelæ, distribuuntur post Epistolam, & accendantur ad Evangelium, ad elevationem Sacramenti, & post Missam, dum fit Absolutio. Si habendus est sermo, habentur finitâ Missâ ante Absolutionem.

4. Finitâ Missâ, si faciendâ est Absolutio, Celebrans retrahit se ad cornu Epistolæ, ubi exiit Casula, & deposito Manipulo, accipit Pluviale

nigrum. Subdiaconus medius inter duo Acolybos cum candelabris accensis, deferret Crucem sicut in Processionibus, præcedentibus duobus aliis Acolybis, uno cum Thuribulo & navicula incensæ, alio cum vase aqua benedictâ & aspersorio: sequitur Celebrans, factâ prius Altari reverentiâ, & Diaconus à sinistris ejus. Subdiaconus um Cruce sistit ad pedes sumuli, seu lectica mortuorum contra Altare, medius inter dictos Acolybos tenentes luminaria: Celebrans verò ex alia parte in capite loci inter Altare & tumulum, aliquantulum versus cornu Epistolæ, ita ut Crucem Subdiaconi respiciat: à sinistris ejus Diaconus, & prope eum alii duo Acolybi deferentes Thuribulum, & vas aqua benedictâ. Interim cantatur, **R. Libera me Domine**: & circa illius finem Celebrans ponit incensum in Thuribulum: benedicens illud more solito, ministrante Diacono naviculam, & finito Kyrie eleison, incipit intelligibili voce, **Pater noster**, & secretò proseguendo reliqua, accipit aspersorium de manu Diaconi, & factâ Altari reverentiâ, comitante eodem Diacono à dextris, & tenente firmam anteriorem Pluvialis, circumiens tumulum, aspergit illum aqua benedictâ, ter à parte dextra, & ter à sinistra. Cum transit ante Crucem, profunde inclinat, Diaconus verò genuflectit; postea de manu ejusdem Diaconi accipit Thuribulum, & eodem modo quo asperferat, incensat. Et rediens ad pristinum locum, Diacono tenente librum, iunctis manibus dicit.

✠. Et nò nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

✠. A porta inferi.

R. Erue Domine animam ejus

✠. Requiescat in pace.

R. Amen.

✠. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

✠. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quæsumus Domine, animam famuli tui **N.** ab omni vinculo delictorum: ut in resurrectionis gloria, inter sanctos & electos tuos resuscitatus respiceret. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

De Defectibus circa Missam occurrentibus.

Deinde Celebrans faciens Crucem manu dextra super tumulum dicit:

R. Requiem æternam dona ei Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei.

Et dicto per Cantores, Requiescant in pace, & R. Amen. præcedente Cruce redit cum aliis ad Sacristiam. Si Officium sit pro pluribus Defunctis, omnia dicantur in numero plurali.

DE DEFECTIBUS IN CELEBRATIONE MISSARUM OCCURRENTIBUS.

I. **S**acerdos celebraturus, omnem adhibeat diligentiam, nè desit aliquid ex requisitis ad Sacramentum Eucharistiæ conficiendum. Potest autem defectus contingere ex parte materiæ consecrandæ, & ex parte ministri conficientis. Quidquid enim horum deficit, scilicet materia debita, forma cum intentione, & Ordo Sacerdotalis in conficiente, non conficitur Sacramentum. Et his existentibus, quibuscumque aliis deficientibus, veritas adest Sacramenti. Alii verò sunt defectus, qui in Missæ celebratione occurrentes, etsi veritatem Sacramenti non impediunt, possunt tamen aut cum peccato, aut cum scandalo contingere.

De Defectibus materiæ.

II. Defectus ex parte materiæ possunt contingere, si aliquid desit ex iis quæ ad ipsam requiruntur. Requiritur enim ut sit panis triticeus, & vinum de vite: & ut huiusmodi materia consecranda, in actu consecrationis sit coram Sacerdote.

De Defectu panis.

- I.** Si panis non sit triticeus, vel si triticeus, admixtus sit granis alterius generis in tanta quantitate, ut non maneat panis triticeus, vel sit alioqui corruptus: non conficitur Sacramentum.
- 2.** Si sit confectus de aqua rosacea, vel alterius distillationis, dubium est an conficiatur.
- 3.** Si cæperit corrumpi, sed non sit corruptus: similiter si non sit azymus, secundum morem Ecclesiæ Latinæ; conficitur, sed conficiens graviter peccat.

Si Celebrans ante consecrationem adverterit Hostiam esse corruptam, aut non esse triticeam; remota illa Hostia, aliam ponat, & facta oblatione, saltè mente concepta, prosequatur ab eo loco, ubi desivit.

Si id adverterit post consecrationem, etiam post illius Hostiæ sumptionem, posita aliâ, faciat oblationem, ut supra, & à consecratione incipiat, scilicet ab illis verbis, *Qui pridie* quam pateretur, & illam priorem si non sumpsit, sumat post sumptionem Corporis & Sanguinis, vel alii sumendam tradat, vel alicubi reverenter conservet. Si autem sumperat, nihilominus sumat eam quam consecravat: quia præceptum de perfectione Sacramenti majoris est ponderis, quàm quod à jejuniis sumatur.

Quodsi hoc contingat post sumptionem Sanguinis, apponi debet rursus novus panis, & vinum cum aqua; & facta prius oblatione ut supra, Sacerdos consecret, incipiendo ab illis verbis, *Qui pridie*, ac statim sumat utrumque, & prosequatur Missam: nè Sacramentum remaneat imperfectum, & ut debitus servetur ordo.

Si Hostia consecrata dispareat, vel casu aliquo, ut vento, aut miraculo, vel ab aliquo animali accepta, & nequeat reperiri; tunc altera consecratur, ab eo loco incipiendo, *Qui pridie* quam pateretur, facta ejus prius oblatione ut supra.

De Defectu Vini.

IV. Si vinum sit factum penitus acetum, vel penitus putridum, vel de uvis acerbis seu non maturis expressum, vel ei admixtum tantum aquæ, ut vinum sit corruptum: non conficitur Sacramentum.

Si vinum cæperit acedescere, vel corrumpi, vel fuerit aliquantum acre, vel mustum de uvis tunc expressum, vel non fuerit admixta aqua, vel fuerit admixta aqua rosacea, seu alterius distillationis; conficitur Sacramentum, sed conficiens graviter peccat.

Si

De Defectibus circa Missam occurrentibus.

3. Si Celebrans ante consecrationem Sanguinis, quamvis post consecrationem Corporis, advertat aut vinum, aut aquam, aut utrumque non esse in Calice, debet statim apponere vinum cum aqua, & facta oblatione ut supra, consecrare, incipiendo ab illis verbis, *Simili modo*, &c.

4. Si post verba consecrationis advertat vinum non fuisse positum, sed aquam: deposita aqua in aliquod vas, iterum vinum cum aqua ponat in Calice, & consecret, resumendo à verbis prædictis, *Simili modo*.

5. Si hoc advertat post sumptionem Corporis, vel huiusmodi aquæ: apponat aliam hostiam iterum consecrandam, & vinum cum aqua in Calice, offerat utrumque; & consecret, & sumat, quamvis non sit jejunius. Vel, si Missa celebretur in loco publico, ubi plures adsint, ad evitandum scandalum poterit apponere, vinum cum aqua, & facta oblatione ut supra, consecrare, ac statim sumere, & prosequi cætera.

6. Si quis percipiat ante consecrationem, vel post consecrationem, totum vinum esse acetum vel alias corruptum, idem servetur quod supra, ac si deprehenderet non esse positum vinum, vel solam aquam fuisse appositam in Calice.

7. Si autem Celebrans ante consecrationem Calicis advertat non fuisse appositam aquam, statim ponat eam, & proferat verba consecrationis. Si id advertat post consecrationem Calicis, nullo modo apponat quia non est de necessitate Sacramenti.

8. Si materia, quæ esset apponenda, ratione defectus vel panis, vel vini, non posset ullo modo haberi; si id sit ante consecrationem Corporis, ulterius procedi non debet; si post consecrationem Corporis, aut etiam vini, deprehenditur defectus alterius speciei, altera jam consecrata; tunc si nullo modo haberi possit, procedendum erit, & Missa absolvenda, ita tamen ut prætermittantur verba & signa quæ pertinent ad speciem deficientem. Quodsi expectando aliquandiu haberi possit, expectandum erit, nè sacrificium remaneat imperfectum.

De Defectibus formæ.

V.

1. Defectus ex parte formæ possunt contingere, si aliquid desit ex iis quæ ad integritatem verborum in ipsa consecratione requiruntur. Verba autem consecrationis, quæ sunt forma hujus Sacramenti, sunt hæc: *Hoc est enim Corpus meum*. Et, hic est enim Calix Sanguinis mei, novi & æterni Testamenti; mysterium fidei: qui pro vobis & pro multis effunditur in remissionem peccatorum.

2. Si quis autem aliquid diminueret, vel immutaret de forma consecrationis Corporis & Sanguinis, & in ipsa verborum immutatione verba idem non significarent, non conficeret Sacramentum. Si verò aliquid adderet quod consecrationem non mutaret, conficeret quidem, sed gravissimè peccaret.

3. Si Celebrans non recorderetur se dixisse ea, quæ in consecratione communiter dicuntur, non debet propterea turbari. Si tamen certò ei con-

ster, se omisisset aliquid eorum quæ sunt de necessitate Sacramenti, id est, formam consecrationis, seu partem, resumat ipsam formam, & cætera prosequatur per ordinem. Si verò valde probabiliter dubitet se aliquid essentielle omisisset, iteret formam saltem sub tacita conditione: Si autem non sunt de necessitate Sacramenti, non resumat, sed procedat ulterius.

De Defectibus Ministri.

VI.

Defectus ex parte ministri possunt contingere quoad ea quæ in ipso requiruntur. Hæc autem sunt: In primis intentio, deinde dispositio animæ, dispositio corporalis, dispositio vestimentorum, dispositio in ministerio ipso quoad ea, quæ in ipso possunt occurrere.

De Defectu Intentionis.

VII.

1. Si quis non intendit conficere, sed delusoriè aliquid agere. Item si aliqua Hostia ex oblivione remaneat in Altari, vel aliqua pars vini, vel aliqua Hostia lateat, cum non intendat consecrare nisi quas videt. Item si quis habeat coram se undecim Hostias, & intendat consecrare solum decem, non determinans quas decem intendit: in his casibus non consecrat, quia requiritur intentio. Secus si putans quidem esse decem, tamen omnes voluit consecrare quas coram se habebat: nam tunc omnes erunt consecratæ: atque ideo quilibet Sacerdos talem semper intentionem habere deberet, scilicet consecrandi eas omnes, quas ante se ad consecrandum positas habet.

2. Si Sacerdos putans se tenere unam Hostiam, post consecrationem invenerit fuisse duas simul junctas, in sumptione sumat simul utramque. Quod si deprehendat post sumptionem Corporis & Sanguinis, aut etiam post ablationem, reliquias aliquas relictas consecratas, eas sumat, sive parvæ sint, sive magnæ, quia ad idem sacrificium spectant.

3. Si verò relictæ sit Hostia integra consecrata, eam in tabernaculo cum aliis reponat: si hoc fieri nequit, sequenti Sacerdoti ibi celebraturo, in Altari supra Corporale decenter operatam, sumendam unâ cum altera, quam est consecraturus, relinquat: vel si neutrum horum fieri possit, in ipso Calice, seu Patena decenter conservet, quousque vel in tabernaculo reponatur, vel ab altero sumatur, quodsi non habeat quomodo honestè conservetur, potest eam ipsemet sumere.

4. Si intentio non sit actualis in ipsa consecratione propter evagationem mentis, sed virtualis, cum accedens ad Altare intendat facere quod facit Ecclesia, conficitur Sacramentum; etsi curare debet Sacerdos, ut etiam actualem intentionem adhibeat.

De Defectibus dispositionis Animæ.

VIII.

1. Si quis suspensus, excommunicatus, degradatus, irregularis, vel aliis canonicè impeditus, celebret; conficit quidem Sacramentum, sed

F 2

gravissimè

De Defectibus circa Missam occurrentibus.

gravissime peccat, tam propter Communionem, quam indignè sumit, quam propter executionem Ordinum, quæ sibi erat interdicta.

Si quis habens copiam Confessoris celebret in peccato mortali, graviter peccat.

Si quis autem in casu necessitatis non habens copiam Confessoris, in peccato mortali absque contritione celebret, graviter peccat. Secus si conteratur: debet tamen cum primum poterit, confiteri.

Si in ipsa celebratione Missæ Sacerdos recorder se esse in peccato mortali, conteratur cum proposito confitendi, & satisfaciendi.

Si recorder se esse excommunicatum, vel suspensum, aut locum esse interdictum: similiter conteratur cum proposito petendi absolutionem. Ante consecrationem autem in supradictis casibus, si non timeatur scandalum, debet Missam inceptam deferere.

De Defectibus dispositionis corporis.

IX.

1. Si quis non est jejunus post mediam noctem, etiam post sumptionem solius aquæ vel alterius potus, aut cibi, per modum etiam medicinalis, & in quantacunque parva quantitate, non potest communicare, nec celebrare.

2. Si autem ante mediam noctem cibum, aut potum sumpsit, etiam postmodum non dormierit, nec sit digestus, non peccat: sed ob perturbationem mentis, ex qua devotio tollitur, consultat aliquando abstinendum.

3. Si reliquæ cibi remanentes in ore transglutiantur, non impediunt Communionem, cum non transglutiantur, per modum cibi, sed per modum salivæ. Idem dicendum, si lavando os, deglutiat stilla aquæ præter intentionem.

4. Si plures Missas in una die celebret, ut in Nativitate Domini, in unaquaque Missa abluat digitos in aliquo vase mundo, & in ultima tantum percipiat purificationem.

5. Si præcesserit pollutio nocturna, quæ causata fuerit ex præcedenti cogitatione, quæ sit peccatum mortale, vel evenit propter nimiam crapulam, abstinendum est à communione & celebratione, nisi aliud Confessario videatur. Si dubium est, an in præcedenti cogitatione fuerit peccatum mortale, consultat abstinendum, extra tamen casum necessitatis. Si autem certum est non fuisse in illa cogitatione peccatum mortale, vel nullam fuisse cogitationem, sed evenisse ex naturali causa, aut ex diabolica illusionem, potest communicare, & celebrare; nisi ex illa corporis commotione tanta evenit perturbatio mentis, ut abstinendum videatur.

De Defectibus in ministerio ipso occurrentibus.

X.

1. Possunt etiam defectus occurrere in ministerio ipso, si aliquid ex requisitis ad illud deficit: ut si celebretur in loco non sacro, vel non deputato ab Episcopo, vel in Altari non consecrato; vel tribus mappis non cooperto: si non adsint luminaria cerea: si non sit tempus debitum celebrandi, quod est ab aurora us-

que ad meridiem, communiter: si Celebrans saltem Matutinum cum Laudibus non dixerit: si omittat aliquid ex vestibus Sacerdotalibus: si vestes Sacerdotales, & mappa non sint ab Episcopo vel ab alio hanc habente potestatem benedictæ: si non adsit Clericus, vel alius deferens in Missa, vel adsit qui deferre non debet, ut mulier: si non adsit Calix cum Patena conveniens, cujus cuppa debet esse aurea, vel argentea, vel stannea: non ærea, vel vitrea: si Corporalia non sint munda, quæ debent esse ex lino, nec serico in medio ornata, & ab Episcopo, vel ab alio hanc habente potestatem benedicta, ut etiam superius dictum est: si celebret capite cooperto sine dispensatione: si non adsit Missale, licet memoriter sciret Missam, quam intendit dicere.

2. Si Sacerdote celebrante violetur Ecclesia ante Canonem, dimittatur Missa; si post Canonem, non dimittatur. Si timeatur incursus hostium, vel alluvionis, vel ruina loci ubi celebratur, ante consecrationem dimittatur Missa, post consecrationem vero Sacerdos accelerare poterit sumptionem Sacramenti, omittis omnibus aliis.

3. Si Sacerdos ante consecrationem graviter infirmetur, vel in syncope incidat, aut moriatur, præmittitur Missa: si post consecrationem Corporis tantum, ante consecrationem Sanguinis, vel utroque consecrato accidit, Missa per alium Sacerdotem expleatur ab eo loco, ubi ille desit, & in casu necessitatis etiam per non jejunum. Si autem non obierit, sed fuerit infirmus, adeo tamen ut possit communicare, & non adsit alia Hostia consecrata, Sacerdos qui Missam supplet, dividat Hostiam, & unam partem præbeat infirmo, aliam ipse sumat. Si autem semiprolatâ formâ Corporis obiit Sacerdos, quia non est facta consecratio, non est necesse, ut Missa per alium suppleatur. Si vero obierit semiprolatâ formâ Sanguinis, tunc alter prosequatur Missam, & super eundem Calicem repetat integram formam, ab eo loco, **Simili modo postquam cœnatum est**, vel post super alium Calicem præparatum integram formam proferre, & Hostiam primi Sacerdotis, & Sanguinem à se consecratum sumere; ac deinde Calicem reliquum semiconsecratum.

4. Si quis extra hujusmodi casus necessitatis, integra Sacramenta non sumpsit, gravissime peccat.

5. Si musca, vel aranea, vel aliquid aliud ceciderit in Calicem ante consecrationem, propiciat vinum in locum decentem, & aliud ponat in Calice, misceat parum aquæ, offerat ut supra, & prosequatur Missam: si post consecrationem ceciderit musca, aut aliquid ejusmodi, & fiat nausea Sacerdoti, extrahat eam, & lavet eum vino, finita Missa comburat, & combustio, ac lotio hujusmodi in sacrarium projiciatur. Si autem non fuerit ei nausea, nec ullum periculum timeat, sumat cum Sanguine.

6. Si aliquod venenosum ceciderit in Calicem, vel quod provocaret vomitum, vinum consecratum reponendum est in alio Calice, & aliud vinum cum aqua apponendum denuo consecrandum; & finita Missa Sanguis repositus in

panno

De Defectibus circa Missam occurrentibus.

panno lineo, vel stappa tandiu servetur, donec species vini fuerint desiccata, & tunc stappa comburatur, & combustio in sacrarium projiciatur.

7. Si aliquod venenatum contigerit Hostiam consecratam, tunc alteram consecret, & sumat eodem modo quo dictum est, & illa servetur in tabernaculo loco separato, donec species corrumpantur, & corruptæ deinde mittantur in sacrarium.

8. Si sumendo Sanguinem, particula remanserit in Calice, digito ad labium Calicis eam adducat, & sumat ante purificationem, vel infundat vinum, & sumat.

9. Si Hostia ante consecrationem inveniat fracta, nisi populo evidenter appareat, talis Hostia consecratur; si autem scandalum populo esse possit, alia accipitur, & offeratur: quod si illius Hostiæ jam erat facta oblatio, eam post ablutionem sumat. Quod si ante oblationem Hostia appareat confecta, accipitur altera integra si citra scandalum, aut longam moram fieri poterit.

10. Si propter frigus, vel negligentiam, Hostia consecrata dilabatur in Calicem, propterea nihil est reiterandum; sed Sacerdos Missam prosequatur, faciendo caeremonias, & signa consueta cum residua parte Hostiæ, quæ non est madefacta Sanguine, si commodè potest. Si vero tota fuerit madefacta, non extrahat eam, sed omnia dicat omittendo signa, & sumat pariter Corpus, & Sanguinem, signans se cum Calice, & dicens: **Corpus & Sanguis Domini nostri, &c.**

11. Si in hieme Sanguis congeletur in Calice, involvatur Calix pannis calefactis; si id non proficeret, ponatur in ferventi aqua prope Altare, dummodò in Calicem non intret, donec liqueat.

12. Si per negligentiam aliquid de Sanguine Christi ceciderit, siquidem super terram, seu super tabulam, lingua lambatur, & locus ipse radatur quantum satis est, & abrasio comburatur; cinis

verò in sacrarium recondatur. Si verò super lapidem Altaris ceciderit, forbeat Sacerdos stillam, & locus benè abluatur, & ablutio in sacrarium projiciatur. Si super linteum Altaris, & ad aliud linteum stilla pervenerit; si usque ad tertium: linteamina ter abluantur ubi stilla ceciderit, Calice supposito, & aqua ablutionis in sacrarium projiciatur. Quod si in ipso solùm Corporali, aut si in vestibus ipsis Sacerdotalibus ceciderit, debet similiter abluì, & ablutio in sacrarium projici. Si in subtrato pedibus panno, vel tapeto, benè abluatur, ut supra.

13. At si contingat totum Sanguinem post consecrationem effundi, siquidem aliquid, vel parum remansit, illud sumatur, & de effuso reliquo Sanguine fiat ut dictum est. Si verò nihil omnino remansit, ponat iterum vinum & aquam, & consecret ab eo loco, **Simili modo postquam cœnatum est**, facta prius tamen Calicis oblatione, ut supra.

14. Si Sacerdos evomat Eucharistiam, si species integre appareant, reverenter sumantur, nisi nausea fiat; tunc enim species consecrata caute separantur, & in aliquo loco sacro reponantur, donec corrumpantur, & postea in sacrarium projiciantur. Quod si species non appareant, comburatur vomitus, & cineres in sacrarium mittantur.

15. Si Hostia consecrata, vel aliqua ejus particula dilabatur in terram, reverenter accipitur, & locus ubi cecidit, mundetur, & aliquantum abradatur, & pulvis seu abrasio hujusmodi in sacrarium immittatur. Si ceciderit extra Corporale in mappam, seu alio quovis modo in aliquod linteum, mappa vel linteum hujusmodi diligenter lavetur, & lotio ipsa in sacrarium effundatur.

16. Possunt etiam defectus in ministerio ipso occurrere, si Sacerdos ignoret ritus, & caeremonias ipsas in eo servandas: de quibus omnibus in superioribus Rubricis copiose dictum est.

PRÆPARATIO AD MISSAM PRO OPPORTUNITATE SACERDOTIS FACIENDA.

Antiphona.

NE reminiscaris Domine delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Quæ Antiphona in Festis Duplicibus tantum duplicatur; & tempore Paschali additur in fine Alleluja.

Deinde dicuntur sequentes Psalmi.

Psalmus 83.

Quam dilecta Tabernacula tua Domine virtutum! concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, & caro mea exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum: Rex meus, & Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua Domine: in sæcula sæculorum laudabunt te.

Beatus vir, cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Jacob.

Protektor noster aspice Deus: & respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam, & gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri, & Filio, &c.

Psalmus 84.

Benedixisti Domine terram tuam: avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ: operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam: avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos Deus salutaris noster: & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascēris nobis? aut extends iram tuam à generatione in generationem?

Deus tu conversus vivificabis nos: & plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam: & salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus: quoniam loquetur pacem in plebem suam;

Et super Sanctos suos: & in eos, qui convertuntur ad cor.

Verum-

Præparatio ad Missam.

Verumtamen propè timentes eum salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia, & veritas obviaverunt sibi: iustitia & pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est: & iustitia de cælo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem: & terra nostra dabit fructum suum.

Iustitia ante eum ambulabit: & ponet in via gressus suos.

Gloria Patri, &c.

Psalmus 85.

Incлина Domine aurem tuam, & exaudi me: quoniam inops & pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: saluum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die: Lætifica animam servi tui, quoniam ad te Domine animam levavi.

Quoniam tu Domine suavis, & mitis: & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe Domine orationem meam: & intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamaui ad te: quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis Domine: & non est secundum opera tua.

Omnes gentes quasumque fecisti, venient, & adorabunt coram te Domine: & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: tu es Deus solus.

Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua: lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo: & glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me: & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, & synagoga potentium quasi erunt animam meam: & non proposuerunt te in conspectu tuo.

Et tu Domine Deus miserator, & misericors, patiens, & multæ misericordiæ, & verax.

Respice in me, & miserere mei, da imperium tuum puero tuo: & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, & confundantur: quoniam tu Domine adjuvisti me, & consolatus es me.

Gloria Patri, &c.

Psalmus 115.

Credidi, propter quod locutus sum: ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino: pro omnibus quæ retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam: & nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus: ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Diripuisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: in

atriis

Præparatio ad Missam.

atrius domus Domini, in medio tui
Jerusalem.

Gloria Patri, &c.

Psalmus 129.

DE profundis clamavi ad te
Domine: Domine exaudi
vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes, in
vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Do-
mine: Domine quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est: &
propter legem tuam sustinui te Do-
mine.

Sustinuit anima mea in verbo e-
jus: speravit anima mea in Domino

A custodia matutina usque ad
noctem, speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericor-
dia: & copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël: ex omni-
bus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri, &c.

Deinde repetitur Antiphona.

Nè reminiscaris Domine delicta
nostra, vel parentum nostrorum:
neque vindictam sumas de peccatis
nostris.

Postea Sacerdos dicit:

Kyrie eleison, Christe eleison,
Kyrie eleison. Pater noster. *✠* Et

nè nos inducas in tentationem. *✠*
Sed libera nos à malo. *✠* Ego dixi,

Domine miserere mei. *✠* Sana ani-
mam meam, quia peccavi tibi. *✠*

Convertere Domine aliquantulum.
✠ Et deprecare super servos tuos.

✠ Fiat misericordia tua Domine
super nos. *✠* Quemadmodum spe-

ravimus in te. *✠* Sacerdotes tui
induatur iustitiam. *✠* Et sancti tui

exultent. *✠* Ab occultis meis munda
me Domine. *✠* Et ab alienis

parce servo tuo. *✠* Domine exau-
di orationem meam. *✠* Et clamor
meus ad te veniat. *✠* Dominus vo-
biscum. *✠* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Aures tuæ pietatis, mitissime De-
us, inclina precibus nostris, &
gratia Sancti Spiritus illumina cor
nostrum: ut tuis mysteriis dignè
ministrare, & quæ æterna charitate
diligere mereamur.

DEUS, cui omne cor patet, &
omnis voluntas loquitur, &
quem nullum latet secretum: puri-
fica per infusionem S. Spiritus co-
gitationes cordis nostri: ut te per-
fectè diligere, & dignè laudare me-
reamur.

URe igne S. Spiritus renes no-
stros & cor nostrum, Domine
ut tibi casto corpore serviamus, &
mundo corde placeamus.

Mentes nostras, quæsumus Domi-
ne, Paraclitus, qui à te proce-
dit, illuminet, & inducat in omnem,
sicut tuus promisit Filius, veritatem.

Ad sit nobis, quæsumus Domine,
virtus Spiritus S: quæ & cor-
da nostra clementer expurget, &
ab omnibus tueatur adversis.

DEUS, qui corda fidelium S. Spi-
ritus illustratione docuisti: da
nobis in eodem Spiritu recta scire;
& de ejus semper consolatione
gaudere.

Conscientias nostras, quæsumus
Domine, visitando purifica: ut
veniens Dominus noster Jesus Chri-
stus Filius tuus, paratam sibi in no-
bis inveniat mansionem. Qui te-
cum vivit & regnat in unitate Spi-
ritus Sancti Deus, per omnia sæcu-
la sæculorum, Amen.

ORA-

Præparatio ad Missam.

ORATIONES

Dicendæ, cum Sacerdos induitur
sacerdotalibus paramentis.

Cum lavat manus, dicat:

DA, Domine, virtutem manibus
meis ad abstergendam om-
nem maculam: ut sine pollutio-
ne mentis & corporis valeam tibi
servire.

Ad Amictum, dum ponitur super
caput, dicat:

Impone, Domine, capiti meo ga-
leam salutis, ad expugnandos
diabolicos incurfus.

Ad Albam, cum ea induitur.

DEalba me, Domine, & munda
cor meum: ut in sanguine
Agni dealbarus, gaudiis perfruar
sempiternis.

Ad Cingulum, dum se cingit.

Precinge me, Domine, cingulo
puritatis, & extingue in lumbis
meis humorem libidinis: ut maneat
in me virtus continentiae, & castita-
tis.

Ad Manipulum, dum imponitur
brachio sinistro.

Merear, Domine, portare mani-
pulum fletus & doloris: ut
cum exultatione recipiam merce-
dem laboris.

Ad Stolum, dum imponitur collo.

Redde mihi, Domine, stolum im-
mortalitatis, quam perdidisti in
prævaricatione primi parentis: &
quamvis indignus accedo ad tuum
sacrum mysterium, merear tamèn
gaudium sempiternum.

Ad Casulam, cum assumitur.

Domine, qui dixisti: Jugum me-
um suave est, & onus meum le-
ve: fac, ut istud portare sic valeam,
quòd & consequar tuam gratiam. A.

ORATIONES

Dicendæ ab Episcopo, quando in
Pontificalibus celebrat.

Ad Caligas.

CAlcea, Domine, pedes meos
in præparationem Evangelii
pacis, & protege me in velamento
alarum tuarum.

Cum exiit Cappa.

EXue me, Domine, veterem ho-
minem cum moribus & actibus
suis: & indue me novum hominem,
qui secundum Deum creatus est in
justitia, & sanctitate veritatis.

Cum lavat manus.

DA Domine, virtutem manibus
meis ad abstergendam omnem
maculam immundam: ut sine pol-
lutione mentis & corporis valeam
tibi servire.

Ad Amictum.

POne, Domine, galeam salutis in
capite meo, ad expugnandas
omnes diabolicas fraudes, inimico-
rum omnium versutias superando.

Ad Albam.

DEalba me Domine, & à delicto
meo munda me: ut cum his, qui
stolas suas dealbaverunt in sangui-
ne Agni, gaudiis perfruar sempiter-
nis.

Ad Cingulum.

Precinge me, Domine, cingulo
fidei, & virtute castitatis lumbos
meos, & extingue in eis humorem
libidinis: ut jugiter maneat in me
vigor totius castitatis.

Cum accipit Crucem pectoralem.

Munire digneris me, Domine Je-
su Christe, ab omnibus insidiis
inimicorum omnium, signo sanctis-
simæ Crucis tuæ: ac concedere

G

digneris

Præparatio ad Missam.

digneris mihi indigno seruo tuo, ut, sicut hanc Crucem Sanctorum tuorum reliquiis refertam ante petus meum teneo, sic semper mente retineam, & memoriam passionis, & sanctorum victorias Martyrum.

Ad Stolum.

Redde mihi, Domine, obsecro, stolam immortalitatis, quam perdidisti in prævaricatione primi parentis: & quamvis indignus accedere præsumo ad tuum sacrum mysterium cum hoc ornamento, præsta ut in eodem in perpetuum merear lætari.

Ad Tunicellam.

Tunicam iucunditatis, & indumento lætitiæ induat me Dominus

Ad Dalmaticam.

Indue me Domine indumento salutis, & vestimento lætitiæ, & Dalmatica iustitiæ circumda me semper.

Ad Chirothecas.

Circumda Domine manus meas munditia novi hominis, qui de cælo descendit: ut, quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis hædorum opertis manibus paternam benedictionem, oblato patri cibo potuque gratissimo, impetravit; sic & oblata per manus nostras salutari hostia, gratiæ tuæ benedictionem merear. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati pro nobis obtulit semetipsum.

Ad Planetam.

Domine, qui dixisti: Jugum meum suave est, & onus meum leve: præsta ut illud portare sic valeam, quod possim consequi tuam gratiam.

Ad Mitram.

Mitram, Domine, & salutis galeam impone capiti meo: ut contra antiqui hostis, omniumque inimicorum meorum insidias inoffensus evadam.

Ad Annulum cordis.

Cordis & corporis mei, Domine, digitos virtute decora, & septiformis Spiritus sanctificatione circumda.

Ad Manipulum.

Merear, precor Domine, manipulum portare mente flebili: ut cum exultatione portionem accipiam cum iustis.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Antiphona. Trium puerorum cantemus Hymnum: quem cantabant Sancti in camino ignis, benedicentes Dominum.

Quæ Antiphona in Festis Duplicibus tantum duplicatur; & tempore Paschali additur in fine,

Canticum trium Puerorum.

Benedicite omnia opera Domini Domino: Laudate & superexaltate eum in sæcula.

Benedicite Angeli Domini Domino: benedicite cæli Domino.

Benedicite aquæ omnes, quæ super cælos sunt, Domino: benedicite omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite sol & luna Domino: benedicite stellæ cæli Domino.

Benedicite omnis imber & ros Domino: benedicite omnes spiritus Dei Domino.

Benedicite ignis & æstus Domino: benedicite frigus & æstus Domino.

Benedicite rores & pruina Domi-

Gratiarum actio post Missam.

no: benedicite gelu & frigus Domino.

Benedicite glacies & nives Domino: benedicite noctes & dies Domino.

Benedicite lux & tenebræ Domino: benedicite fulgura & nubes Domino.

Benedicat terra Dominum: laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes & colles Domino: benedicite universa germinantia in terra Domino.

Benedicite fontes Domino: benedicite maria & flumina Domino.

Benedicite cete, & omnia, quæ moventur in aquis, Domino: benedicite omnes volucres cæli Domino.

Benedicite omnes bestię & pecora Domino: benedicite filii hominum Domino.

Benedicat Israël Dominum: laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite sacerdotes Domini Domino: benedicite servi Domini Domino.

Benedicite spiritus & animæ iustorum Domino: benedicite sancti & humiles corde Domino.

Benedicite Anania, Azaria, Misael Domino: laudate & superexaltate eum in sæcula.

Benedicamus Patrem & Filium cum Sancto Spiritu: laudemus & superexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es, Domine, in firmamento cæli: & laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula.

Psalms 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus: laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus:

laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: laudate eum in psalterio, & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis: omnis spiritus laudet Dominum.

Gloria Patri, &c.

Deinde repetitur Antiphona.

Trium puerorum cantemus hymnum: quem cantabant Sancti in camino ignis, benedicentes Dominum.

Deinde Sacerdos dicit:

Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison. Pater noster. Et ne nos inducas in tentationem.

Sed libera nos à malo. Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua.

Et Sancti tui benedicant tibi. Exultabunt Sancti in gloria.

Lætabuntur in cubilibus suis. Non nobis, Domine, non nobis.

Sed nomini tuo da gloriam. Domine exaudi orationem meam.

Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS, qui tribus pueris mitigasti flammam ignium: concede propitijs; ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum.

Actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiat.

Orationes ante Missam.

DA nobis, quæsumus Domine, viti-
orum nostrorum flammam
extinguere: qui beato Laurentio
tribuisti tormentorum suorum in-
cendia superare. Per Christum
Dominum nostrum. *℟.* Amen.

ORATIONES

Pro opportunitate Sacerdotis, ante
Celebrationem, & Commu-
nionem dicenda.

Oratio S. Ambrosii Episcopi.

Die Dominica.

Summe Sacerdos, & vere Ponti-
fex Jesu Christe, qui te obtulisti
Deo Patri Hostiam puram, & imma-
culatam in ara Crucis pro nobis mi-
seris & peccatoribus, & qui dedisti
nobis Carnem tuam ad manducan-
dum, & Sanguinem tuum ad biben-
dum, & posuisti mysterium istud in
virtute Spiritus S. tui, dicens: Hæc
quotiescumque feceritis, in mei me-
moriā facietis. Rogo per eundem
Sanguinem tuum, magnum salutis
nostræ pretium: Rogo per hanc mi-
ram & ineffabilem charitatem, qua
nos miseros & indignos sic amare
dignatus es, ut lavares nos à peccatis
nostris in Sanguine tuo. Doce me
servum tuum indignum, quem inter
cætera dona tua etiam ad officium
sacerdotale vocare dignatus es, nul-
lis meis meritis, sed sola dignatione
misericordiæ tuæ: doce me quæso,
per Spiritum S. tuum, tantum tra-
ctare mysterium ea reverentia &
honore, ea devotione & timore,
quibus oportet & decet. Fac me per
gratiam tuam semper illud de tanto
mysterio credere & intelligere, sen-

tire & firmiter tenere, dicere & co-
gitare, quod tibi placet, & expedit
animæ meæ. Intret spiritus tuus bo-
nus in cor meum, qui sonet ibi sine
sono, & sine strepitu verborum lo-
quatur omnem veritatem. Profun-
da quippe sunt nimis, & sacro tecla
velamine. Propter magnam cle-
mentiam tuam concede mihi Missæ
solemnia mundo corde & pu-
ra mente celebrare. Libera cor
meum ab immundis & nefandis, va-
nis & noxiis cogitationibus. Muni
me beatorum Angelorum piâ & fi-
dâ custodiâ, ac tutelâ fortissimâ, ut
hostes omnium bonorum confusi
discedant. Per virtutem tanti my-
sterii, & per manum S. Angeli tui
repelle à me, & à cunctis servis tuis,
durissimum spiritum superbiæ & ce-
nodoxiæ, invidiæ & blasphemiæ,
fornicationis & immunditiæ, du-
bietatis & diffidentiae. Confundan-
tur qui nos persequuntur: pereant
illi qui nos perdere festinant.

Feria II. Rex virginum, & ama-
tor castitatis & integritatis, cœlesti
rore benedictionis tuæ extingue in
corpore meo fomitem ardentis li-
bidinis: ut maneat in me tenor ca-
stitatis corporis & animæ. Mortifi-
ca in membris meis carnis stimulos,
omnesque libidinosas commotio-
nes, & da mihi veram & perpetuam
castitatem cum cæteris donis tuis,
quæ tibi placent in veritate: ut sa-
crificium laudis casto corpore &
mundo corde valeam tibi offerre.
Quanta enim cordis contritione, &
lacrymarum fonte, quanta reveren-
tia, & tremore, quanta corporis ca-
stitate, & animæ puritate istud divi-
num & cœleste sacrificium est cele-

brandum,

Orationes ante Missam.

brandum, ubi Caro tua in veritate
sumitur, ubi Sanguis tuus in verita-
te bibitur, ubi ima summis, terre-
na divinis junguntur, ubi adest SS.
Angelorum præsentia, ubi tu es sa-
crificium & sacerdos mirabiliter &
ineffabiliter constitutus?

Feria III. Quis dignè hoc cele-
brare poterit, nisi tu Deus omni-
potens offerentem feceris dignum?
Scio Domine, & verè scio, & id-
ipsum pietati tuæ confiteor, quia
non sum dignus accedere ad tan-
tum mysterium, propter nimia pec-
cata mea, & infinitas negligentias
meas. Sed scio, & veraciter ex toto
corde meo credo, & ore confiteor,
quia tu potes me facere dignum, qui
solus potes facere mundum de im-
mundo conceptum semine, & de
peccatoribus justos & sanctos. Per
hanc omnipotentiam tuam te rogo
Deus meus, ut concedas mihi pecca-
tori hoc sacrificium celebrare cum
timore, & tremore, cum cordis pu-
ritate, & lacrymarum fonte, cum
lætitia spiritali, & cœlesti gaudio.
Sentiat mens mea dulcedinem bea-
tissimæ præsentiae tuæ, & excubias
SS. Angelorum tuorum in circui-
tu meo.

Feria IV. Ego enim, Domine,
memor venerandæ passionis tuæ,
accedo ad Altare tuum, licet pecca-
tor, ut offeram tibi sacrificium,
quod tu instituisti, & offerri præce-
pisti in commemoratione tui, pro
salute nostra. Suscipe illud quæso,
summe Deus, pro Ecclesia sancta
tua, & pro populo, quem acquisivi-
sti Sanguine tuo. Et quoniam me
peccatorem inter te & eundem po-
pulum tuum medium esse voluisti,

licet in me aliquod boni operis te-
stimonium non agnoscas, officium
saltem dispensationis creditæ non
recuses, nec per me indignum, eo-
rum salutis pereat pretium, pro qui-
bus victima salutaris dignatus es es-
se redemptio. Profero etiam Do-
mine (si digneris propitiùs intueri)
tribulationes plebium, pericula po-
pulorum, captivorum gemitus, mi-
serias orphanorum, necessitates
peregrinorum, inopiam debilium,
desperationes languentium, defe-
ctus senum, suspiria juvenum, vota
virginum, lamenta viduarum.

Feria V. Tu enim misereris om-
nium Domine: & nihil odisti eo-
rum quæ fecisti. Memorare quæ sit
nostra substantia: quia tu Pater no-
ster es, quia tu Deus noster es, nè
irascaris satis, neque multitudinem
viscerum tuorum super nos conti-
neas. Non enim in justificationibus
nostris prosternimus preces ante
faciem tuam, sed in miserationibus
tuis multis. Aufer à nobis iniqui-
tates nostras: & ignem S. Spiritus
in nobis clementer accende. Aufer
cor lapideum de carne nostra: &
da nobis cor carneum, quod te a-
met, te diligat, te delectetur, te se-
quatur, te perfruatur. Oramus Do-
mine clementiam tuam, ut sereno
vultu familiam tuam, sacri tui no-
minis officia præstolantem, aspice-
re digneris: & ut nullius sit irritum
votum, nullius vacua postulatio, tu
nobis preces suggere, quas ipse pro-
pitius audire, & exaudire delecte-
ris.

Feria VI. Rogamus etiam te Do-
mine sancte Pater, & pro spiritibus
fidelium defunctorum: ut sit illis

G 3

salus,

Orationes ante Missam.

salus, sanitas, gaudium, & refrigerium, hoc magnum pietatis Sacramentum. Domine Deus meus, sit illis hodie magnum & plenum convivium de te pane vivo, qui de cœlo descendisti, & das vitam mundo, de tua carne sancta & benedicta, Agni videlicet immaculati, qui tollis peccata mundi, quæ de sancto & glorioso B. Virginis Mariæ utero est assumpta, & de Spiritu S. concepta: ac de illo pietatis fonte, qui per lanceam militis ex tuo sacratissimo latere emanavit: ut exinde refecti & satiati, refrigerati & consolati, exultent in laude & gloria tua. Peto clementiam tuam Domine, ut descendat super panem tibi sacrificandum plenitudo tuæ benedictionis, & sanctificatio tuæ divinitatis. Descendat etiam Domine illa S. Spiritus tui invisibilis incomprehensibilis que majestas, sicut quondam in patrum hostias descendebat: qui & oblationes nostras Corpus & Sanguinem tuum efficiat, & me indignum sacerdotem doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate, & lacrymarum devotione, cum reverentia & tremore, ita ut placidè ac benignè suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum, quam defunctorum.

Sabbato. Rogo etiam te Domine, per ipsum sacrosanctum mysterium Corporis & Sanguinis tui, quo quotidie in Ecclesia tua pascimur & potamur, abluimur & sanctificamur, atque unius summæ divinitatis participes efficimur, da mihi virtutes tuas sanctas, quibus repletus, bona conscientia ad Altare tuum

accedam, ita ut hæc cœlestia sacramenta efficiantur mihi salus & vita. Tu enim dixisti ore tuo sancto & benedicto: Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendisti. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Panis dulcissime, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana illud ab omni languore, ut nullam præter te sentiam dulcedinem. Panis candidissime, habens omne delectamentum, & omnem saporum, qui nos semper reficis, & numquam in te deficis: comedat te cor meum, & dulcedine saporis tui repleantur viscera animæ meæ. Manducat te Angelus ore pleno: manducet te peregrinus homo pro modulo suo, nec deficere possit in via, tali recreatus viatico. Panis sancte, panis vive, panis munde, qui descendisti de cœlo, & das vitam mundo, veni in cor meum, & munda me ab omni inquinamento carnis & spiritus. Intra in animam meam, sana & munda me interiùs, & exteriùs. Esto tutamen, & continua salus animæ & corporis mei. Repelle à me insidiantes mihi hostes: recedant procul à præsentia potentie tuæ, ut foris & intus per te munitus, recto tramite ad tuum regnum perveniam; ubi non in mysteriis, sicut in hoc tempore agitur, sed facie ad faciem te videbimus, cum traderis regnum Deo & Patri, & erit Deus omnia in omnibus. Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica, ita ut nec esuriam, nec sitiam in æternum. Qui cum eodem Deo Patre, & Spiritu Sancto vivis &

regnas

Orationes ante Missam.

regnas per omnia sæcula sæculorum, Amen.

Alia Oratio ante Missam.

AD mensam dulcissimi convivii tui, pie Domine Jesu Christe, ego peccator de propriis meritis nihil præsumens, sed de tua confidens misericordia & bonitate, accedere vereor & contremisco. Nam cor & corpus habeo multis criminibus maculatum, mentem & linguam non cautè custoditam. Ergo, ô pia Deitas, ô tremenda majestas, ego miser, inter angustias deprehensus, ad te fontem misericordiæ recurro, ad te festino sanandus, sub tuam protectionem fugio: & quem iudicem sustinere nequeo, salvatorem habere suspiro. Tibi Domine plagas meas ostendo: tibi verecundiam meam detego. Scio peccata mea multa & magna, pro quibus timeo. Spero in misericordias tuas, quarum non est numerus. Respice ergo in me oculis misericordiæ tuæ, Domine Jesu Christe, Rex æternæ, Deus, & homo, crucifixus propter hominem. Exaudi me sperantem in te: miserere mei pleni meritis & peccatis, tu qui fontem miserationis numquam manare cessabis. Salve salutaris victima, pro me & omni humano genere in patibulo Crucis oblata. Salve nobilis & pretiosus Sanguis, de vulneribus crucifixi Domini mei Jesu Christi profluens, & peccata totius mundi abluens. Recordare Domine creaturæ tuæ, quam tuo Sanguine redemisti. Pœnitet me peccasse, cupio emendare quod feci. Aufer ergo à me, clementissime Pater, omnes iniquitates

& peccata mea: ut purificatus mente & corpore, dignè degustare merear Sancta Sanctorum: & concede, ut sancta prælibatio Corporis & Sanguinis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit peccatorum meorum remissio, sit delictorum perfecta purgatio, sit turpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque & corporis contra inimicorum meorum insidias firmissima tutio, Amen.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

OMnipotens sempiterne Deus, ecce accedo ad Sacramentum unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi: accedo tamquam infirmus ad Medicum Vitæ, immunus ad fontem misericordiæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ, pauper, & egenus ad Dominum cœli & terræ. Rogo ergo immensæ largitatis tuæ abundantiam, quatenus meam curare digneris infirmitatem, lavare scditatem, illuminare cecitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem: ut panem Angelorum, Regem regum, & Dominum dominantium, tanta suscipiam reverentia & humilitate, tanta contritione, & devotione, tanta puritate & fide, tali proposito & intentione, sicut expedit salutem animæ meæ. Da mihi quæso Dominici Corporis & Sanguinis non solum suscipere Sacramentum, sed etiam rem & virtutem Sacramenti. Omitissime Deus, da mihi corpus unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, quod traxit de Virgine Maria, sic susci-

pere,

pere, ut corpori suo mystico merear incorporari, & inter ejus membra connumerari. O amantissime Pater, concede mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velatum in via suscipere propono, revelata tandem facit perpetuo contemplari. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum, Amen.

ORATIONES

Post Celebrationem & Communionem dicenda.

Oratio S. Thomae de Aquino.

Gratias tibi ago, Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui me peccatorem, indignum famulum tuum, nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiae tuae satiare dignatus es pretioso Corpore & Sanguine Filii tui Domini nostri Jesu Christi. Et precor, ut hæc sancta Communio, non sit mihi reatus ad poenam, sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei, & scutum bonae voluntatis. Sit virtutum meorum evacuatio, concupiscentiae & libidinis exterminatio, charitatis & patientiae, humilitatis & obedientiae, omniumque virtutum augmentatio: contra insidias inimicorum omnium, tam visibilium quam invisibilium, firma defensio: motuum meorum, tam carnalium, quam spiritualium, perfecta quietatio: in te uno ac vero Deo firma adhesio: atque finis mei felix consummatio. Et precor te, ut ad illud ineffabile

convivium me peccatorem perdere digneris: ubi tu cum Filio tuo, & Spiritu Sancto, Sanctis tuis es lux vera, satietas plena, gaudium sempiternum, jucunditas consummata, & felicitas perfecta. Per eundem Christum Dominum nostrum, Amen.

Alia Oratio S. Bonaventurae.

Transfige, dulcissime Domine Jesu, medullas & viscera animae meae, suavissimo ac saluberrimo amoris tui vulnere, vera, serenaeque & Apostolica sanctissima charitate, ut langueat & liquefiat anima mea, solo semper amore & desiderio tui, te concupiscat, & deficiat in atria tua, cupiat dissolvi, & esse tecum. Da, ut anima mea te esuriat, panem Angelorum, refecionem animarum sanctarum, panem nostrum quotidianum, supersubstantialem, habentem omnem dulcedinem & saporem, & omne delectamentum suavitatis: te, in quem desiderant Angeli prospicere, semper esuriat & comedat cor meum, & dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae: te semper sitiat fontem vitae, fontem sapientiae & scientiae, fontem æterni luminis, torrentem voluptatis, ubertatem domus Dei: te semper ambiat, te quaerat, te inveniat, ad te tendat, ad te perveniat, te meditetur, te loquatur & omnia operetur in laudem & gloriam nominis tui, cum humilitate & discretionem, cum dilectione & delectatione, cum facilitate & affectu, cum perseverantia usque in finem: & tu sis solus sem-

per

PROPRIUM MISSARUM DE TEMPORE.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

Statio ad S. MARIAM Majorem.

Ad Missam. Introitus.

AD te levavi animam meam: Deus meus in te confido, non erubescam: neque irideant me inimici mei: etenim universi qui te expectant, non confundentur.

Psalmus. Vias tuas, Domine, demonstra mihi: & semitas tuas edoce me. *Ps.* Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. *R.* Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in secula seculorum. Amen.

Quo finito repetitur, Ad te levavi. usque ad Psalmum.

Hic modus repetendi Introitus servatur per totum annum.

Non dicitur, Gloria in excelsis,

ab hac Dominica, usque ad Nativitatem Domini, nisi in Festis.

Oremus. Oratio.

EXcita, quaesumus Domine, potentiam tuam, & veni: ut ab imminetibus peccatorum nostrorum periculis, te mereamur protegente eripi, te liberante salvari. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Ab hac die usque ad Vigiliam Nativitatis Domini, post Orationem diei dicitur Oratio, Deus, qui de Beata Mariae, & Ecclesiae tuae, vel Deus omnium fidelium, ut infra.

Si autem facienda sit commemoratio alicujus Festi simplicis occurrentis, post Orationem diei dicitur Oratio de Sancto, & tertia de S. Maria.

A

De

De S. Maria. Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ virginis utero, Verbum tuum, Angelo nunciante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut, qui verè eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Dóminum.

Contra persecutores Ecclesiæ. Oratio.

Ecclésiæ tuæ, quæsumus Dómine, preces placatus admitte: ut destructis adversitatibus & erroribus univérſis, securâ tibi serviât libertate. Per Dóminum nostrum. Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Vel pro Papa. Oratio.

DEUS ómnium Fidélium Pastor & rector, famulum tuum N. quem Pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbó & exempló, quibus præest, proficere; ut ad vitam, unâ cum grege sibi crédito, perveniat sempiternam. Per Dóminum nostrum.

¶ Infra Hebdomadas Adventus, quando dicitur Missa de Festo Secunduplici, secunda Oratio erit de Adventu, tertia de S. Maria, quæ terminatur sic: Per eundem Dóminum nostrum. &c.

¶ Si autem dicatur Missa de Festo Duplici, post Orationem Festi dicitur Oratio tantum de Adventu.

¶ De Festis Simplicibus in Adventu occurrentibus sit tantum commemoratio.

Lectio Epistolæ Beati Pauli Apóstoli ad Romanos.

Fratres, sciéntes, quia hora est jam nos de somno surgere. Nunc enim propior est nostra salus, quam cum credidimus. Nox præcessit, dies autem appropinquavit. Abjiciamus ergo ópera tenebrarum, & induamur arma lucis. Sicut in die honestè ambulémus: non in comestationibus, & ebrietatibus, non in cubilibus, & impudiciis, non in contentione, & æmulatione: sed induimini Dóminum Jesum Christum.

Graduale. Univerſi, qui te expectant, non confundentur, Dómine. Vias tuas, Domine, notas fac mihi, & semitas tuas edoce me. Alleluja, alleluja. Ostende nobis Dómine misericórdiam tuam: & salutare tuum da nobis. Alleluja.

¶ In Feriis Adventus, quando per Hebdomadam resumitur Missa de Dominica, non dicitur Alleluja, nec Versus sequens, sed tantum Graduale.

Sequéntia sancti Evangelii secundum Lucam.

In illo tempore: dixit Jesus Discipulis suis: Erunt signa in sole, & luna, & stellis, & in terris presúra gentium præ confusione sonitus maris, & fluctuum: arescentibus hominibus præ timóre, & expectatione, quæ supervenient univérſo orbi: nam virtutes cœlorum movebuntur: & tunc videbunt Fílium hominis venientem in nube cum potestate magna, & majestate. His autem fieri incipientibus, respicite, & levate capita vestra: quoniam

Rom. 13.

Psal. 24.

Psal. 84.

Luc. 21 c.

niam

niam appropinquat redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam, & omnes arbores: cum producant jam ex se fructum, scitis quoniam propè est æstas. Ità & vos cum videritis hæc fieri, scitote, quoniam propè est regnum Dei. Amen dico vobis, quia non præteribit generatio hæc, donec ómnia fiant. Cælum & terra transibunt: verba autem mea non transibunt. **Et dicitur, Credo.**

Psal. 24.

Offertorium. Ad te levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam: neque irideant me inimici mei: etenim univérſi, qui te expectant, non confundentur.

Secreta.

Hæc Sacra nos, Dómine potentí virtute mundatos, ad summum faciant puriores venire principium. Per Dóminum nostrum.

De S. Maria. Secreta.

In mentibus nostris, quæsumus Dómine, veræ fidei Sacramenta confirma: ut qui conceptum de Virgine Deum verum & hominem confitemur; per ejus salutiferæ resurrectionis potentiam, ad æternam mereamur pervenire lætitiā.

Si dicitur ultimò locò, terminatur sic: Per eundem Dóminum.

Contra persecutores Ecclesiæ.

Secreta.

Protege nos, Dómine, tuis mysteriis servientes: ut divinis rebus inhzérentes, & corpore tibi famulemur, & mente. Per Dóminum.

Vel pro Papa. Secreta.

Oblatis, quæsumus Dómine, placare munéribus: & famu-

lum tuum. **N.** quem pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, assiduâ protectione guberna. Per Dóminum nostrum.

Communio. Dóminus dabit benignitatem: & terra nostra dabit fructum suum.

Postcommunio.

Suscipiamus, Dómine, misericórdiam tuam in medio templi tui: ut reparationis nostræ ventura solémnia congruis honoribus præcedamus. Per Dóminum nostrum.

De S. Maria. Postcommunio.

Gratiam tuam, quæsumus Dómine, mentibus nostris infunde: ut qui, Angelo nunciante, Christi Fílii tui incarnationem cognovimus; per passionem ejus & crucem, ad resurrectionis glóriam perducamur. **Si dicatur ultimò locò.** Per eundem Dóminum.

Contra persecutores Ecclesiæ.

Postcommunio.

Quæsumus, Dómine Deus noster: ut, quos divínâ tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subiacere periculis. Per Dóminum nostrum.

Vel pro Papa. Postcommunio.

Hæc nos, quæsumus Dómine, divíni Sacraménti perceptio protegat: & famulum tuum N. quem pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, unâ cum commisso sibi grege salvet semper, & muniat. Per Dóminum.

Dicitur, Benedicamus Dómino. Et sic servatur, quoties non dicitur Gloria in excelsis Deo.

¶ Infra Hebdomadam si dicenda sit Missa de Feria, resumitur Mis-

sa de Dominica præcedenti, nisi propria Missa assignetur.

¶ Cum verò in Adventu, Quadragesima, Quatuor temporibus, vigiliis, & rogationibus dicitur Missa de Festo duplici, vel Semiduplici occurrente, semper fit commemoratio de Feria. Et pro commemoratione Feriarum Adventus, dicitur Oratio Dominicæ præcedentis: nisi sint Quatuor Tempora, in quibus habetur Oratio propria.

DOMINICA II. ADVENTUS.

Statio ad S. Crucem in Jerusalem.
Introitus

R Opulus Sion, ecce Dominus veniet ad salvandas gentes: & auditam faciet Dominus gloriam vocis suæ in lætitia cordis vestri.

Psalmus. Qui regis Israel, intende, qui deducis, velut ovem, Joseph. ✠ Gloria Patri. **Non dicitur,** Gloria in Excelsis.

Oratio.

Excita Domine corda nostra ad præparandas Unigeniti tui vias: ut per ejus adventum, purificatis tibi mentibus servire mereamur. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti DEUS, per omnia. **℟.** Amen.

De sancta Maria. Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ Virginis utero, Verbum tuum, Angelò nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus

tuis; ut qui verè eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur.

Pro Papa. Oratio.

DEUS omnium fideliū Pastor & rector, famulum tuum **N.** quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbò & exemplò, quibus præest, proficere; ut ad vitam, unà cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Dominum nostrum.

Vel contra persecutores Ecclesiæ. **Oratio.** Ecclesiæ tuæ. **ut in Dominica præcedenti. Pag. 2.**

Lectio Epistolæ Beati Pauli
Apóstoli ad Romanos.

Ratres, quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt: ut per patientiam, & consolationem Scripturarum, spem habeamus. Deus autem patientiæ & solatii, det vobis idípsum sapere in alterutrum secundum Jesum Christum: ut unánimes, unò ore honorificetis Deum, & Patrem Domini nostri Jesu Christi. Propter quod suscipite invicem, sicut & Christus suscepit vos in honorem Dei. Dico enim Christum Jesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei, ad confirmandas promissiones patrum: Gentes autem super misericordia honorare Deum, sicut scriptum est: propterea confitebor tibi in Gentibus Domine, & nómīni tuo cantabo. Et iterum dicit: Lætami Gentes cum plebe ejus. Et iterum: Laudate omnes Gentes Dominum: & magnificate eum om-

nes

nes populi. Et rursus Isaias ait: erit radix Jesse, & qui exurget regere Gentes, in eum Gentes sperabunt. Deus autem spei repleat vos omni gaudio & pace incredendo: ut abundetis in spe & virtute Spiritus sancti.

Graduale. Ex Sion species decoris ejus: Deus manifestè veniet. ✠ Congregate illi Sanctos ejus, qui ordinaverunt testamentum ejus super sacrificia. Alleluja, alleluja. ✠ Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus. Alleluja.

Sequentia sancti Evangelii
secundum Matthæum.

In illo tempore: Cum audisset Joannes in vinculis opera Christi, mittens duos de discipulis suis, ait illi: tu es, qui venturus es, an alium expectamus? Et respondens Jesus, ait illis: Euntes renuntiate Joanni quæ audistis, & vidistis. Cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: & beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus, cepit Jesus dicere ad turbas de Joanne: Quid existis in deserto videre? arundinem ventò agitatum? Sed quid existis videre? hominem mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. Sed quid existis videre? Propheta? Etiam dico vobis, & plus quam Prophetam. Hic est enim, de quo scriptum est: Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te.

Credo

Offertorium. Deus tu convertens vivificabis nos, & plebs tua lætabitur in te: ostende nobis Domine misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.

Secreta.

Placare, quæsumus Domine, humilitatis nostræ precibus, & hostiis: & ubi nulla suppetunt suffragia meritòrum, tuis nobis succurre præsidiiis. Per Dominum.

De S. Maria. Secreta.

In mentibus nostris, quæsumus Domine, veræ fidei Sacramenta confirma: ut qui conceptum de Virgine Deum verum & hominem confitemur; per ejus salutiferæ resurrectionis potentiam, ad æternam mereamur pervenire lætitiā.

Pro Papa. Secreta.

Oblatis, quæsumus Domine, placare munèribus: & famulum tuum **N.** quem pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, assiduâ protectione guberna. Per Dominum nostrum.

Vel contra persecutores Ecclesiæ. **Secreta.** Protege nos, Domine. **ut in Dominica præcedenti Pag. 3.**

Communio. Jerusalem surge, & sta in excelsis: & vide jucunditatem, quæ veniet tibi à Deo tuo.

Postcommunio.

Repleti cibo spiritalis alimentariæ, supplices te Domine deprecamur: ut hujus participatione mystèrii, doceas nos terrèna despiciere, & amare cœlestia. Per Dominum nostrum.

De S. Maria. Postcommunio.

Gratiam tuam, quæsumus Domine, mentibus nostris infunde: ut qui, Angelo nuntiante,

Christi Filii tui incarnationem cognovimus; per passionem ejus & crucem, ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Dominum.

Pro Papa. Postcommunio.

Hæc nos, quæsumus Domine, divini Sacramenti perceptio protegat: & famulum tuum **N.** quem pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, unâ cum commissio sibi grege, salvet semper, & muniat. Per Dominum.

Vel contra persecutores Ecclesiæ. Postcommunio. Quæsumus Domine Deus noster. ut in prima Dominica. Pag. 3.

DOMINICA III. ADVENTUS.

Statio ad sanctum Petrum.

Introitus.

Audete in Domino semper: iterum dico gaudete: modestia vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus enim propè est: nihil solliciti sitis, sed in omni oratione petitiones vestræ innotescant apud Deum. *Psalms. Benedixisti Domine terram tuam: avertisti captivitatem Jacob. ✠. Gloria Patri. Non dicitur. Gloria in excelsis.*

Oratio.

Aurem tuam, quæsumus Domine, precibus nostris accommoda: & mentis nostræ tenebras gratiâ tuæ visitationis illustra. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *✠. Amen.*

De S. Maria. Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ Virginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut qui verè eam genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur.

Contra persecutores Ecclesiæ. Oratio.

Ecclésiæ tuæ, quæsumus Domine, preces placatus admitte: ut, destructis adversitatibus & erroribus universis, secûra tibi serviat libertate. Per Dominum nostrum.

Vel pro Papa. Oratio. Deus omnium fideliûm Pastor. ut in secunda Dominica Pag. 4.

Lectio Epistolæ Beati Pauli Apóstoli ad Philippenses.

Fratre, gaudete in Domino semper: iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus enim prope est. Nihil solliciti sitis: sed in omni oratione, & obsecratione, cum gratiarum actione, petitiones vestræ innotescant apud Deum. Et pax Dei, quæ exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras: in Christo Jesu Domino nostro.

Graduale. Qui sedes, Domine, super Chérubim, excita potentiam tuam, & veni. ✠. Qui regis Israël, inténde: qui deducis, velut ovem, Joseph. Allelûja, allelûja. ✠. Excita Domine potentiam tuam, & veni: ut salvos facias nos. Allelûja.

Sequen-

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

In illo tempore: Misérunt Judæi ab Jerosolymis Sacerdotes & Levitas ad Joannem, ut interrogarent eum: Tu quis es? & confessus est, & non negavit: & confessus est: Quia non sum ego Christus. Et interrogaverunt eum. Quid ergo? Elias es tu? & dixit: non sum. Propheta es tu? Et respondit: Non. Dixerunt ergo ei: Quis es, ut responsum demushis, qui misérunt nos? quid dicis de te ipso? Ait: Ego vox clamantis in deserto: Dirigite viam Domini, sicut dixit Isaias Propheta. Et qui missi fuerant, erant ex Phariseis. Et interrogaverunt eum, & dixerunt ei: Quid ergo baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neque Propheta? Respondit eis Joannes, dicens: Ego baptizo in aqua: medius autem vestrum stetit, quem vos nescitis. Ipse est, qui post me venturus est, qui ante me factus est: ejus ego non sum dignus ut solvam ejus corrigiam calceamenti. Hæc in Bethania facta sunt trans Jordânem, ubi erat Joannes baptizans. *Credo.*

Offertorium. Benedixisti Domine terram tuam: avertisti captivitatem Jacob: remisisti iniquitatem plebis tuæ.

Secreta.

Devotionis nostræ tibi, quæsumus Domine, hostia jûgiter immoletur: quæ & sacri peragat instituta mysterii; & salutare tuum in nobis mirabiliter operetur. Per Dominum nostrum.

De S. MARIA. Secreta.

In mentibus nostris; quæsumus Domine, veræ fidei sacramenta confirma: ut qui conceptum de Virgine Deum verum & hominem confitemur; per ejus salutiferæ resurrectionis potentiam, ad æternam mereamur pervenire lætitiâ.

Contra persecutores Ecclesiæ. Secreta.

Protege nos, Domine, tuis mysteriis servientes; ut divinis rebus inharèntes; & corpore tibi famulemur, & mente. Per Dominum nostrum.

Vel pro Papa. Secreta. Oblatis. ut supra in Dominica I. pag. 3.

Communio. Dicite, Pusillanimes confortamini, & nolite timere: ecce Deus noster veniet, & salvabit nos.

Postcommunio.

Imploramus, Domine, clementiam tuam: ut hæc divîna subsidia, à vitiis expiâtos, ad festa ventura nos præparent. Per Dominum.

De S. Maria. Postcommunio.

Gratiam tuam, quæsumus Domine, mentibus nostris infunde: ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui Incarnationem cognovimus; per passionem ejus & crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem.

Contra persecutores Ecclesiæ.

Postcommunio.

Quæsumus Domine Deus noster: ut, quos divîna tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subjacere periculis. Per Dominum nostrum.

Vel

Vel pro Papa. Postcommunio.
Hæc nos, quæsumus. ut in 2. Do-
minica. Pag. 6.

FERIA QUARTA.

Quatuor Temporum Adventus.
Statio ad S. **MARIAM** Majorem.

Introitus.

Rorate cæli desu-
per, & nubes
pluant justum: a-
periatur terra, &
germinet Salva-
torem. **Psalmus.**

Cæli enarrant glóriam Dei: & ope-
ra manuum ejus annuntiat firma-
mentum. **V.** Glória Patri. **Post Ky-**
rie eleison, immediatè dicitur, O-
rémus. Flectamus genua. R. Leváte.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnipotens
Deus: ut redemptionis no-
stræ ventura sollemnitas, & præsen-
tis nobis vitæ subsidia cónferat, &
æternæ beatitudinis præmia largiâ-
tur. Per Dóminum nostrum.

Lectio Isaïæ Prophætæ.

In diæbus illis: Dixit Isaïas Pro-
phæta: Erit in novissimis diæbus
præparatus mons Domus Dómini
in vértice montium, & elevabitur
super colles, & fluent ad eum om-
nes gentes. Et ibunt pópuli mul-
ti, & dicent: Veníte & ascendamus
ad montem Dómini, & ad domum
Dei Jacob, & docébit nos vias su-
as, & ambulabimus in semitis ejus:
quia de Sion exiit lex, & verbum
Dómini de Jérusalem. Et judicâ-
bit gentes, & arguet pópulos mul-
tos: & confabunt gládios suos in
vómeres, & lanceas suas in falcès:

non levabit gens contrà gentem
gládium: nec exercebuntur ultra
ad prælium. Domus Jacob veníte,
& ambulémus in lumine Dómini
Dei nostri.

Graduale. Tóllite portas princi-
pes vestras: & elevámini portæ æ-
ternáles: & introibit Rex glóriæ. **V.**
Quis ascendet in montem Dómini,
& quis stabit in loco sancto ejus? in-
nocens manibus, & mundo corde.

Hic dicitur V. Dóminus vobis-
cum. sinè Flectamus genua.

Oratio.

Festína, quæsumus Dómine, nè
tardáveris: & auxiliium nobis
supernæ virtutis impende; ut Ad-
ventus tui consolationibus suble-
ventur, qui in tua pietate confidunt.
Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

De S. Maria. Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ Vir-
ginis utero, Verbum tuum,
Angelò nuntiante, carnem suscipe-
re voluisti: præsta supplicibus tuis;
ut qui verè eam Genitricem Dei
credimus, ejus apud te intercessi-
onibus adjuvemur.

Pro Papa. Oratio.

DEUS omnium Fidélium Pastor
& rector, famulum tuum **N.**
quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præf-
se voluisti, propitius respice: da ei,
quæsumus, verbò & exemplò, qui-
bus præest, proficere; ut ad vitam,
unà cum grege sibi crédito, pervé-
niat sempiternam. Per Dóminum.

Vel contra persecutores Eccle-
siæ. Oratio. Ecclesiæ tuæ. ut in
Dominica præterita. Pag. 6.

Lectio Isaïæ Prophætæ.

In diæbus illis: Locutus est Dómi-
nus ad Achaz, dicens: Pete tibi
signum

signum à Dómino Deo tuo in pro-
fundum infèrni, sive in excelsum
suprà. Et dixit Achaz: Non petam,
& non tentabo Dóminum. Et di-
xit: Audíte ergo domus David:
Numquid parum vobis est, mole-
stos esse hominibus, quia molesti es-
tis & Deo meo? propter hoc da-
bit Dóminus ipse vobis signum:
Ecce Virgo concipiet, & pariet fi-
lium, & vocabitur nomen ejus E-
manuel. Butyrum & mel comédet,
ut sciat reprobare malum, & elige-
re bonum.

Graduale. Propè est Dóminus
omnibus invocantibus eum, omni-
bus qui invocant eum in veritate.
V. Laudem Dómini loquétur os me-
um: & benedicat omnis caro no-
men sanctum ejus.

Sequéntia sancti Evangelii
secundum Lucam.

In illo tempore: Missus est Ange-
lus Gábriel à Deo in civitatem
Galilææ, cui nomen Názareth ad
Virginem desponsatam viro, cui
nomen erat Joseph, de domo Da-
vid, & nomen Virginis Mariæ. Et
ingressus Angelus ad eam, dixit:
Ave gratiâ plena: Dóminus tecum:
Benedicta tu in mulieribus. Quæ
cùm audisset, turbata est in sermò-
ne ejus, & cogitabat qualis esset is-
ta salutatio. Et ait Angelus ei: Nè
timeas Mariæ; invenisti enim grá-
tiam apud DEum: ecce concipies
in útero, & paries Fílium, & vo-
cabis nomen ejus Jesum. Hic e-
rit magnus, & Fílius Altíssimi vo-
cabitur, & dabit illi Dóminus De-
us sedem David patris ejus: & re-
gnabit in domo Jacob in ætérnum,

& regni ejus non erit finis. Dixit
autem Mariæ ad Angelum: Quó-
modo fiet istud, quóniam virum
non cognosco? Et respondens An-
gelus, dixit ei: Spíritus Sanctus su-
pervéniet in te, & virtus Altíssimi
obumbrabit tibi. Ideoque & quod
nascetur ex te Sanctum, vocabitur
Fílius Dei. Et ecce Elisábeth cog-
nata tua, & ipsa concépit filium in
senectute sua: Et hic mensis sextus
est illi, quæ vocatur stérilis: quia
non erit impossibile apud Deum
omne verbum. Dixit autem Ma-
riæ: Ecce ancilla Dómini, fiat mi-
hi secundum verbum tuum.

Offertorium. Confortámini, &
jam nolite timere: ecce enim De-
us noster retribuet judicium: ipse
veniet, & salvos nos faciet.

Secreta.

Accépta tibi sint, quæsumus Dó-
mine, nostra jejúnia: quæ &
expiando nos tuâ gratiâ dignos ef-
ficient, & ad sempiterna promissa
deducant. Per Dóminum.

De S. Maria. Secreta.

In méntibus nostris, quæsumus
Dómine, veræ fidei sacramenta
confirma: ut qui conceptum de
Virgine Deum verum & hominem
confitemur; per ejus salutíferæ re-
surrectionis potentiam, ad ætér-
nam mereamur pervenire lætítiam.

Pro Papa. Secreta.

Oblátis, quæsumus Dómine, pla-
câre munéribus: & famulum
tuum **N.** quem Pastorem Ecclesiæ
tuæ præfse voluisti, assídua prote-
ctione gubérna. Per Dóminum.

Vel contra persecutores Eccle-
siæ. Secreta. Prótege nos Dómine.
ut in Dominica præterita. Pag. 7.

Communio. Ecce Virgo concipiet, & pariet filium: & vocabitur nomen ejus Emmmanuel.

Postcommunio.

Salutaris tui Domine munere factiati, supplices deprecamur: ut cujus letamur gustu, renovemur effectu. Per Dominum.

De S. Maria. Postcommunio.

Gratiam tuam, quaesumus Domine, mentibus nostris infunde: ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus; per passionem ejus & crucem, ad resurrectionis gloriam perducamur.

Pro Papa. Postcommunio.

Hec nos, quaesumus Domine, divini Sacramenti perceptio protegat: & famulum tuum N. quem pastorem Ecclesiae tuae praesse voluisti, una cum commisso sibi grege salvet semper, & muniat Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus.

Vel contra persecutores Ecclesiae. Postcommunio. Quaesumus Domine Deus noster. ut in Dominica III. Pag. 7.

FERIA SEXTA.

Quatuor Temporum Adventus.

Statio ad SS. duodecim Apostolos.

Innoitus.

Prope es tu Domine, & omnes viae tuae veritas: initio cognovi de testimoniis tuis, quia in aeternum tu es. **Psalmus.** Beati im-

maculati in via: qui ambulant in lege Domini. **Glória.**

Oratio.

Excita, quaesumus Domine, potentiam tuam, & veni; ut hi, qui in tua pietate confidunt, ab omni citius adversitate liberentur. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

De S. Maria. Oratio.

Deus, qui de beatae Mariae Virginis utero, Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: presta supplicibus tuis; ut qui verè eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur.

Contra persecutores Ecclesiae.

Oratio.

Ecclēsiae tuae, quaesumus Domine, preces placatus admitte: ut, destructis adversitatibus & erroribus universis, secūra tibi serviat libertate. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Vel pro Papa. Oratio. Deus omnium. ut in Feria IV. precedenti. Pag. 8.

Lectio Isaiae Prophetae.

Hec dicit Dominus Deus: Egrediatur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet. Et requiescet super eum Spiritus Domini: Spiritus sapientiae, & intellectus, Spiritus consilii, & fortitudinis, Spiritus scientiae, & pietatis; & replebit eum Spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet: sed judicabit in justitia pauperes, & arguet in aequitate pro mansuetis terrae: & percutiet terram virga-

oris

oris sui, & spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit justitia cingulum lumborum ejus: & fides cinctorium renum ejus.

Graduale. Ostende nobis Domine misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis. **Glória.** Benedicti Domine terram tuam: averisti captivitatem Jacob.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

In illo tempore: Exurgens Maria, abiit in montana cum festinatione in civitatem Juda: Et intravit in domum Zachariae, & salutavit Elisabeth. Et factum est, ut audiret salutationem Mariae Elisabeth, exultavit infans in utero ejus: & repleta est Spiritu sancto Elisabeth: Et exclamavit voce magna, & dixit: Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me? Ecce enim, ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. Et beata, quae credidisti, quoniam perficiuntur ea, quae dicta sunt tibi a Domino. Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum: & exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Offertorium. Deus tu convertens vivificabis nos, & plebs tua letabitur in te: ostende nobis Domine misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.

Secreta.

Muneribus nostris, quaesumus Domine, precibusque suscipis: & coelestibus nos munda my-

steriis, & clementer exaudi. Per Dominum nostrum.

De S. Maria. Secreta.

In mentibus nostris, quaesumus Domine, verae fidei sacramenta confirma: ut, qui conceptum de Virgine Deum verum & hominem confitemur; per ejus salutiferæ resurrectionis potentiam, ad aeternam mereamur pervenire letitiam.

Contra persecutores Ecclesiae.

Secreta.

Protege nos, Domine, tuis mysteriis serviētes; ut divinis rebus inherentes, & corpore tibi famulemur, & mente. Per Dominum.

Vel pro Papa. Secreta. Oblatis, quaesumus. ut in Feria IV. Pag. 9.

Communio. Ecce Dominus venit, & omnes Sancti ejus cum eo: & erit in die illa lux magna.

Postcommunio.

Tui nos, Domine, Sacramenti libatio sancta restauret; & a vetustate purgatos, in mysterii salutaris faciat transire consortium. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui.

De S. Maria. Postcommunio.

Gratiam tuam, quaesumus Domine, mentibus nostris infunde: ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus; per passionem ejus & crucem, ad resurrectionis gloriam perducamur.

Contra persecutores Ecclesiae.

Postcommunio.

Quaesumus Domine Deus noster: ut, quos divina tribuis participatione gaudere, humanis

B 2

non

non finas subiacere periculis. Per
Dñm nostrum Jsum.

Vel pro Papa. Postcommunio.
Hæc nos. ut in Feria IV. Pag. 10.

SABBATO.

Quatuor Temporum Adventus.

Statio ad S. Petrum.

Introitus.

Veni, & ostende
nobis faciem
tuam Dñmine,
qui sedes super
Chérubim: &
salvi érimus.

Psalmus. Qui regis Israël, intende:
qui dedúcis velut ovem, Joseph.
✠. Glória Patri.

Post Kyrie eléison, dicitur Ore-
mus. Flectamus genua. ✠. Le-
vâte.

Oratio.

DEUS, qui conspicias, quia ex
nostra pravitâte affligimur:
concede propitius; ut ex tua visi-
tatione consolémur. Qui vivis &
regnas cum Deo Patre.

Lectio Isaïæ Prophætæ.

IN diebus illis: Clamabunt ad
Dñm à facie tribulantis: &
mittet eis salvatorem & propugna-
torem, qui liberet eos. Et cogno-
scetur Dñmus ab Ægypto, & co-
gnoscent Ægyptii Dñm in die
illa: & colent eum in hóstiis, & in
muneribus: & vota vovebunt Dñ-
mino, & solvent. Et percúti-
et Dñmus Ægyptum plagâ, & sanâ-
bit eam: & revertentur ad Dñm-
num, & placabitur eis, & sanabit
eos Dñmus Deus noster.

Graduale. A summo cælo egressus
ejus: & occursus ejus usque ad
summum ejus. ✠. Cæli enarrant
glóriam Dei: & opera manuum e-
jus annúntiat firmamentum. Ore-
mus. Flectamus genua. ✠. Levâte.

Oratio.

Concede quæsumus omni-
potens Deus: ut qui sub peccati
jugo, ex vetusta servitute deprimi-
mur; expectatâ unigeniti Filii tui
novâ nativitate liberémur. Qui
tecum vivit & regnat.

Lectio Isaïæ Prophætæ.

Hæc dicit Dñmus: Lætabi-
tur deserta & invia: & exul-
tabit solitudo, & florebit quasi lí-
lium. Germinans germinabit, &
exultabit lætabunda & laudans:
glória Libani data est ei: decor
Carméli, & Saron, ipsi videbunt
glóriam Dñmini, & decorem Dei
nostri. Confortate manus dissolu-
tas, & genua debília roborate. Di-
cite pusillánimis: Confortamini, &
nolite timere: ecce Deus vester
ultionem adducet retributionis:
Deus ipse veniet, & salvabit vos.
Tunc aperiéntur oculi cæcorum,
& aures surdorum patébunt. Tunc
sallet sicut cervus, claudus; & a-
perta erit lingua mutorum; quia
scissæ sunt in deserto aquæ, & tor-
réntes in solitudine. Et quæ erat
arida, erit in stagnum, & sitiens in
fontes aquarum. Ait Dñmus om-
nípotens.

Graduale. In sole posuit taber-
naculum suum: & ipse tanquam
sponsus procedens de thalamo suo.
✠. A summo cælo egressus ejus, &
occursus ejus usque ad summum
ejus.

ejus. Orems. Flectamus genua.
✠. Levâte.

Oratio.

Indignos nos, quæsumus Dñmi-
ne, famulos tuos, quos actionis
propriæ culpa contristat, unigeni-
ti Filii tui adventu lætifica. Qui te-
cum vivit & regnat.

Lectio Isaïæ Prophætæ.

Hæc dicit Dñmus: Super
montem excelsum ascende tu,
qui evangelizas Sion: exalta in
fortitudine vocem tuam, qui evan-
gelizas Jerusalem: exalta, noli ti-
mere. Dic civitatibus Juda: Ecce
Deus vester: ecce Dñmus Deus
in fortitudine veniet, & brachium
ejus dominabitur; ecce merces e-
jus cum eo, & opus illius coram il-
lo. Sicut pastor gregem suum pa-
scet: in brachio suo congregabit
agnos, & in sinu suo levabit, Dñ-
mus Deus noster.

Graduale. Dñmine Deus virtú-
tum converte nos: & ostende fa-
ciem tuam, & salvi érimus. ✠. Ex-
cita Dñmine potentiam tuam, & ve-
ni: ut salvos facias nos. Orems.
Flectamus genua. ✠. Levâte.

Oratio.

Presta quæsumus omnipotens
Deus: ut Filii tui ventura so-
lémnitas, & præsentis nobis vitæ
remédia conferat, & præmia ætér-
na concedat. Per eundem Dñmi-
num nostrum.

Lectio Isaïæ Prophætæ.

Hæc dicit Dñmus Christo
meo Cyro, cujus apprehendi
dexteram, ut subiciam ante faciem
ejus Gentes, & dorsa Regum ver-
tam, & apériam coram eo januas,

& portæ non cludentur. Ego an-
te te ibo: & gloriófos terræ lū-
miliabo: portas æreas conteram,
& vestes ferreos confringam. Et
dabo tibi thesauros absconditos,
& arcana secretorum: ut scias, quia
ego Dñmus, qui voco nomen tu-
um, Deus Israël. Propter servum
meum Jacob, & Israël electum me-
um, & vocavi te nomine tuo: af-
similavi te, & non cognovisti me.
Ego Dñmus, & non est ampliùs:
extra me non est Deus: accinxi
te, & non cognovisti me: Ut sciant
hi, qui ab ortu solis, & qui ab oc-
cidente, quoniam absque me non
est. Ego Dñmus, & non est al-
ter, formans lucem, & creans té-
nebras, faciens pacem, & creans
malum: ego Dñmus faciens om-
nia hæc. Rorate cæli desuper, &
nubes pluant justum: aperiatur
terra, & germinet Salvatorem: &
justitia oriatur simul: ego Dñmi-
nus creavi eum.

Graduale. Excita Dñmine po-
tentiam tuam, & veni, ut salvos fa-
cias nos. ✠. Qui regis Israël, in-
tende: qui dedúcis, velut ovem,
Joseph: qui sedes super Chérubim,
appare coram Ephraim, Benjamin,
& Manasse. Orems. Flectamus
genua. ✠. Levâte.

Oratio.

Preces pópuli tui, quæsumus
Dñmine, clementer exaudi: ut
qui justè pro peccatis nostris affli-
gimur, pietatis tuæ visitatione con-
solémur. Qui vivis & regnas.

Lectio Daniélis Prophætæ.

IN diebus illis: Angelus Dñmini
descendit cum Azaria, & sociis

ejus, in fornacem: & excussit flammam ignis de fornace, & fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem. Flamma autem effundebatur super fornacem cubitis quadraginta novem: & erupit, & incendit quos reperit juxta fornacem de Chaldaeis ministros regis, qui eam incendebant. Et non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit, nec quidquam molestiae intulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudabant, & glorificabant, & benediciebant Deum in fornace, dicentes: *Hic non respondetur Deo gratias.*

Hymnus.

Benedictus es Domine Deus patrum nostrorum. Et laudabilis & gloriosus in saecula.

Et benedictum nomen gloriae tuae, quod est sanctum. Et laudabile & gloriosum in saecula.

Benedictus es in templo sancto gloriae tuae. Et laudabilis & gloriosus in saecula.

Benedictus es super thronum sanctum regni tui. Et laudabilis & gloriosus in saecula.

Benedictus es super sceptrum divinitatis tuae. Et laudabilis & gloriosus in saecula.

Benedictus es qui sedes super Cherubim, intuens abyssos. Et laudabilis & gloriosus in saecula.

Benedictus es qui ambulas super pennas ventorum, & super undas maris. Et laudabilis & gloriosus in saecula.

Benedicant te omnes angeli & Sancti tui. Et laudent te, & glorificent in saecula.

Benedicant te caeli, terra, mare,

& omnia quae in eis sunt. Et laudent te, & glorificent in saecula.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Et laudabili & glorioso in saecula.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in saecula saeculorum, Amen. Et laudabili & glorioso in saecula.

Benedictus es Domine Deus patrum nostrorum. Et laudabilis & gloriosus in saecula. *Hic dicitur Dominus vobiscum, sine Flectamus genua.*

Oratio.

DEUS, qui tribus pueris mitigasti flammam ignium: concede propitius; ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiatorum. Per Dominum nostrum.

De S. Maria. Oratio.

DEUS, qui de beatae Mariae Virginis utero, Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: presta supplicibus tuis; ut, qui verè eam genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur.

Pro Papa. Oratio.

DEUS omnium fidelium pastor & rector, famulum tuum N. quem pastorem Ecclesiae tuae praesse voluisti, propitius respice: da ei, quaesumus, verbò & exemplo, quibus praest, proficere; ut ad vitam, unà cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Dominum nostrum.

Vel contra persecutores Ecclesiae. Oratio. Ecclesiae tuae. ut in Feria VI. Pag. 10.

Lectio

Lectio Epistolae beati Pauli Apostoli ad Thessalonicenses.

Fratres, rogamus vos per adventum Domini nostri Jesu Christi, & nostrae congregationis in ipsum; ut non citò moveamini à vestro sensu, neque terreamini, neque per spiritum, neque per sermonem, neque per epistolam, tanquam per nos missam, quasi instet dies Domini. Nè quis vos seducat ullò modò: quoniam, nisi venerit discessio primum, & revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis, qui adversatur, & extollitur supra omne quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita ut in templo Dei sedeat, ostendens se tanquam sit Deus. Non retinetis, quod cum adhuc essem apud vos, hæc dicebam vobis? Et nunc quid detineat, scitis, ut reveletur in suo tempore. Nam mysterium jam operatur iniquitatis: tantum ut qui tenet nunc, teneat, donec de medio fiat. Et tunc revelabitur ille iniquus, quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui, & destruet illustratione adventus sui.

Tractus. Qui regis Israël, intende: qui deducis, velut ovem, Joseph. *Ps.* Qui sedes super Cherubim, appare coram Ephraim, Benjamin, & Manasse. *Ps.* Excita Domine potentiam tuam, & veni, ut salvos facias nos.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Annò quintodécimò impèrii Tiberii Caesaris, procurante Póntio Piláto Judæam, tetrarcha autem Galilææ Heròde, Philippo

autem fratre ejus tetrarcha Ituræ, & Trachonítidis regiónis, & Lyfania Abilinae tetrarcha, sub principibus sacerdotum Anna & Cáipha: factum est verbum Domini super Joannem, Zachariæ filium in deserto. Et venit in omnem regionem Jordánis, prædicans baptisimum poenitentiae in remissionem peccatorum; sicut scriptum est in libro sermonum Isaia Propheta: Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini: rectas facite semitas ejus: omnis vallis implebitur: & omnis mons, & collis humiliabitur: & erunt prava in directa, & aspera in vias planas. Et videbit omnis caro salutare Dei.

Offertorium. Exulta satis filia Sion, prædica filia Jerusalem: ecce Rex tuus venit tibi sanctus, & salvator.

Secreta.

Sacrificiis presentibus, quaesumus Domine, placatus intende: ut & devotioni nostrae proficiant, & saluti. Per Dominum.

De S. Maria. Secreta.

In mentibus nostris, quaesumus Domine, verae fidei sacramenta confirma: ut qui conceptum de Virgine Deum verum & hominem confitemur; per ejus salutiferæ resurrectionis potentiam, ad æternam mereamur pervenire lætitiā.

Pro Papa. Secreta.

Oblatis, quaesumus Domine, placare munèribus: & famulum tuum N. quem pastorem Ecclesiae tuae praesse voluisti, assidua protectione guberna. Per Dominum.

Vel contra persecutores Ecclesiae. Secreta. Pròtege nos Domine. ut in Feria VI. Pag. 11.

Com-

Psal.
18.

Communio. Exultavit ut gigas ad currendam viam; à summo cælo egressio ejus, & occursus ejus usque ad summum ejus.

Postcommunio.

Quæsumus Dómine Deus noster: ut sacro-sáncta mystéria, quæ pro reparatiónis nostræ munimine contulisti; & præsens nobis remédium esse facias, & futurum. Per Dóminum.

De S. Maria. Postcommunio.

Gratiam tuam, quæsumus Dómine, méntibus nostris infunde: ut qui, Angelò nuntiante, Christi Filii tui Incarnatióem cognóvimus; per passióem ejus & crucem, ad resurrectiós glóriam perducámur.

Pro Papa. Postcommunio.

Hæc nos, quæsumus Dómine, divini sacraménti percéptio protégat: & famulum tuum N. quem pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, unà cum commissio sibi grege salvet semper, & muniat. Per Dóminum.

Vel contra persecutores Ecclesiæ. Postcommunio. Quæsumus Domine Deus noster. ut in Feria VI. Pag. II.

DOMINICA IV. ADVENTUS.

Statio ad SS. duodecim Apostolos.

Introitus.

Isaie
45.

Oráte cæli desuper, & nubes pluant justum: aperiátur terra, & germinet Salvatorem. **Psalms.**

Cæli enarrant glóriam Dei: & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum. **Glória Patri.**

Oratio.

EXcita, quæsumus Dómine, potentiam tuam, & veni: & magnâ nobis virtute succurre; ut per auxilium grátia tuæ, quod nostra peccata præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis & regnas cum Deo.

De S. Maria. Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ virginis útero, Verbum tuum, Angelò nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut, qui verè eam Genitricem Dei crédimus, ejus apud te intercessiósibus adjuvémur.

Contra persecutores Ecclesiæ.

Oratio.

Ecclésiæ tuæ, quæsumus Dómine, preces placatus admítte: ut, destructis adversitatibus & erroribus univérsis, secúra tibi sérviat libertâte. Per Dóminum nostrum Jesum.

Vel pro Papa. Oratio. Deus omnium fidelium. ut in Sabbato. Pag. 14.

Lectio Epístolæ beati Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Fratres. Sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inventiatur. Mihi autem pro mínimo est, ut à vobis júdicer, aut ab humano die: sed neque mēspum júdico. Nihil enim mihi cóncius sum: sed

non

tutis Dei: Dómine Jesu, accipe spiritum meum, & nè statuas illis hoc peccátum.

Postcommunio.

Auxiliéntur nobis, Dómine, sumpta mystéria: & intercedente beátò Stéphano mártire tuò, sempiterna protectiósne confirment. Per Dóminum nostrum.

De Nativitate. Postcommunio.

Præsta quæsumus omnipotens Deus: ut natus hódie Salvátor mundi, sicut divínæ nobis generatiónis est auctor; ita & immortalitátis sit ipse largitor. Qui tecum vivit & regnat.

IN FESTO

S. Joannis Apostoli & Evangelistæ

Statio ad S. Mariam Majorem.

Introitus.

Eccl.
1. a.

In médio Ecclesiæ aperuit os ejus: & implevit eum Dominus spiritu sapiéntiæ, & intellectus: stolam glóriæ induit eum. **Psalms.** Bonum est confitèri Dómino: & psállere nómini tuo Altíssime. **Glória Patri.**

Oratio.

Ecclésiám tuam, Dómine, benígnus illustra: ut beati Joánnis Apóstoli tui & Evangelistæ illuminata doctrínis, ad dona perveniat sempiterna. Per Dóminum.

De Nativitate. Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas libe-

ret; quos sub peccati jugo vetústa servitus tenet.

De S. Stephano. Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebrámus, qui novit etiam pro persecutóribus exorare Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Lectio libri Sapiéntiæ.

Qui timet Deum, faciet bona: & qui contémens est justitiæ, apprehéndet illam, & obviábit illi quasi mater honorificata. Cibabit illum pane vitæ & intellectus, & aqua sapiéntiæ salutáris potábit illum, & firmábitur in illo, & non flectétur: & continébit illum, & non confundétur: & exaltábit illum apud próximos suos, & in médio Ecclesiæ aperiet os ejus, & adimplébit illum spiritu sapiéntiæ, & intellectus, & stolá glóriæ vestiet illum. Jucunditatem, & exultatióem thesaurizábit super illum, & nómine æternò hæreditábit illum, Dóminus Deus noster.

Graduale. Exiit sermo inter fratres, quòd discipulus ille non móritur: & non dixit Jesus, non móritur. **Sed sic eum volo manere, donec véniam: tu me sequare. Alleluja, alleluja.** **Hic est discipulus illé, qui testimónium pérhibet de his: & scimus quia verum est testimónium ejus. Alleluja.**

Sequéntia sancti Evangelii secundum Joánnem.

In illo tempore: Dixit Jesus Petró: Séquere me. Convérsus Petrus:

D 2

trus:

trus vidit illum discipulum, quem diligebat Jesus, sequentem, qui & recubuit in cena super pectus ejus, & dixit: Domine, quis est qui tradet te? Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Jesu: Domine, hic autem quid? Dicit ei Jesus: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te? Tu me sequere. Exiit ergo sermo iste inter fratres, quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei Jesus: non moritur; sed: sic eum volo manere donec veniam, quid ad te? Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc, & scimus, quia verum est testimonium ejus. **Credo.**

Offertorium. Justus ut palma florēbit: sicut cedrus, quæ in Libano est, multiplicabitur.

Secreta.

Suscipe Domine mūnera, quæ in ejus tibi solemnitate deferimus: cujus nos confidimus patrocinio liberari. Per Dominum.

De Nativitate. Secreta.

Oblata Domine mūnera, novæ Unigeniti tui nativitate sanctifica: nosque à peccatorum nostrorum maculis emūnda.

De S. Stephano. Secreta.

Suscipe Domine mūnera, pro tuorum commemoratione Sanctorum: ut sicut illos passio gloriosos effecit, ita nos devotio reddat innocuos. Per Dominum.

Præfatio, & Communicantes, de Nativitate.

Communio. Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non moritur: & non dixit Jesus, Non

moritur; sed: Sic eum volo manere, donec veniam.

Postcommunio.

Refecti cibo potuque cælesti, Deus noster, te supplices deprecamur: ut in cujus hæc commemoratione percipimus, ejus muniamur & precibus. Per Dominum nostrum.

De Nativitate. Postcommunio.

Praesta quæsumus omnipotens Deus: ut natus hodie Salvator mundi, sicut divinæ nobis generationis est auctor; ita & immortalitatis sit ipse largitor.

De S. Stephano. Postcommunio.

Auxilientur nobis, Domine, sumpta mystéria: & intercedente beato Stephano martyre tuo, sempiternâ protectione confirment. Per Dominum nostrum.

IN FESTO

Sanctorum Innocentum.

Statio ad S. Paulum.

Introitus.

EX ore infantium, Deus, & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos. **Psalms.** Domine Dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in universa terra! **V.** Gloria Patri. **Non dicitur Gloria in excelsis, nec Alleluja, nec Ite missa est, nisi hoc festum venerit in die Dominica: sed in Octava semper dicuntur.**

Oratio.

DEUS, cujus hodiernâ die præconium Innocentes martyres

non

non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiolorum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vitæ fateatur. Per Dominum nostrum.

De Nativitate. Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet; quos sub peccati jugo verusta servitus tenet.

De S. Stephano. Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebramus, qui novit etiam pro persecutoribus exorare Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

De S. Joanne. Oratio.

Ecclēsiā tuam, Domine, benignus illustra: ut beati Joannis Apostoli tui & Evangelistæ illuminata doctrinis, ad dona perveniat sempiterna. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

In diebus illis: Vidi supra montem Sion Agnum stantem, & cum eo centum quadraginta quatuor millia habentes nomen ejus, & nomen Patris ejus scriptum in frontibus suis. Et audivi vocem de celo, tanquam vocem aquarum multarum, & tanquam vocem tonitruui magni: & vocem, quam audivi, sicut citharedorum citharizantium in citharis suis. Et cantabant quasi canticum novum ante sedem, & ante quatuor animalia, & seniores: Et nemo poterat dice-

re canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia, qui empti sunt de terra. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt. Hi sequuntur Agnum quocunque ierit. Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo, & Agno, & in ore eorum non est inventum mendacium: sine macula enim sunt ante thronum Dei.

Graduale. Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium. **V.** Laqueus contritus est, & nos liberati sumus: adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit celum & terram. **Alleluja, alleluja.** **V.** Laudate pueri Dominum, laudate nomen Domini. **Alleluja.**

Tractus subscriptus semper dicitur, prætermisso Alleluja. & V. sequente, nisi hoc festum venerit in Dominica. In Octava verò nunquam dicitur.

Tractus. Effuderunt sanguinem Sanctorum, velut aquam in circuitu Jerusalem. **V.** Et non erat qui sepeliret. **V.** Vindica Domine sanguinem Sanctorum tuorum, qui effusus est super terram.

Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.

In illo tempore: Angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens: Surge, & accipe puerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim, ut Herodes querat puerum ad perdendum eum. Qui confurgetis, accipit puerum, & matrem ejus nocte, & secēssit in Ægyptum: & erat ibi usque ad

D 3

obitum

obitum Herôdis: ut adimpleretur quod dictum est à Dômino per Prophêtam dicentem: Ex Ægypto vocavi filium meum. Tunc Herôdes videns quoniam illûsus esset à Magis, iratus est valde: & mittens occidit omnes pûeros, qui erant in Bêthlehem, & in omnibus finibus ejus, à bimátu & infra, secundum tempus quod exquisierat à Magis. Tunc adimplêtum est, quod dictum est per Jeremiâm Prophêtam dicentem: Vox in Rama audita est, ploratus & ululatus multus: Rachel plorans filios suos, & nóluit consolári, quia non sunt. (credo.

Offertorium. Anima nostra, sicut passer, erépta est de láqueo venántium: láqueus contritus est, & nos liberáti sumus.

Secreta.

Sanctôrum tuorum, Dómine, nobis pia non desit oratio: quæ & mûnera nostra concíliet, & tuam nobis indulgéntiam semper obtíneat. Per Dóminum.

De Nativitate. Secreta.

Oblâta Dómine mûnera, novâ Unigéniti tui nativitate sanctifica: nôsque à peccatorum nostrorum máculis emûnda.

De S. Stephano. Secreta.

Suscipe Dómine mûnera, pro tuorum commemoratiône Sanctôrum: ut sicut illos pássio gloriófos effécit, itâ nos devótio reddat innócuos.

De S. Joanne. Secreta.

Suscipe Dómine mûnera, quæ in ejus tibi solemnitate deférimus: cujus nos confidimus patrocínio liberári. Per Dóminum.

Communio. Vox in Rama audita est, ploratus & ululatus: Rachel plorans filios suos, & nóluit consolári, quia non sunt.

Postcommunio.

Votiva Dómine, dona percépimus: quæ Sanctôrum nobis précibus, & præsentis quæsumus vitæ, páriter & æternæ trîbue conferre subsidium. Per Dóminum.

De Nativitate. Postcommunio.

Præsta quæsumus, omnipotens Deus: ut natus hódie Salvátor mundi, sicut divinæ nobis generatiônis est auctor; itâ & immortalitatis sit ipse largitor.

De S. Stephano. Postcommunio.

Auxiliéntur nobis, Dómine, sumpta mystéria: & intercedente beátô Stéphano mártire tuô, sempiternâ protectiône confirmet.

De S. Joanne. Postcommunio.

Refecti cibo potúque cælesti, Deus noster, te supplices deprecámur: ut in cujus hæc commemoratione percépimus, ejus muniamur & précibus. Per Dóminum.

Si festum sancti Thomæ venerit in Dominica, transfertur in sequentem diem.

IN FESTO

S. Thomæ Episcopi & Martyris.

Introitus.

Gaudemus omnes in Dómino, diem festum celebrâtes sub honore beati Thomæ Mártiris: de cujus passióne gaudent Angeli,

de Dominica, cum commemoratione aliarum Octavarum: & festum S. Thomæ transfertur in secundam Periam.

Si verò post festum S. Thomæ fuerit Sabbatum, ipsâ die Sabbati dicitur Missa de Octava Nativitatis, cum commemoratione aliarum Octavarum: & in die S. Silvestri fit Officium de eo cum commemoratione Dominicæ. Et Octavarum.

DOMINICA

Infra Octavam Nativitatis Domini.

Introitus.

Dum médium silentium tenerent omnia, & nox in suo cursu médium iter haberet, omnipotens sermo tuus Dómine, de cælis à regalibus sedibus venit. **Psalms.**

Dominus regnavit, decorem indutus est: indutus est Dóminus fortitudinem, & præcinxit se. **Glória Patri.**

Oratio.

Omnipotens sempiternæ Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilecti Filii tui, mereámur bonis opéribus abundâre. Qui tecum vivit.

De Nativitate. Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet; quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet.

De S. Stephano. Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitari quod cólimus, ut dis-

camus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebrâmus, qui novit etiam pro persecutoribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

De S. Joanne. Oratio.

Ecclésiâ tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beati Joánnis Apóstoli tui & Evangelistæ illuminata doctrinis, ad donâ perveniat sempiterna.

De SS. Innocentibus. Oratio.

Deus, cujus hodiernâ die præcónium Innocentes mártires non loquendo, sed moriendo confessi sunt: omnia in nobis vitiôrum mala mortifica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateatur. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ Beati Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Frâtres, Quantô tempore hæres parvulus est, nihil differt à servo, cum sit dóminus omnium: sed sub tutoribus & actóribus est, usque ad præfinitum tempus à patre: itâ & nos cum essemus parvuli, sub elementis mundi erâmus serviéntes. At ubi venit plenitúdo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptiônem filiôrum reciperemus. Quoniam autem estis filii, misit Deus Spíritum Filii sui in corda vestra, clamântem: Abba, pater. Itaque jam non est servus, sed filius: quod si filius; & hæres per Deum.

Graduale. Speciosus formâ præ filiis hóminum: diffusa est grátia

E

in

in lábiis tuis. *Ps.* Eructávit cor meum verbum bonum, dico ego ópera mea Regi; lingua mea cálamus scribæ velociter scribéntis. *Al.* lelúja, allelúja. *Ps.* Dóminus regnâvit; decórem induit; induit Dóminus fortitúdinem, & præcínxit se virtúte. Allelúja.

Sequentia sancti Evangelii
secundum Lucam.

Luc. **I**N illo témpore: Erat Joseph, & *2. c.* **M**aria mater Jesu, mirántes super his, quæ dicebántur de illo. Et benedixit illis Simeon, & dixit ad Mariam matrem ejus: Ecce pósitus, est hic in ruínam, & in resurrectiõnem multórum in Israël: & in signum, cui contradicétur: & tuam ipsíus ánimam pertransibit gládius, ut reveléntur ex multis córdibus cogitatiões. Et erat Anna prophetíssa, filia Phánuel, de tribu Aser: hæc procésserat in diébus multis, & víxerat cum viro suo annis septem à virginitate sua. Et hæc vídua usque ad annos octoginta quátuor: quæ non discedébat de templo, jejuniis & obsecrationibus sérvians nocte ac die. Et hæc, ipsa horâ superveniens, confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus, qui expectábant redemptiõnem Israël. Et ut perfecérunt ómnia secundum legem Dómini, reversi sunt in Galilæam in civitatem suam Nazareth. Puer autem crescebat, & confortabátur, plenus sapiéntiâ: & grátia Dei erat in illo. *Ps.* **C**redo.

Ps. **O**ffertorium. Deus firmávit orbem terræ, qui non commovébatur: paráta sedes tua Deus ex tunc, à sæculo tu es.

Secreta.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut óculis tuæ majestátis munus oblátum, & grátiam nobis piæ devotiõnis obtíneat, & effectum beatæ perennitátis acquírat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

De Nativitate. Secreta.

Obláta Dómine múnera, novâ Unigéniti tui nativitate sanctifica: nósque à peccatórum nostrórum máculis emúnda.

De S. Stephano. Secreta.

Suscipe Dómine múnera pro tuórum commemoratiõe Sanctórum: ut sicut illos pássio gloriófos effécit: ita nos devotio reddat innócuos.

De S. Joanne. Secreta.

Suscipe Dómine múnera, quæ in ejus tibi solemnitáte deférimus, cujus nos confidimus patrocinio liberári.

De SS. Innocentibus. Secreta.

Sanctórum tuórum, Dómine, nobis pia non desit oratio: quæ & múnera nostra concíliet, & tuam nobis indulgéntiam semper obtíneat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Communio. Tolle púerum, & matrem ejus, & vade in terram Israël: defúnci sunt enim, qui quærebant ánimam púeri. *Mart.*

Postcommunio.

Per hujus Dómine operatiõnem mystérii, & vítia nostra purgéntur, & iusta desidéria compleántur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

De

De Nativitate. Postcommunio.

Presta quæsumus omnipotens Deus: ut natus hódie Salvator mundi, sicut divínæ nobis generatiõnis est auctor; ita & immortalitátis sit ipse largitor.

De S. Stephano. Postcommunio.

Auxiliéntur nobis, Dómine, sumpta mystéria: & intercedente beátô Stéphano mártire tuó, sempiternâ protectiõe confirmet.

De S. Joanne. Postcommunio.

Refécit cibó potúque cælésti, Deus noster, te supplices deprecámur: ut in cujus hæc commemoratiõe percépimus, ejus muniamur & precibus.

De SS. Innocentibus. Postcommunio.

Votiva, Dómine, dona percépimus: quæ Sanctórum nobis precibus, & præsentis quæsumus vitæ, páriter & æternæ tribue conférre subdium. Per Dóminum.

MISSA

De Octava Nativitatis Domini.

Introitus.

Isaie. **P**uer natus est nobis, & Filius datus est nobis: cujus impérium super humerum ejus: & vocábitur nomen ejus, magni consilii Angelus. *Ps.* **P**salmus. Cantáte Dómino canticum novum: quia mirabilia fecit. *Ps.* Glória Patri.

Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti

tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccáti iugo vetusta sérvitus tenet. Per eundem Dóminum.

De S. Stephano. Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebrámus, qui novit etiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

De S. Joanne. Oratio.

Ecclésiám tuam Dómine, benígnus illústra: ut B. Joánnis Apóstoli tui & Evangelistæ illumináta doctrínis, ad dona perveniat sempiterna.

De SS. Innocentibus. Oratio.

Deus, cujus hodiernâ die præcónium Innocéntes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, etiam moribus vita fateátur. Per Dóminum.

Lectio Epistolæ beati Pauli
Apóstoli ad Titum.

Charíssime; Appáruit benígnitas & humanitas Salvatóris nostri Dei: non ex opéribus justitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum suam misericórdiam salvos nos fecit, per lavácrum regeneratiõnis & renovatiõnis Spíritus Sancti, quem effudit in nos abundè per Jesum Christum Salvátorem nostrum: ut justificáti gratiâ ipsíus, hæredes simus secundum spem vitæ æternæ: in Christo Jesu Dómino nostro.

Graduale. Vidérunt omnes fines

E e 2

terræ

terræ salutâre Dei nostri: jubilâre Deo omnis terra. **V.** Notum fecit Dóminus salutâre suum: ante conspéctum géntium revelâvit justitiam suam. **Allelúja, allelúja. V.** Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte gentes, & adorâre Dóminum: quia hódie descendit lux magna super terram. **Allelúja.**

Sequéntia sancti Evangelii
secundum Lucam.

In illo témpore: Pastores loquebántur ad invicem: Transéamus usque Bethlehem, & videamus hoc verbum, quod factum est, quod Dóminus ostendit nobis. Et venerunt festinantes: & invenérunt Mariam & Joseph, & infântem positum in præsépio. Vidéntes autem cognovérunt de verbo, quod dictum erat illis de púero hoc. Et omnes qui audierunt, miráti sunt: & de his, quæ dicta erant à pastóribus ad ipsos. María autem conservábat ómnia verba hæc, confitens in corde suo. Et reversi sunt pastóres glorificántes & laudántes Deum, in ómnibus quæ audierant, & viderant, sicut dictum est ad illos. **Credo.**

Offertorium. Tui sunt cæli, & tua est terra: orbem terrarum, & plenitudinem ejus tu fundásti: justitia & judícium præparátio sedis tuæ.

Secreta.

Oblâta Dómine múnera, novâ Unigéniti tui nativité sanctifica: nósque à peccatórum nostrórum máculis emúnda. Per eundem Dóminum nostrum Jesum Christum.

De S. Stephano. Secreta.

Suscipe Dómine múnera, pro tuórum commemoratióne Sanctórum: ut sicut illos pássio gloriósa effécit, ita nos devótio reddat innócuos.

De S. Joanne. Secreta.

Suscipe Dómine múnera, quæ in ejus tibi solemnitâte deferimus: cujus nos confidimus patrocinió liberári.

De SS. Innocentibus. Secreta.

Sanctórum tuórum, Dómine, nobis pia non desit orátio: quæ & múnera nostra concíliet, & tuam nobis indulgéntiam semper obtineat. Per Dóminum.

Communio. Vidérunt omnes fines terræ salutâre Dei nostri.

Postcommunio.

Presta quæsumus omnipotens Deus: ut natus hódie Salvátor mundi, sicut divínæ nobis generatiónis est auctor; irâ & immortalitatis sit ipse largitor. Qui tecum vivit & regnat.

De S. Stephano. Postcommunio.

Auxiliéntur nobis, Dómine sumpta mystéria: & intercedente beátô Stéphanô mártire tuó, sempitérnâ protectiône confirmet.

De S. Joanne. Postcommunio.

Refécit cibó potúque cælésti, Deus noster, te supplices deprecámur: ut in cujus hæc commemoratióne percépimus, ejus muniámur & précibus.

De SS. Innocentibus. Postcommunio.

Votiva Dómine, dona percépimus: quæ Sanctórum nobis

précibus,

De S. Joanne. Oratio.

Ecclésiâ tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui & Evangelistæ illuminâta doctrínis, ad dona perveniat sempitérna.

De SS. Innocentibus. Oratio.

Deus, cujus hodiérnâ die præcónium Innocéntes mártires non loquendo, sed moriendo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur, étiam moribus vita fateâtur. Per Dóminum.

Lectio Epístolæ Beáti Pauli
Apóstoli ad Timótheum.

Charíssime, Testificor coram Deo, & Christo Jesu, qui judicatúrus est vivos, & mórtuos, per advéntum ipsius, & regnum ejus: prædica verbum, insta opportunè, importunè: argue, óbsecra, increpa in omni paciéntia, & doctrína. Erit enim tempus, cum sanam doctrínâ non sustinebunt, sed ad sua desidéria coacervábunt sibi magistros, pruriéntes auribus: & à veritate quidem auditum avértent; ad fábulas autem converténtur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra, opus fac evangelistæ, ministérium tuum imple. Sóbrius esto. Ego enim jam delibor, & tempus resolutiônis meæ instat. Bonum certâmen certâvi, cursum consummâvi, fidem servâvi. In reliquo repósita est mihi corôna justitiæ, quam redet mihi Dóminus in illa die justus Judex: non solum autem mihi, sed & iis, qui diligunt advéntum ejus.

précibus, & præsentis quæsumus vitæ, páriter & æternæ tribue conferre subsidium. Per Dóminum.

Si festum S. Silvestri venerit in Dominica, dicitur Missa de eo, cum commemoratione Dominicæ, & Octavarum.

IN FESTO

S. Silvestri Papæ & Confessoris.

Introitus.

Sacerdotes tui, Dómine, induant justitiam, & Sancti tui exultent: propter David servum tuum non avertas faciém Christi tui. **Psalmus.** Memento Dómine David, & omnis mansuetudinis ejus. **V.** Glória Patri.

Oratio.

Da quæsumus omnipotens Deus: ut beáti Silvestri Confessoris tui atque Pontificis veneranda solémnitas, & devotióne nobis áugeat, & salútem. Per Dóminum.

De Nativitate. Oratio.

Concède quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet; quos sub peccáti iugo vetústa servitus tenet.

De S. Stephano. Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitari quod colimus, ut discamus & inimicos diligere: quia ejus natalitia celebrâmus, qui novit etiam pro persecutóribus exorâre Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Graduale. Ecce Sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. *✠* Non est inventus similis illi, qui conservaret legem excelsi. **Allelûja, allelûja.** *✠* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. Allelûja.

Sequentia sancti Evangelii
secundum Lucam.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris, & vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur à nuptiis: ut, cum venerit, & pulsaverit, confestim apertiant ei. Beati servi illi, quos, cum venerit dominus, invenerit vigilantes: amen dico vobis, quod præcinget se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis. Et si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vigilia venerit, & ita invenerit, beati sunt servi illi. Hoc autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias, quâ horâ fur veniret, vigilaret utique, & non sinneret perfodi domum suam. Et vos estote parati; quia quâ horâ non putatis, filius hominis veniet. **Credo.**

Offertorium. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum: manus enim mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit eum.

Secreta.

Sancti tui nos, Domine quaesumus, ubique lætificent: ut dum eorum merita recolimus, patrocinia sentiâmus. Per Dominum nostrum.

De Nativitate. Secreta.

Oblata Domine munera, novâ Unigeniti tui nativitate sanctifica: nosque à peccatorum nostrorum maculis emunda.

De S. Stephano. Secreta.

Suscipe Domine munera, pro tuorum commemoratione Sanctorum: ut sicut illos passio gloriosos effecit, ita nos devotio reddat innocuos.

De S. Joanne. Secreta.

Suscipe Domine munera, quæ in ejus tibi solemnitate deferimus: cujus nos confidimus patrocinio liberari.

De SS. Innocentibus. Secreta.

Sanctorum tuorum, Domine, nobis pia non desit oratio: quæ & munera nostra conciliet, & tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per Dominum.

Communio. Beatus servus, quem, cum venerit dominus, invenerit vigilantem: amen dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

Postcommunio.

Præsta quaesumus omnipotens Deus: ut de perceptis munerebus gratias exhibentes, intercedente beato Silvestro confessore tuo atque Pontifice, beneficia potiùs sumamus. Per Dominum nostrum.

De Nativitate. Postcommunio.

Præsta quaesumus omnipotens Deus: ut natus hodie Salvator mundi, sicut divinæ nobis generationis est auctor; ita & immortalitatis sit ipse largitor.

De S. Stephano. Postcommunio.

Auxiliantur nobis, Domine, sumpta mysteria: & intercedente

dente beato Stephano martyre tuo, sempiternâ protectione confirment.

De S. Joanne. Postcommunio.

Refecti cibo potuque celesti, Deus noster, te supplices deprecamur: ut in cujus hæc commemoratione percipimus, ejus muniamur & precibus.

De SS. Innocentibus. Postcommunio.

Votiva, Domine, dona percipimus: quæ Sanctorum nobis precibus, & præsentis quaesumus vitæ, pariter & æternæ tribue conferre subsidium. Per Dominum.

IN CIRCUMCISIONE
DOMINI.

Et Octava Nativitatis.

Statio ad S. Mariam trans Tiberim.

Introitus.

Puer natus est nobis, & filius datus est nobis: cujus imperium super humerum ejus: & vocabitur nomen ejus, magni consilii Angelus. **Psalmus.** Cantate Domino canticum novum: quia mirabilia fecit. *✠* Gloria Patri.

Oratio.

DEUS, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fecunda, humano generi præmia præstitisti: tribue quaesumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiâmus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui

tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Lectio Epistolæ beati Pauli
Apostoli ad Titum.

Charissime; Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem, & sæcularia desideria, sobriè, & justè, & pie vivamus in hoc sæculo, expectantes beatam spem, & adventum gloriæ magni Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi: qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum. Hæc loquere, & exhortare: in Christo Jesu Domino nostro.

Graduale. Viderunt omnes fines terræ salutare Dei nostri: jubilate Deo omnis terra. *✠* Notum fecit Dominus salutare suum: ante conspectum gentium revelavit justitiam suam. **Allelûja, allelûja.** *✠* Multifarie olim Deus loquens patribus in prophetis, novissime diebus istis locutus est nobis in Filio. Allelûja.

Sequentia sancti Evangelii
secundum Lucam.

In illo tempore: postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer: vocatum est nomen ejus Jesus. Quod vocatum est ab Angelo, priusquam in utero conceperetur. **Credo.**

Offertorium. Tui sunt cæli, & tua est terra: orbem terrarum, & plenitudinem ejus tu fundasti: justitia & judicium præparatio sedis tue.

Secreta.

Secreta.

Muneribus nostris, quæsumus
Dómine, precibusque suscep-
tis; & cœlestibus nos munda my-
steriis, & clementer exaudi. Per
Dóminum nostrum.

Communio. Vidérunt omnes fi-
nes terræ salutare Dei nostri.

Postcommunio

Hæc nos communio, Dómi-
ne, purget à crimine: & in-
tercedente beatâ virgine Dei geni-
trice Mariâ, cœlestis remédii faciat
esse consortes. Per eundem Dó-
minum nostrum Jesum Christum.

Si aliqua ex sequentibus Octa-
vis in Dominica venerit, dicitur
Missa de Octava: de Dominica ve-
rò nihil fit.

IN OCTAVA

S. Stephani Proto-Martyris.

Introitus.

Sederunt princi-
pes, & adversum
me loquebantur:
& iniqui persecuti
sunt me: adjuva
me, Dómine Deus
meus, quia servus tuus exercebâ-
tur in tuis justificationibus. **Psal-**
mus. Beati immaculati in via: qui
ambulant in lege Dómini. **G.** Gló-
ria Patri.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus,
qui primitias Mátyrum in
beati Levitæ Stéphani sanguine de-
dicasti: tribue quæsumus; ut pro
nobis intercessor existat, qui pro
suis etiam persecutoribus exoravit

Dóminum nostrum Jesum Chri-
stum Filium tuum: Qui tecum.

De S. Joanne. Oratio.

Ecclésiâ tuam, Dómine, bení-
gnus illústra: ut beati Joánnis
Apóstoli tui & Evangelistæ illumi-
nata doctrinis, ad dona perveniat
sempiterna.

De SS. Innocentibus. Oratio.

DEUS, cujus hodiernâ die præ-
cónium Innocentes Mátyres
non loquendo, sed moriendo con-
fessi sunt; omnia in nobis vitiórum
mala mortifica; ut, fidem tuam,
quam lingua nostra loquitur, etiam
móribus vita fateatur. Per Dómi-
num.

Lectio Actuum Apostoló-
rum.

In diebus illis: Stéphanus plenus **AA.**
gratiâ & fortitudine, faciebat **b.**
prodigia & signa magna in pópulo
Surrexerunt autem quidam de sy-
nagoga, quæ appellatur Libertinó-
rum, & Cyrenénsium, & Alexan-
drinórum, & eórum qui erant à Ci-
licia, & Asia, disputantes cum Sté-
phano: & non póterant resistere
sapientiæ, & spíritui, qui loquebá-
tur. Audiétes autem hæc disse-
cabántur córdibus suis; & stridé-
bant déntibus in eum. Cúm au-
tem esset Stéphanus plenus Spíritu
Sanctó, inténdens in cœlum, vidit
glóriam Dei, & Jesum stantem à
dextris Dei. Et ait: Ecce video
cœlos apértos, & Filium hóminis
stantem à dextris Dei. Exclamán-
tes autem voce magnâ continué-
runt aures suas, & impetum fecé-
runt unanimiter in eum. Et ejici-
éntes eum extrâ civitatem lapidá-
bant:

bant: & testes deposuerunt vesti-
ménta sua secus pedes adolescentis,
qui vocabâtur Saulus. Et lapidá-
bant Stéphanium invocántem, & di-
céntem: Dómine Jesu suscipe spí-
ritum meum. Pósitis autem geni-
bus clamávit voce magnâ, dicens:
Dómine nè státuas illis hoc peccá-
tum. Et cùm hoc dixisset, obdor-
mivit in Dómino.

Graduale. Sederunt Príncipes,
& adversum me loquebantur: &
iniqui persecuti sunt me. **V.** Ad-
juva me Domine Deus meus: sal-
vum me fac propter misericórdiam
tuam. **Alleluja, alleluja.** **V.** Video
cœlos apértos, & Jesum stantem à
dextris virtútis Dei. **Alleluja.**

Sequentia sancti Evangelii se-
cundum Matthæum.

In illo tempore: Dicebat Jesus
scribis & Pharisæis: Ecce ego
mitto ad vos Prophétas, & sapien-
tes & scribas, & ex illis occidétis, &
crucifigétis, & ex eis flagellábitis
in synagógis vestris, & persequémi-
ni de civitate in civitatem: ut vé-
niat super vos omnis sanguis ju-
stus, qui effusus est super terram,
à sanguine Abel justí usque ad san-
guinem Zachariæ, filii Barachíæ,
quem, occidistis inter templum &
altáre. Amen dico vobis, venient
hæc omnia super generatióem istam.
Jerusalem, Jerusalem, quæ
occidis Prophétas, & lápidas eos
qui ad te missi sunt, quóties volui
congregare filios tuos, quemádmo-
dum gallína congregat pullos suos
sub alas, & nolúisti? Ecce, re-
linquétur vobis domus vestra de-
serta. Dico enim vobis, non me-

videbitis ámodò, donec dicátis:
Benedíctus, qui venit in nómine
Dómini. **Gredo.**

Offertorium. Hegérunt Apósto-
li Stéphanium Levitam, plenum fi-
de & Spíritu Sanctó, quem lapida-
vérunt Judæi orántem, & dicéntem:
Dómine Jesu, áccipe spíritum me-
um, **Alleluja.**

Secreta.

Suscipe Dómine múnera, pro
tuórum commemoratióne San-
ctorum: ut sicut illos pássio glo-
riosos effecit; ita nos devotio red-
dat innócuos. Per Dóminum.

De S. Joanne. Secreta.

Suscipe Dómine múnera, quæ in
Jesus tibi solemnitáte deférimus:
cujus nos confidimus patrocinió
liberári.

De SS. Innocentibus. Secreta.

Sanctorum tuorum, Dómine,
nobis pia non desit oratio: quæ
& munera nostra concíliet, & tuam
nobis indulgéntiam semper obti-
neat. Per Dóminum.

Præfatio de Nativitate.

Communio. Video cœlos apér-
tos, & Jesum stantem à dextris vir-
tútis Dei: Dómine Jesu, áccipe
spíritum meum, & nè státuas illis
hoc peccátum.

Postcommunio.

Auxiliéntur nobis, Dómine,
sumpta mystéria: & interce-
dente beató Stéphano mátyre tuó,
sempiternâ protectiône confirment.
Per Dóminum nostrum.

De S. Joanne. Postcommunio.

Refecti cibó potúque cœlesti,
Deus noster, te supplices de-
precámur: ut in cujus hæc com-

memoratiōne percēpimus, ejus
muniāmur & precibus.

*De SS. Innocentibus. Postcom-
munio*

Votiva, Dōmine, dona percē-
pimus: quæ Sanctōrum no-
bis precibus, & præsentis quæsumus
vitæ, pariter & æternæ tribue con-
ferre subsidium. Per Dōminum.

IN OCTAVA

S. Joannis Apostoli & Evangelistæ.

Introitus.

IN medio Ecclē-
siæ aperuit os e-
jus: & implēvit
eum Dōminus
spīritu sapien-
tiæ, & intellē-
ctūs: stolam glōriæ induit eum.

Psalms. Bonum est confitēri Dō-
mino: & psallere nōmini tuo Al-
tissime. *Ps.* Gloria.

Oratio.

Ecclēsiā tuam, Dōmine, benig-
nus illūstra: ut beāti Joānnis
Apōstoli tui & Evangelistæ illumi-
nata doctrinis, ad dona pervēniat
sempiterna. Per Dōminum.

De SS. Innocentibus. Oratio.

DEUS, cujus hodiernā die præ-
cōnium Innocētes mārtyres
non loquēdo, sed moriēdo con-
fessi sunt: omnia in nobis vitiō-
rum mala mortifica; ut fidem tu-
am, quam lingua nostra loquitur,
etiā mōribus vita fateatur. Per
Dōminum nostrum.

Lectio libri Sapiētiæ.

Qui timet Deum, faciet bona:
& qui cōtinens est justitiæ,

apprehēdet illam, & obviābit illi
quasi mater honorificata. Cibā-
bit illum pane vitæ & intellēctūs,
& aquā sapiētiæ salutāris potābit
illum, & firmābitur in illo, & non
flectetur: & continēbit illum, &
non confundetur: & exaltābit il-
lum apud próximos suos, & in me-
dio Ecclēsiæ aperiet os ejus, & ad-
implēbit illum spīritu sapiētiæ &
intellēctūs, & stolā glōriæ vēstiet il-
lum. Jucunditatem, & exultatiō-
nem thesaurizābit super illum, &
nōmine æternō hæreditābit illum,
Dōminus Deus noster.

Graduale. Exiit sermo inter fra-
tres, quod discipulus ille non mō-
ritur: & non dixit Jesus: Non mō-
ritur. *Ps.* Sed sic eum volo manē-
re, donec veniam: tu me sequere.
Alleluja, alleluja. *Ps.* Hic est disci-
pulus ille, qui testimōnium perhi-
bet de his: & scimus quia verum
est testimōnium ejus. *Alleluja.*

Sequentia sancti Evangelii
secundum Joannem.

IN illo tempore: Dixit Jesus Pe-
tro: Séquere me. Convērsus Pe-
trus vidit illum discipulum, quem
diligēbat Jesus, sequētem, qui &
recubuit in cena super pectus ejus,
& dixit: Dōmine, quis est qui tra-
det te? Hunc ergo cum vidisset
Petrus, dixit Jesu: Dōmine, hic
autem quid? Dicit ei Jesus: Sic
eum volo manēre donec veniam,
quid ad te? Tu me sequere. Exiit
ergo sermo iste inter fratres, quia
discipulus ille non moritur. Et
non dixit ei Jesus: non moritur;
sed: sic eum volo manēre donec
veniam, quid ad te? Hic est disci-

pulus

IN OCTAVA

Sanctorum Innocentium.

Introitus.

EX ore infāntium,
Deus, & lactē-
tium perfecisti
laudem propter
inimicos tuos.
Psalms. Dōmi-
ne Dōminus noster: quā admira-
bile est nomen tuum in univēsa
terra. *Ps.* Glōria Patri.

Et dicitur, Glōria in Excelsis.

Oratio

DEUS, cujus hodiernā die præ-
cōnium Innocētes mārtyres
non loquēdo, sed moriēdo con-
fessi sunt: omnia in nobis vitiō-
rum mala mortifica; ut fidem tu-
am, quam lingua nostra loquitur,
etiā mōribus vita fateatur. Per
Dōminum nostrum.

Lectio libri Apocalypsis beati
Joānnis Apōstoli.

IN diēbus illis: Vidi suprà mon-
tem Sion Agnum stantem, &
cum eo centum quadraginta quā-
tuor millia habētes nomen ejus,
& nomen Patris ejus scriptum in
frōntibus suis. Et audīvi vocem de
cælo, tanquā vocem aquarum
multarum, & tanquā vocem to-
nitruī magni: & vocem, quam au-
dīvi, sicut citharcedōrum cithari-
zantium in citharis suis. Et cantā-
bant quasi cānticum novum ante
sedem, & ante quātuor animālia,
& seniores: Et nemo poterat dice-
re cānticum, nisi illa centum qua-
draginta quātuor millia, qui empri-
sunt de terra. Hi sunt, qui cum mu-
liēribus non sunt coinquināti: vir-

pulus ille, qui testimōnium perhi-
bet de his, & scripsit hæc, & scimus,
quia verum est testimōnium ejus.
Credo.

Offertorium. Justus ut palma
florēbit: sicut cedrus, quæ in Li-
bano est, multiplicābitur.

Secreta.

Suscipe Dōmine mūnera, quæ in
ejus tibi solemnitāte deferimus:
cujus nos confidimus patrociniō
liberari. Per Dōminum.

De SS. Innocentibus. Secreta.

Sanctorum tuorum, Dōmine,
nobis pia non desit oratio: quæ
& mūnera nostra conciliet; & tu-
am nobis indulgētiā semper ob-
tineat. Per Dōminum.

Præfatio de Apostolis.

Communio. Exiit sermo inter
fratres, quod discipulus ille non
mōritur: & non dixit Jesus, Non
mōritur; sed: Sic eum volo manē-
re donec veniam.

Postcommunio.

Refecti cibō potūque cœlesti,
Deus noster, te supplices de-
precāmur: ut in ejus hæc com-
memoratiōne percēpimus, ejus mu-
niāmur & precibus. Per Dōmi-
num.

*De SS. Innocentibus. Postcom-
munio.*

Votiva, Dōmine, dona percē-
pimus: quæ Sanctōrum nobis
precibus, & præsentis quæsumus vi-
tæ, pariter & æternæ tribue confē-
re subsidium. Per Dōminum no-
strum Jesum Christum Filium tu-
um: Qui tecum vivit & regnat in u-
nitāte Spīritūs Sancti Deus, per o-
mnia sæcula sæculōrum. *R.* Amen.

tatis acquirat. Per Dñm nostrum.

De S. Telesphoro Papa & Martyre.

Secrera.

Munera tibi Dñe dicata sanctifica: & intercedente beato Telesphoro martyre tuo atque Pontifice, per eadem nos placatus intende.

De S. Maria. Secrera.

Muneribus nostris, quæsumus Dñe, precibusque susceptis: & cœlestibus nos munda mysteriis, & clementer exaudi. Per Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum.

Communio. Tolle puerum, & matrem ejus, & vade in terram Israël: defuncti sunt enim, qui quærebant animam pueri.

Postcommunio.

Per hujus Dñi operatiōnem mysterii, & vitia nostra pur-

gentur, & iusta desideria complantur. Per Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum.

De S. Telesphoro Papa & Martyre.

Postcommunio.

Refecti participatiōne muneris sacri, quæsumus Dñe Deus noster: ut, ejus exequimur cultum, intercedente beato Telesphoro Martyre tuo atque Pontifice, sentiāmus effectum.

De S. Maria. Postcommunio.

Hæc nos commūio, Dñe, purget à crimine: & intercedente beatā Virgine Dei Genitrice Mariā, cœlestis remēdii faciat esse cōsortes. Per eundem Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritūs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **ꝛ.** Amen.

IN EPIPHANIA DOMINI.

Statio ad sanctum Petrum.

Introitus.

Ecce advēnit Dominator Dñi: & regnum in manu ejus, & potestas, & imperium. **Psalmus.** Deus judicium tuum Regi da: & justitiam tuam filio Regis. **Ꝟ.** Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Oratio.

DEUS, qui hodiernā die Unigenitum tuum gentibus stellæ duce revelasti: concede propitius; ut, qui jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam sp̄ciem tuæ celsitudinis perducāmur. Per eundem Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat, in unitate Spiritūs S. Deus, per omnia sæcula sæculorum. **ꝛ.** Amen.

Lectio Isaïæ Prophætæ.

Surge, illuminare Jerusalem: quia venit lumen tuum, & gloria Dñi super te orta est. Quia ecce tenebræ operient terram; & caligo populos: super te autem oriētur Dominus, & gloria ejus in te videbitur. Et ambulabunt gentes

in lumine tuo, & reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, & vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longē venient, & filia tuæ de latere surgent. Tunc videbis, & afflues, mirabitur, & dilatabitur cor tuum, quando conversa fuerit ad te multitudo maris, fortitudo gentium venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian & Ephā: omnes de Saba venient, aurum & thus deferentes, & laudem Dño annuntiāntes.

Graduale. Omnes de Saba ve-

nient, aurum & thus deferentes, & laudem Dño annuntiāntes. **Ꝟ.** Surge, & illuminare Jerusalem: quia gloria Dñi super te orta est. Allelūja, allelūja. **Ꝟ.** Vidimus stellam ejus in Oriente, & venimus cum muneribus adorare Dñm. Allelūja.

Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.

Cum natus esset Jesus in Bethlehēm Juda in diebus Herodis Regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Jerusolymam, dicentes: Ubi est, qui natus est Rex Judæorum? Vidimus enim stellam ejus in Oriente, & venimus adorare eum. Audiens autem Herodes Rex turbatus est, & omnis Jerusolyma cum

illo. Et congregans omnes principes sacerdotum, & scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei: In Bethlehem Judæ. Sic enim scriptum est per Prophetam: Et tu Bethlehem terra Juda, nequâquam minima es in principibus Juda: ex te enim exiet Dux, qui regat populum meum Israël. Tunc Herôdes, clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit eis: & mittens illos in Bethlehem, dixit: Ite, & interrogate diligenter de pueri: & cum invenieritis, renuntiâte mihi, ut & ego veniens adorem eum. Qui, cum audissent regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderant in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer. Videntes autem stellam gavisi sunt gaudio magno valde. Et intrantes domum, invenérunt puerum cum Mariâ matre ejus, & procidentes, adoravérunt eum. Et apertis thesauris suis obtulerunt ei mûnera, aurum, thus, & myrrham. Et responsô acceptô in somnis nē redirent ad Herôdem, per aliam viam reversi sunt in regiōnem suam. **Credo.**

Offertorium. Reges Tharsis & insulæ mûnera offerent: reges Arabum & Saba dona addûcent: & adorâbunt eum omnes reges terræ, omnes gentes servient ei.

Secreta.

Ecclésiæ tuæ, quæsumus Dômine, dona propitius intueri: quibus non jam aurum, thus, & myrrha profertur; sed quod eisdem munëribus declârat, immo-

latur & sumitur, Jesus Christus Filius tuus Dôminus noster. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spîritûs Sancti Deus.

Præfatio. Quia cum Unigenitus tuus: **Infra actionem.** Communicantes, & diem sacratissimum. &c. ut in Præfationibus. Et dicuntur per totam Octavam.

Communio. Vidimus stellam ejus in Oriente: & venimus cum munëribus adorâre Dôminum.

Postcommunio.

Præsta quæsumus omnipotens Deus: ut quæ solènni celebrâmus officio; purificatæ mentis intelligentiâ consequamur. Per Dôminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spîritûs Sancti Deus.

Infra Octavam Epiphaniæ fit idem Officium, quod in die: & post Orationem diei dicuntur Orationes. Deus, qui salutis æternæ, & Ecclesiæ tuæ. **Vel pro Papa.** Deus omnium fideliū. ut infra in Dominica III. post Epiphan.

De Festis Duplicibus, & Semiduplicibus, quæ infra Octavam veniunt, nihil tunc agitur (nisi tantum de Patrono vel Titulari Ecclesiæ, & de Dedicatione ejusdem, in propria Ecclesia, non tamen in die Octava) sed peracta Octava celebrantur: de Simplicibus verò fit tantum commemoratio.

In Dominica infra Octavam Missa dicitur ut infra. Quod si Epiphania venerit in Dominica, ipsa Missa Dominicæ dicitur in Sabbato infra Octavam, & in die Octava nihil fit de Dominica.

DOMI-

DOMINICA Infra Octavam Epiphaniæ.

Introitus.

In excelso throno vidi sedere virum, quem adorât multitudo Angelorum psallentes in unum: ecce cujus imperii nomen est in æternum. **Psalmus.** Jubilâte Deo omnis terra: servite Dômino in lætitia. **Glória Patri.**

Oratio.

Vota, quæsumus Dômine, supplicantis populi cœlesti pietate prosequere: ut, & quæ agenda sunt, videant; & ad implenda quæ viderint, convalescant. Per Dôminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat, in unitate Spîritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Et fit commemoratio de Octava Epiphaniæ.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die Unigenitum tuum gentibus stellâ duce revelâsti: concède propitius; ut, qui jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam sp̄ciem tuæ celsitudinis perducâmur. Per eundem Dôminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat, in unitate Spîritûs Sancti Deus.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apóstoli ad Romanos.

Ratres, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeatis

corpore vestra hóstiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformâri huic sæculo, sed reformâmini in novitate sensûs vestri: ut probetis quæ sit voluntas Dei bona, & benéplacens, & perfectâ. Dico enim per grâtiâ quæ data est mihi, omnibus qui sunt inter vos: Non plus sapere, quàm oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem: & unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra: in Christo Jesu Dômino nostro.

Graduale. Benedictus Dôminus Deus Israël, qui facit mirabilia magna solus à sæculo. **Suscipiant** montes pacem populo tuo: & colles justitiam. **Allelûja, allelûja.** Jubilâte Deo omnis terra: servite Dômino in lætitia. **Allelûja.**

Sequëntia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cum factus esset Jesus annorum duodecim, ascendētibz illis Jerosólymam secundum consuetudinem diē festi, consummatisque diēbus, cum redirent, remansit puer Jesus in Jerúsalem, & non cognoverunt parentes ejus. Existimantes autem illum esse in comitatu, venerunt iter diē, & requirēbant eum inter cognâtos, & notos. Et non inveniētes, regressi sunt in Jerúsalem, requirētes eum. Et factum est, post triduum invenerunt illum in templo sedentem

G

in

in medio doctorum, audientem illos, & interrogantem eos. Stupébant autem omnes, qui eum audiebant, super prudentia & responsis ejus. Et videntes admirati sunt. Et dixit mater ejus ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus & ego dolentes quærebamus te. Et ait ad illos: Quid est, quod me quærebatis? Nesciebatis, quia in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse? Et ipsi non intellexerunt verbum, quod locutus est ad eos. Et descendit cum eis, & venit Nazareth: & erat subditus illis. Et mater ejus conservabat omnia verba hæc in corde suo. Et Jesus proficiebat sapientiâ, & ætate, & gratiâ apud Deum & homines. **Credo.**

Offertorium. Jubilâte Deo omnis terra, servite Dômino in lætitia: intrate in conspectu ejus in exultatione, quia Dôminus ipse est Deus.

Secreta.

Oblatum tibi Dômine sacrificium, vivificet nos semper, & muniat. Per Dôminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, & regnat.

De Epiphania. Secreta.

Ecclésiæ tuæ, quæsumus Dômine, dona propitius intueri: quibus non jam aurum, thus, & myrrha profertur: sed quod eisdem munéribus declaratur, immolatur, & sumitur, Jesus Christus Filius tuus Dôminus noster: Qui tecum vivit, & regnat in unitate.

Communio. Fili, quid fecisti nobis sic? ego & pater tuus dolentes quærebamus te. Et quid est quod me quærebatis? nesciebatis,

quia in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse?

Postcommunio.

Supplices te rogâmus, omnipotens Deus: ut quos tuis reficis sacramentis, tibi etiam placitis moribus dignanter deservire concedas. Per Dôminum nostrum.

De Epiphania. Postcommunio.

Præsta quæsumus omnipotens Deus: ut quæ solèmniter celebramus officio, purificatæ mentis intelligentiâ consequamur. Per Dôminum nostrum.

IN OCTAVA EPIPHANIÆ.

Introitus.

Ecce advēnit Dôminator Dôminus: & regnum in manu ejus, & potestas, & imperium. **Psalmus.**

Deus judicium tuum Regi da: & justitiam tuam Filio Regis. **Glória Patri.**

Oratio.

DEUS, cujus Unigénitus in substantia nostræ carnis apparuit: præsta quæsumus; ut per eum, quem similem nobis foris agnovimus, intus reformari mereamur. Qui tecum vivit & regnat.

Lectio Isaiæ Prophætæ.

Surge, illuminare Jérusalem: quia venit lumen tuum, & glória Dômini super te orta est. Quia ecce tenebræ operient terram, & caligo populos: super te autem oriētur Dôminus, & glória ejus in te videbitur.

videbitur. Et ambulabunt Gentes in lumine tuo, & Reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, & vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longè venient: & filia tuæ de latere surgent. Tunc videbis, & afflues, mirabitur, & dilatabitur cor tuum, quando conversafuerit ad te multitudo maris, fortitudo Géntium venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian & Ephā: omnes de Saba venient, aurum & thus deferentes, & laudem Dômino annuntiāntes.

Graduale. Omnes de Saba venient, aurum & thus deferentes, & laudem Dômino annuntiāntes. **V.** Surge, & illuminare Jérusalem: quia glória Dômini super te orta est. **Alleluja, alleluja. V.** Vidimus stellam ejus in Oriēte: & venimus cum munéribus adorare Dôminum. **Alleluja.**

Sequentia sancti Evangelii
secundum Joannem.

In illò tempore: Vidit Joannes Jesum venientem ad se, & ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi. Hic est, de quo dixi: Post me venit vir, qui ante me factus est: quia prior me erat. Et ego nesciebam eum, sed ut manifestetur in Israël, propterea veni ego in aqua baptizans. Et testimonium perhibuit Joannes, dicens: Quia vidi Spiritum descendentem quasi columbam de caelo, & mansit super eum. Et ego nesciebam eum: sed qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit: Super quem vide-

ris Spiritum descendentem, & manentem super eum, hic est, qui baptizat in Spiritu Sancto. Et ego vidi: & testimonium perhibui, quia hic est Filius Dei. **Credo.**

Offertorium. Reges Tharsis & Insulæ mûnera offerent: Reges Arabum & Saba dona adducent: & adorabunt eum omnes Reges terræ, omnes gentes servient ei.

Secreta.

Hostias tibi, Dômine, pro nati Filii tui apparitione deferimus, suppliciter exorantes: ut sicut ipse nostrorum auctor est munerum; ita sit ipse misericors & susceptor, Jesus Christus Dôminus noster. Qui tecum vivit, & regnat.

Communio. Vidimus stellam ejus in Oriēte: & venimus cum munéribus adorare Dôminum.

Postcommunio.

Cœlesti lumine, quæsumus Dômine, semper & ubique nos præveni: ut mystérium, cujus nos participes esse voluisti; & purò cernamus intuitu, & dignò percipiamus affectu. Per Dôminum.

Ab Octava Epiphaniæ usque ad Purificationem, nisi fuerit Duplex, post Orationem diei dicuntur istæ Orationes: Deus qui salutis æternæ. & Ecclesiæ tuæ. vel Deus omnium fidélium. ut infra in Dominica III. post Epiphaniam. Pag. 55.

Si tempus breve fuerit ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, ita ut officia sequentium Dominicarum non possint expleri suis diebus, officia illarum quæ super sunt post Dominicam II. post

Epiphaniam, eò annò omittuntur & resumuntur (quoad Orationem, Epistolam, & Evangelium duntaxat) post Dominicam XXIII. post Pentecosten, ut ibi dicitur in Rubrica.

Si Dominica Septuagesimæ venerit sequenti Dominicâ post Octavam Epiphanie, in præcedenti Sabbato, si non est impeditum festo semiduplici, dicitur Missa de Dominica II. post Epiphaniam, cum commemoratione festi simplicis, si in eo occurrat. Si verò Sabbatum fuerit impeditum festo semiduplici, tunc primâ die post Octavam Epiphanie, in qua non sit festum duplex, dicitur Missa de II. Dominica, & festum semiduplex in ea occurrens, transfertur in primam diem similiter non impeditam.

DOMINICA II.

Post Epiphaniam.

In Festo SS. Nominis JESU.

Introitus.

IN Nômine Jesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia Dôminus Jesus Christus in glôria est Dei Patris. **Psalmus.** Dômine Dôminus noster, quàm admirabile est Nomen tuum in univêrsa terra. **V.** Glôria Patri.

Oratio.

DEUS, qui Unigénitum Fílium tuum constituisti humani generis Salvatorem, & Jesum vocari

jussisti: concede propitiùs; ut, ejus sanctum Nomen venerâmur in terris, ejus quoque aspéctu perfruâmur in cœlis. Per eundem Dôminum nostrum.

Fit Commemoratio Dominicæ II. post Epiphaniam.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis: Petrus Spíritu Sancto repletus, dixit: Príncipes populi, & seniôres audite. Si nos hodie dijudicâmur in benefácto hómīnis infirmi, in quo iste salvus factus est: notum sit omnibus vobis, & omni plebi Israël, quia in Nômine Dômini nostri Jesu Christi Nazaréni, quem vos crucifixistis, quem Deus suscitâvit à mortuis, in hoc iste astat coràm vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobat⁹ est à vobis ædificántibus: qui factus est in caput anguli. Et non est in alio áliquo salus. Nec enim aliud Nômen est sub cœlo datum homínibus, in quo óporteat nos salvos fieri.

Graduale. Salvos fac nos Dômine Deus noster, & congrega nos de nationibus: ut confiteámur Nômini sancto tuo, & gloriémur in glôria tua. **V.** Tu Dômine, Pater noster, & Redemptor noster: à sæculo Nomen tuum. **Alleluja, alleluja.** **V.** Laudem Dômini loquetur os meum: & benedicat omnis caro Nomen sanctum ejus. **Alleluja.**

Post Septuagesimam omisso Alleluja, & v. sequenti, dicitur: Tractus. Dômine Deus virtutum converte nos, & ostēde faciem tuam, & salvi érimus: sonet vox tua in

auribus

auribus meis. **V.** Vox enim tua dulcis, & facies tua decora nimis. **V.** Oleum effusum Nomen tuum Jesu: ideo adolescentulæ dilexerunt te.

Sequéntia sancti Evangelii secundum Lucam.

IN illo tempore: Postquàm summâti sunt dies octo, ut circumcideretur puer: vocatum est Nômen ejus JESUS, quod vocatum est ab Angelo, priusquàm in útero conciperetur. **Credo.**

Offertorium. Confitebor tibi Dômine Deus meus in toto corde meo: & glorificabo Nômen tuum in æternum. Quoniam tu Dômine suavis, & mitis es, & multæ misericórdiæ omnibus invocántibus te. **Alleluja.**

Secreta.

Benedictio tua, clementissime Deus, quâ omnis viget creatura, sanctificet, quæsumus, hoc Sacrificium nostrum, quod ad glóriam Nominis Fílii tui Dômini nostri Jesu Christi offerimus tibi: ut Majestati tuæ placere possit ad laudem, & nobis proficere ad salutem. Per eundem Dôminum nostrum.

Commemoratio Dominicæ.

Præfatio de Nativitate.

Communio. Omnes Gentes, quascunque fecisti, venient, & adorabunt coram te, Dômine, & glorificabunt Nomen tuum: quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: tu es Deus solus. **Alleluja.**

Postcommunio.

Omnipotens æterne Deus, qui creásti, & redemisti nos, respice propitiùs vota nostra: & sa-

cificium salutaris hostiæ, quod in honorem Fílii tui Dômini nostri Jesu Christi, Majestati tuæ obtulimus, placidò, & benignò vultu suscipere dignêris: ut gratiâ tuâ nobis infusâ, sub gloriôso Nomine Jesu, æternæ prædestinatiônis título, gaudeámus nomina nostra scripta esse in cœlis. Per eundem Dôminum nostrum.

Commemoratio Dominicæ.

In fine Evangelium Dominicæ.

DOMINICA II.

Post Epiphaniam.

Introitus.

OMnis terra adoraret te, Deus, & psallat tibi: psalmum dicat nòmini tuo Altissime. **Psalmus.**

Jubilâte Deo omnis terra, psalmum dicite nòmini ejus: date glóriam laudi ejus. **V.** Glória Patri.

Dicitur, Glória in excelsis in Dominicis usque ad Septuagesimam exclusivè: in Ferialibus verò diebus, quando resumitur Missa de Dominica præcedenti, non dicitur. Quod servatur etiam post Pentecosten.

Oratio.

Omnipotens sempitærne Deus, qui cœlestia simul & terræna moderâris: supplicatiônes populi tui clementer exaudi; & pacem tuam nostris concede temporibus. Per Dôminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

G 3

Lectio

Lectio Epistolæ Beati Pauli
Apóstoli ad Romanos.

Ratres, Habentes donatiões
secundum grátiam, quæ data
est nobis, differentes; sive prophe-
ciam secundum ratiõem fidei, sive
ministrum in ministrando, sive
qui docet in doctrina, qui exhor-
tatur in exhortando, qui tribuit in
simplicitate, qui præst in sollicitu-
dine, qui miseretur in hilaritate.
Dilectio sine simulatiõne. Odién-
tes malum, adhærentes bono: Cha-
ritate fraternitatis invicem diligen-
tes: honore invicem prævenién-
tes: sollicitudine non pigri: spiri-
tu ferventes: Dómino serviétes:
spe gaudentes: in tribulatiõne pa-
tientes: oratiõni instantes: ne-
cessitatibus Sanctõrum communi-
cantes: hospitalitatem sectantes.
Benedicite persequéntibus vos: be-
nedicite, & nolite maledicere. Gau-
dere cum gaudentibus, flere cum
flentibus: idipsum invicem sen-
tientes: non alta sapiétes, sed hu-
milibus consentientes.

Graduale. Misit Dóminus ver-
bum suum, & sanavit eos: & eri-
puit eos de interitu eorum. **V.**
Confiteántur Dómino misericór-
diæ ejus: & mirabilia ejus filiis hó-
minum. **A**lleluja, alleluja. **V.** Lau-
date Dóminum omnes Angeli ejus,
laudate eum omnes virtutes ejus.
Alleluja.

**Sic dicitur Alleluja, cum Ver-
su post Graduale, ab Octava Epi-
phanie usque ad Septuagesimam,
& ab Octava Pentecostes usque ad
Adventum, etiam infra Hebdoma-**

dam, quando resumitur Missa de
Dominica.

Sequentia sancti Evangelii
secundum Joannem.

In illo tempore: Nuptiæ factæ
sunt in Cana Galilææ: & erat ma-
ter Jesu ibi. Vocatus est autem &
Jesús, & discipuli ejus, ad nuptias.
Et deficiente vinò, dicit mater Je-
su ad eum: Vinum non habent.
Et dicit ei Jesús: Quid mihi, & ti-
bi est mulier? nondum venit hora
mea. Dicit mater ejus ministris:
Quodcunque dixerit vobis, facite.
Erant autem ibi lapideæ hydriz sex
positæ secundum purificatiõnem
Judæorum, capientes singulæ me-
trætas binas vel ternas. Dicit eis
Jesús: Implète hydriz aqua. Et
impleverunt eas usque ad summum.
Et dicit eis Jesús: Haurite nunc,
& ferte architriclino. Et tulerunt.
Ut autem gustavit architriclinus
aquam vinum factam, & non sci-
bat unde esset, ministri autem sci-
bant, qui hauerant aquam: vocat
sponsum architriclinus, & dicit ei:
Omnis homo primum bonum vi-
num ponit: & cum inebriati fue-
rint, tunc id, quod deterius est:
Tu autem servasti bonum vinum
usque adhuc. Hoc fecit initium
signõrum Jesús in Cana Galilææ:
& manifestavit glóriam suam, &
crediderunt in eum discipuli ejus.
Credo.

Offertorium. Jubiláte Deo uni-
vêrsa terra: psalmum dicite nó-
mini ejus: veníte, & audíte, &
narrábo vobis, omnes qui timéris
Deum, quanta fecit Dóminus ani-
mæ meæ. **A**lleluja.

Secrera.

Secrera.

Oblata Dómine múnera sancti-
fica: nósque à peccatõrum
nostrõrum máculis emunda. Per
Dóminum nostrum.

Communio. Dicit Dóminus: Im-
plète hydriz aqua, & ferte archi-
triclino: cum gustasset architricli-
nus aquam vinum factam, dicit
sponso: Servasti bonum vinum us-
que adhuc: hoc signum fecit Je-
sús primum coram discipulis suis.

Postcommunio.

Augeatur in nobis, quæsumus
Dómine, tuæ virtutis operá-
tio: ut divinis vegetati sacramén-
tis, ad eorum promissa capièda,
tuò múnere præparémur. Per Dó-
minum nostrum.

DOMINICA III.

Post Epiphaniam.

Introitus.

Dorâte Deum o-
mnes Angeli e-
jus: audivit, &
latata est Sion:
& exultaverunt
filiæ Judæ. **Psal-**

mus. Dóminus regnavit exultet
terra: laténtur insulæ multæ. **V.**
Glória Patri.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus,
infirmiãtem nostram propi-
tius respice: atque ad protegén-
dum nos, dexteram tuæ majestátis
extende. Per Dóminum nostrum.

De S. Maria. Oratio.

DEUS, qui salutis æternæ, bea-
tæ Mariæ virginitate fecun-

dâ, humano generi præmia præsti-
tisti: tribue quæsumus; ut ipsam
pro nobis intercédere sentiãmus,
per quam meruimus auctõrem vi-
tæ suscipere, Dóminum nostrum Je-
súm Christum Filium tuum.

Contrà persecutores Ecclesiæ.

Oratio.

Ecclésiæ tuæ, quæsumus Dómi-
ne, preces placatus admitte:
ut, destructis adversitatibus, & er-
rõribus univérsis; securâ tibi sér-
viat libértate. Per Dóminum no-
strum.

Vel pro Papa. Oratio.

DEUS omnium fidélium Pastor
& Rector; famulum tuum **N.**
quem pastõrem Ecclesiæ tuæ præ-
esse voluisti, propitiùs respice: da
ei, quæsumus, verbò & exéplò,
quibus præst, proficere; ut ad vi-
tam, unâ cum grege sibi crédito,
pervéniat sempitérnam. Per Dó-
minum nostrum.

Lectio Epistolæ beati Pauli
Apóstoli ad Romanos.

Ratres, Nolite esse prudentes
apud vosmetipsos: Nulli ma-
lum pro malo reddentes: provi-
dentes bona non tantum coram
Deo, sed etiam coram omnibus
hominibus. Si fieri potest, quod
ex vobis est, cum omnibus homi-
nibus pacem habentes: Non vos-
metipsos defendentes charissimi,
sed date locum iræ. Scriptum est
enim: Mihi vindicta; ego retrí-
buam, dicit Dóminus. Sed si esu-
rierit inimicus tuus, ciba illum: si
sitit, potum da illi: hoc enim fa-
ciens, carbones ignis congeres su-

per

per caput ejus. Noli vinci à malo, sed vince in bono malum.

Graduale. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine, & omnes Reges terræ glóriam tuam. *Ps.* Quóniam ædificávit Dóminus Sion, & vidébitur in majestáte sua. *Allelúja, allelúja.* *Ps.* Dóminus regnávít, exúltet terra: latentur insulæ multæ. *Allelúja.*

Sequéntia sancti Evangélíi
secúndum Matthæum.

Matth. **I**n illo témpore: Cúm descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ: & ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, si vis, potes me mundáre. Et extendens Jesus manum, tégit eum, dicens: Volo. Mundáre. Et conféstim mundáta est lepra ejus. Et ait illi Jesus: Vide, némini díxeris: sed vade, osténde te sacerdoti, & offer munus, quod præcépit Móyses, in testimónium illis. Cúm autem introísset Caphárnaum, accéssit ad eum Centúrio, rogans eum, & dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jesus: Ego véniam, & curábo eum. Et respóndens Centúrio, ait: Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbó, & sanábitur puer meus. Nam & ego homo sum sub potestate constitútus, habens sub me milites, & dico huic: Vade, & vadit: & alii, veni, & venit: & servo meo: Fac hoc, & facit. Audiens autem Jesus, mirátus est, & sequéntibus se dixit: Amen dico vobis, non invéni tantam fidem in

Israél. Dico autem vobis, quod multi ab Oriénte & Occidénté vénient, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Jacob in regno cælorum, filii autem regni ejiciéntur in tenebras exterióres: ibi erit fletus, & stridor dentium. Et dixit Jesus Centurióni: Vade, & sicut credidisti, fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora. **Credo.**

Offertorium. Dextera Dómini fecit virtutem, dextera Dómini exaltávit me: non móriar, sed vivam, & narrábo ópera Dómini.

Secreta.

Hæc hóstia, Dómine quæsumus, emúndet nostra delicta: & ad sacrificium celebrándum, subditórum tibi corpóra, mentésque sanctificet. Per Dóminum nostrum.

De Sancta Maria. Secreta.

Munéribus nostris, quæsumus Dómine, precibúque susceptis: & cælestibus nos munda mysteriis, & cleménter exaudi.

Contrá persecutores Ecclesiæ.

Secreta.

Prótege nos Dómine, tuis mysteriis serviéntes: ut divinis rebus inhæréntes, & corpore tibi famulémur, & mente. Per Dóminum nostrum.

Vel pro Papa. Secreta.

Oblátis, quæsumus Dómine placare munéribus, & famulum tuum **N.** quem pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluísti, assiduâ protectiône gubérna. Per Dóminum nostrum.

Communio. Mirabántur omnes de his, quæ procedébant de ore Dei.

Postcom-

Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus altissimi obumbrabit tibi.